

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marjan Chelminowski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy od powiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 64

Poznań, środa dnia 10 lutego 1932

Rok XXVII

Popielec

Kto choćby z odległości obserwuje przebieg obecnych obrad sejmowych, tego uderza wyraźna zmiana taktyki klubu rządowego. Znikło dawne pyśkactwo, lekceważenie opozycji, odmawianie jej nietylko racji, ale i dobrej woli. Co więcej! Nie słychać nawet sakramentalnego doniedawna powoływania się na rozkazy wodza, którego nazwisko ukazało się tylko jako symbol „wychowania państwowego”, a więc raczej jako daleki program, a nie aktualna rzeczywistość.

Zamiast tych dawnych nut słychać obecnie zaproszenia do współpracy ustawodawczej i zapewnienia, że większość gotowa jest zyczliwie rozpatrywać wnioski opozycji. Przedstawiciele obozu rządowego — nie mówiąc oczywiście o rozmaitych ciurach obozowych — przyznają słusność opozycji w sprawach finansowo-gospodarczych, krytykując nie gorzej od niej etatyzm i nadmierny interwencjonizm, a tylko mają pretensję, że opozycja za mało im daje rad i nie zgłasza poprawek do budżetu, które w poprzednich latach z drwinami odrzucali w myśl dyrektywy z bardzo wysokiej góry, która odmawiała „panom posłom” kompetencji w zakresie układania budżetu.

Doszło nawet do tego, że wbrew dumnym słowom „pierwszej brygady” wysocy jej przedstawiciele skarżyli się na brak uznania ze strony opozycji, która nie chce widzieć ani jednego jasnego promienia na pokrytem bałwanami chmur „sanacyjnym” niebie.

Skończył się huczny — niestety za długi — karnawał „radosnej twórczości”, nadszedł okres postu i pokuty. Porównanie jednak między popielcem politycznym i kalendarzowym wymaga wielu poprawek. Przedewszystkiem trzeba podkreślić, że społeczeństwo, czyli rządzeni, poszcza, w dosłownym znaczeniu już trzeci rok, podczas gdy rządzący dopiero obecnie o poście, i to nie dla siebie, zaczynają mówić. A po kula ich także nie jest szczerą. Gotowi są po wielekroć razy zapierać się w Sejmie etatyzmu i wszelkich spraw jego, ale zarówno w uchwalanych przez siebie ustawach, jak i w zarządzeniach władzy wykonawczej dobijają resztki inicjatywy prywatnej nietylko w gospodarstwie, ale także w życiu społecznym i kulturalnym.

Wreszcie najważniejsza różnica. Post kalendarzowy skończy się za 7 tygodni świętem Zmartwychwstania, zwycięstwem Dobra nad złem, triumfem Miłości i Sprawiedliwości. W życiu natomiast politycznym, na okres najbliższy wiara ta w społeczeństwie polskim jest ostabiona, a objawem tego jest brak zaufania, uznanego powszechnie za podstawowy i niezbędny warunek zwalczania panującego kryzysu.

Jak przywrócić zaufanie? Oto temat do wielkopostnych rozmyślań dla obozu karnawałowego. Sposób na to jest tylko jeden, a jest nim zastąpienie tych, którzy zaufanie utracili, przez innych, którzy zaufanie to w społeczeństwie mają. Jeśli — jak to ozdobił mówili w Sejmie pp. Radziwiłł i Paschalski —

Z konferencji rozbrojeniowej w Genewie

Przemówienie Grandiego — Prasa francuska o mowie Brueninga

Genewa, 10. 2. (Tel. wł.). Na dzisiejszym posiedzeniu konferencji rozbrojeniowej przemawiał włoski minister spraw zagranicznych Grandi. Oświadczył on, że Włochy dokładnie zbadały propozycje francuskie.

Grandi domagał się zniesienia równocześnie z łodziami podwodnymi także i krążowników, zniesienia ciężkiej artylerji wszelkiego rodzaju, zniesienia tanków, samolotów bombowych oraz z broni chemicznej pocisków z gazami trującymi i bakterjami. Ponadto przemawiał za podaniem rewizji międzynarodowych umów o ochronie ludności cywilnej.

Rzym 10. 2. (PAT). Minister marynarki wydał zarządzenia w sprawie podjęcia budowy krążowników o pojemności około 6500 ton.

Paryż, 10. 2. (Tel. wł.). Prasa francuska bardzo obszernie omawia mowę, wygłoszoną w Genewie na konferencji rozbrojeniowej przez Brueninga,

Polska popiera stanowisko Francji

Genewa, 10. 2. (Tel. wł.). Na dzisiejszym posiedzeniu przemawiał minister spraw zagranicznych Zaleski, wypowiadając się po myśli memorandum francuskiego za stworzeniem zorganizowanego systemu międzynarodowych gwarancji i sankcyj. Jako jeden ze środków skutecznych do zmniejsze-

ga, stwierdzając, że nie wywarła ona oczekiwanego wrażenia.

„Tems” podkreśla, że mowa kanclerza niemieckiego była bezbarwna i przepełniona mieszaniną różnorodnych rozważań na temat rozbrojenia, a przede wszystkim oparta na tezie niemieckiej, domagającej się równouprawnienia Niemiec

„Journal des Debats” pisze, że apel o zaufanie z jakim zwrócił się Bruening do świata, nie ma dla Francji wartości. Politycy niemieccy sami nie wierzą w nekój a kierują się jedynie wiarą w zniszczenie traktatów pokojowych i przywrócenie państwa niemieckiego z roku 1914. W tych warunkach nawet umiarkowany ton mowy Brueninga nie może zbalamucić opinii publicznej. W przemówieniu swym kanclerz niemiecki jeszcze raz najdobitniej podkreślił dążenie Niemiec do równouprawnienia ich w polityce międzynarodowej.

nia zbrojeń wskazał młn. Zaleski na obniżenie budżetów wojskowych. Również zwracał się stanowczo przeciwko szkoleniu wojskowemu w organizacjach pozawojskowych, domagając się uwzględnienia tego właśnie faktu podczas debat rozbrojeniowych.

Dokoła wyboru prezydenta Rzeszy

Kandydatura Hitlera coraz wyraźniej zapowiadana

Berlin, 10. 2. (PAT). Odbывая się tu ważne narady w obozie stronnictw pravicowych w sprawie wyboru prezydenta Rzeszy.

Hitler obraduje z przywódcami swej partji. Również zebrała się na posiedzenie frakcja niemiecko-narodowa Reichstagu. Poza tem obraduje komitet porozumiewawczy stronnictw opozycji pravicowej nad możliwością znalezienia wspólnego kandydata na prezydenta Rzeszy. Jeżeli nie dojdzie do porozumienia, to, zdaniem kół umiarkowanej prawicy, liczyć się należy nawet z ewentualnością równoczesnej kandydatury Hugenberga i Hitlera.

Zdaniem tych kół, Hitler wysunięty zostanie dopiero w drugim głosowaniu, co uzasadniane jest koniecznością przeprowadzenia formalności w sprawie nadania mu obywatelstwa

niemieckiego. Kandydat narodowo-socjalistyczny w pierwszym głosowaniu odgrywałby tylko rolę przejściową. Podobne rozwiązanie oznaczałoby dalsze odroczenie decydującej rozgrywki między Hitlerem a Brüningiem.

Berlin, 10. 2. (PAT). Wczoraj wieczorem w Pałacu Sportowym odbył się apel narodowo-soc. oddziałów szturmowych, w którym wzięło udział przeszło 14 000 członków. Hitler, zjawił się na manifestacji w towarzystwie ks. Augusta Wilhelma, jednego z synów cesarskich. Do udziału w manifestacji zaproszono przedstawicieli zagr. placówek dyplomatycznych w Berlinie. Do zebranych wygłosił przemówienie Hitlera, w którym podkreślił, że oddziały szturmowe w ciągu ostatniego roku wzrosły z 70 000 do 400 000 członków.

Węgiel polski dla Skandynawji

Warszawa, 10. 2. (Tel. wł.). Do Warszawy przybyło 8 delegatów z federacji węglowych importerów skandynawskich celem zawarcia układów z kopalniami polskimi co do sprzedawania naszego węgla na rynkach północnych. Federacja reprezentuje większość importerów węglowych z Szwecji i Finlandji, a co się zaś tyczy Norwegji, to jej importerzy nie są w federacji oficjalnie reprezentowani. — Zażądali oni od konwencji węglowej polskiej prawa wyłączności w zakresie importu na rynkach północnych.

naczelnem hasłem obozu rządowego jest podporządkowanie wszystkiego dobru ogólnemu, to właśnie obecnie nadarza się sposobność złożenia dowodu, że hasło to nie jest tylko demagogicznym frazesem. Albowiem dobro ogólne wymaga w tej chwili radykalnej zmiany stosunków politycznych, zarówno w ludziach, jak i w systemie.

Przedstawiciele polskiej konwencji odmówili tej propozycji, gdyż importerzy federacji wzbraniłi się udzielić gwarancji na utrzymanie zbyt polskiego węgla w dotychczasowej wysokości. Ostatecznie po dwudniowych naradach nastąpiło porozumienie, utrzymane w ścisłej tajemnicy ze względu na konkurencję węgla angielskiego. Miara wagi, jaką Anglja okazuje dla konferencji, jest fakt, że do Warszawy przybył specjalny przedstawiciel przemysłowców angielskich w charakterze obserwatora. (w)

Zapewne, przykre jest i trudno powiedzieć sobie samemu: „Z prochuś powstał i w proch się obrócisz”. — ale im prędzej w odniesieniu do „sanacji” to się stanie, tem dla Polski lepiej. Po wielkim zaś poście musi przyjść odroczenie, a nie nowy karnawał.

M. K.

Wobec ataku „sanacji” na senat uniwersytetu Jagiellońskiego

Nasz korespondent warszawski telefonuje nam:

Dzisiaj na posiedzeniu komisji oświatowej poseł Stefan Dąbrowski złożył w imieniu Klubu Narodowego, Ludowego, P. P. S. i Ch. D. następujące oświadczenie:

„P. poseł Szyszko wystąpił wczoraj na komisji przeciwko senatowi Uniwersytetu Jagiellońskiego z zarzutami, ubliżającymi godności tej najstarszej polskiej wszechnicy, posuwając się do tego, że krytyczny i rzeczowy pogląd senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego na projekt ustawy o ustroju szkolnictwa nazwał „stanowiskiem nieprzyzwoitem”. Pani przewodnicząca nie uznała za właściwe stanąć w obronie senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego, nie mającego możności bronięcia się, ponieważ p. wiceminister nie zareagował na to wystąpienie. Zgłaszającym się do głosu w tej sprawie posłom p. przewodnicząca głosu nie udzieliła Sądziimy, że senat Uniwersytetu Jagiellońskiego działał w zakresie swoich praw i tradycji historycznych, które nakazują mu czuwać nad nauką i szkołą polską i dlatego uważamy, że wystąpienie posła Szyszki jest niesłychane i niedopuszczalne i przeciwko temu wystąpieniu kategorycznie protestujemy. Protest ten składam w imieniu Klubów Narodowego, Chrześcijańskiej Demokracji, P. P. S. i Ludowego”.

Deklaracja ta szeregu stronnictw zaskoczyła obecnych, a przedewszystkiem przewodniczącą. P. Jaworska usiłowała się tłumaczyć, że zachodzi tutaj nieporozumienie, gdyż poseł Szyszko nazwał nieprzyzwoitością stosunek senatu do ministra. Poseł Szyszko zdenerwowany i skonfundowany, tłumaczył się, iż uważał siebie za moralnie uprawnionego do takiego wystąpienia po rozmowach z niektórymi profesorami Wszechnicy Jagiellońskiej i że wystąpienie traktował jako protest przeciwko knebłowaniu ust profesorem Uniwersytetu Jagiellońskiego i stosowaniu na terenie tegoż uniwersytetu dyktatury, która jest tak zwalczana przez stronnictwa opozycyjne w innych dziedzinach życia. Uważa za nieprzyzwoity zakaz przyjazdu na zjazd profesorów na skutek zaproszeń, podpisanych przez kolegów, w których było zaznaczone, że w zjeździe weźmie udział minister oświaty. W ten sposób uniwersytet nie powinien był wystąpić przeciwko polskiemu ministrowi tem bardziej, że wobec władz zaborskich tenże uniwersytet wykazał daleko posunięty lojalizm.

Po oświadczeniu posła Szyszki poseł Piotrowski (P. P. S.) zażądał zaznaczenia w protokole, że poseł Szyszko uważał siebie za uprawnionego do takiego wystąpienia przez rozmowę z profesorami Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Od siebie dodajemy, że jeżeli chodzi o lojalizm Uniwersytetu Krakowskiego, który w okresie niewoli był istotnie głównym ośrodkiem i zw. szkoły stańczykowskiej, to jednak w czasie wojny z tegoż samego uniwersytetu podniósł się pierwszy głos przeciwko polityce państw centralnych. (w.)

O nową umowę górniczą

Sosnowiec, 10. 2. (PAT). W kopalniach w Zagłębiu Dąbrowskiem podjęto normalną pracę. Rada Zw. przemysłowców zaprosiła na dziś na konferencję sekretarzy wszystkich górniczych zw. zawodowych. Konferencja jest o charakterze nieobowiązkowym i ma posłużyć do wyjaśnienia stanowiska obu stron. Właściwe rokowania celem zawarcia nowej umowy będą prowadzone z końcem tygodnia.

Ś. p. Witold Hedinger

Dzisiaj, w środę 10 lutego o godzinie 1,45 zakończył swój żywot doczesny, po trzymiesięcznej blisko chorobie ś. p. Witold Hedinger, prezes poznańskiej Rady miejskiej.

Głębokim smutkiem i żalem niewypowiedzianym jesteśmy przejęci wobec zgonu ś. p. Witolda Hedingera jako że zeszedł z tego świata w najlepszym wieku męskim obywatel zasłużony, zajmujący wysokie stanowisko społeczne, który jeszcze długie lata mógłby pełnić swą służbę narodową w odbudowanej Polsce, — człowiek kryształowy, łączący z niezwykłą energią działania — uczynność jak najdalej posuniętą, uprzejmość osobistą i łagodność charakteru w stosunku do otoczenia.

Urodzony w Poznaniu dnia 3 kwietnia 1876 roku, po ukończeniu gimnazjum ś. p. Marii Magdaleny, przeszedł na politechnikę w Charlottenburgu. Odbiwszy studia i uzupełniwszy swą wiedzę teoretyczną praktyką, osiadł następnie na stałe w swym rodzinnym mieście. W roku 1905 przejął przedsiębiorstwo instalacyjne pod firmą L. Kiesling, z którego następnie, wraz z młodszym bratem Stanisławem, z skromnych zaczątków stworzył poważną polską placówkę przemysłową inżynierską. Obok zajęć zawodowych, brał żywy i czynny udział w ówczesnej pracy obywatelsko-narodowej w organizacjach kupieckich i przemysłowych, co w tych czasach zaborskich oznaczało pracę dla przyszłej Polski. Szczególnie zaś poświęcił się wtedy dwóm organizacjom: Polskiemu Komitetowi Wyborczemu i Towarzystwu Czytelní Ludowych. W Komitecie Wyborczym, który był uznaną przez społeczeństwo polskie decydującą władzą w sprawach wyborów do wszelkich ciał publicznych, ś. p. Witold był skarbnikiem, tak samo skarbnikiem był w Komitecie Towarzystwa Czytelní Ludowych na m. Poznań, w którym należał, obok ś. p. dr. Ksawerego Zawrzewskiego i ś. p. dr. Stefana Michalskiego, do współtwórców Biblioteki i Czytelni im. Kraszewskiego.

Pod koniec wojny światowej, gdy uniknął szczęśliwie służby w wojsku niemieckim, wziął nader wydatny udział w tajnych przygotowaniach do przyłączenia ziem ówczesnego zaboru pruskiego do przyszłego państwa polskiego. We wrześniu 1918 roku tworzył wspólnie z innymi obywatelami o przekonaniach narodowych tajny Komitet Obywatelski na m. Poznań, w którym zajął się organizacją skarbu; Komitet Obywatelski ujawnił się dnia 10 listopada 1918, przemianowując się następnego dnia w Radę Ludową. W Radzie Ludowej, po jej zorganizowaniu, zatrzymał urząd skarbnika aż do przejścia tych funkcji przez Naczelną Radę Ludową, która z kolei odstąpiła swe agendy organizującym się Skarbowi Państwa. W charakterze delegata Rady Ludowej wszedł ś. p. Witold Hedinger dnia 13. 11. 1918 do ówczesnej Rady Zolnierzy i Robotników, gdzie wspólnie z innymi Polakami systematycznie a przezornie paraliżował działalność tego niemiecko-rewolucyjnego tworu, by przewagę zyskiwała Rada Ludowa, jako organizacja narodowo-polska, przygotowująca przyłączenie naszej dzielnicy do powstającej Polski.

Do Rady miejskiej wszedł ś. p. Hedinger w czasie wojny, w r. 1916, gdy zaś w marcu 1919 wybrano nową, polską Radę miejską, powołano go do niej również, jak i do następnych trzech, tak że pozostawał w niej aż do śmierci,

jako jedyny jej członek jeszcze z czasów niemieckich. Po przejściu pierwszego polskiego prezesa Rady miejskiej dr. Władysława Mieczkowskiego na stanowisko naczelnego dyrektora Banku Polskiego, Rada miejska wybrała swym prezesem ś. p. Witolda Hedingera w dniu 7 maja 1924 roku, powołując go na to stanowisko bez przerwy aż do ostatnich wyborów z dnia 5 stycznia r. b., kiedy ś. p. Witold był już złożony tą niemocą, która przyprawiła go o przedwczesny zgon. Urząd prezesa Rady miejskiej pełnił Zmarły z znajomością rzeczy i wrodzonym sobie taktem, a zarazem strzegł gorliwie godności samorządu stołecznego miasta Poznania, jako wybrany zaufaniem swych współobywateli pierwszy ich przedstawiciel. Ten moment w pojmowaniu przez Zmarłego powierzono sobie stanowiska godzi się podkreślić dzisiaj szczególnie, kiedy niejedynym charakter zalamuje się i gnę, i kiedy samorząd miast naszych, ten czynnik ich pomysłowości, zdaje się już w bliskiej przyszłości, z niechybną szkodą dla państwa, być zagrożonym.

W wyborach powszechnych w roku 1928 Stronnictwo Narodowe wybrało w okręgu województwa poznańskiego ś. p. Hedingera, w dowód swego zaufania i uznania dla niego, senatorem, lecz Zmarły, nie mogąc z wrodzoną sobie sumiennością wykonywać jednocześnie obowiązków senatora i prezesa Rady miejskiej, złożył swój mandat senacki z początkiem roku 1930.

Skreśliwszy pokrótce tylko główne momenty z życia ś. p. Hedingera, winniśmy zaznaczyć jeszcze, że w ostatnich dwudziestu pięciu latach niemal do każdej akcji narodowo-obywatelskiej w Poznaniu Zmarły przykładał rękę czynnie. Pobudką do tego było mu zawsze poczucie obowiązku obywatelskiego, — to był motyw przewodni w jego działalności publicznej. Przytem nieodłącznie szła czystość intencji i jak najlepsza wola służenia sprawie ogólnej, narodowej; w przekonaniach swych był prostolinijszy i szczerzy i mniemał, że w stosunkach między rodakami prawda i uczciwość powinny obowiązywać w imię wspólnego dobra publicznego. — pod tym względem doznawał, zwłaszcza w ostatnich latach, niejednokrotnie gorzkiego zawodu, i to go bolało dotkliwie.

Przedwczesny zgon Zmarłego, który wywoła serdeczny żal w społeczeństwie naszym, dotyka szczególnie boleśnie jego rodzinę. Pograża w żalobie jego najbliższych, dla których był w pełnym tego słowa znaczeniu najlepszym mężem i najtroskliwszym ojcem. Pozostawia wdowę p. Jadwigę, córkę sędziwego, powszechnie szanowanego kupca poznańskiego p. Telesfora Otmianowskiego, oraz córkę Annę i trzech synów, z których najstarszy Przemysław kształcił się w inżynierskim zawodzie ojca, a dwaj młodsi Henryk i Mieczysław, są w szkołach średnich. Tragizm tej śmierci potęguje jeszcze ta okoliczność, że ś. p. Witold poszedł w zaświaty zaledwie w dwa miesiące po śmierci najmłodszego swego brata, ś. p. Władysława. Tak ciężko temi dwoma zgonami doświadczonej Rodziny wyrażamy na tej drodze głębokie nasze i szczerze współczucie.

Rodzina prosi za naszym pośrednictwem, aby wieńców na trumnę nie nadsyłać, lecz w myśl intencji Zmarłego składano w to miejsce ofiary na rzecz bezrobotnych m. Poznania.

cij pacyfistycznych podczas plenarnych posiedzeń konferencji.

Dzisiaj właśnie przypada ów dzień przyjęcia, kiedy to na mównicy stawali delegaci różnych organizacji międzynarodowych (kościół protestancki, międzynarodowa młodzież, liczącej 2 milj. akademików, kobiet, robotników), by przedstawić swe petycje, które można było śmiało wydrukować i rozestąć delegatom, zamiast zabierać czas konferencji patetycznymi przemówieniami i zamieniać jej posiedzenie na mityng polityczny. Szczególnie niesmaczne wrażenie zrobiło dzwonne występy wodzów II Międzynarodówki, pp. Vanderveldego i Jouhaux, zapowiadających, „w imieniu 25 milionów robotników, wyczerpanie się cierpliwości“ i zbliżający się „gniew ludu“, jeśli konferencja „w jaknajkrótszym czasie nie uchwali rozbrojenia“, które — nawiasem mówiąc — w ustach obu rzeczników socjalizmu wyglądało na wierne powtórzenie tezy niemieckiej (usuniecie różnicy między zwycięzcy a zwycięzcy, odrzucenie nowych gwarancji bezpieczeństwa i t. p.). Jest rzeczą co najmniej dziwną akces polskich socjalistów do tego stanowiska Międzynarodówki, które gdyby zostało przyjęte, wyposażyłoby — nawet przy daleko posuniętej redukcji zbrojeń — Niemcy w armję dwa razy silniejszą, niż polska, i półtora raza większą, niż francuska, w gruncie zaś rzeczy, nawet w armję znacznie silniejszą, gdyż „potential de guerre“ Niemiec jest z uwagi na ich rozwój przemysłu, dużo wyższy niż Francji i Polski.

Najsympatyczniej przedstawiła się delegacja Międzynarodowego Związku Kobiet. Była to istotnie chwila wzruszająca, gdy po przemówieniach protestantki miss Dingmann i katoliczki, p. Steenberghe-Enpering, weszła na salę kilkaset kobiet i składało w milczeniu na stole konferencji stopy petycji, a jedna z nich odczytywała nazwy krajów i ilość zebranych podpisów za rozbrojeniem. Złożono przeszło 8 milionów podpisów z 50 państw.

Wysłuchano również z uwagą lorda R. Cecilia, który — usunięty z delegacji brytyjskiej przez obecny rząd Mac Donalda — wystąpił w imieniu Unji Przyjaciół Ligi Narodów, liczącej półtora miliona członków w 36 krajach i przedstawił jej znane uchwały budapeszteńskie, żądające m. in., obniżenia wydatków na zbrojenia o 25 proc., zniesienia broni chemicznej, podmorskiej, wielkich pancerników i t. p. I w jego mowie były niestety, zwroty przychylnie dla tezy niemieckiej. Słuchając tych różnych „międzynarodowych“ mówców, widzieliśmy dopiero, jak głęboko sięgnęła propaganda niemiecka, i jak uzasadnione są obawy pewnego dziennika francuskiego, że konferencja genewska ma na celu „znaleźć środki na rozbrojenie Francji“...

Delegacja francuska postanowiła uwolnić konferencję od zalewu frazosem rozbrojeniowych, poruszających wpływy niemieckiej polityki. Zamiast się bronić, przeszła do ofensywy i to od razu, zamiast obracać się w ogólnikach lub w negacjach, przedstawiła projekty pozytywne. Wczoraj wieczorem, w Bergach, gdzie mieści się główna kwatera delegacji francuskiej, zebrano się przeszło 200 dziennikarzy, by po wysłuchaniu objaśnień Tardieu'ego, poprostu szturmem wzięli stół z francuskimi dokumentami. Śmiałość tych koncepcji uderzyła wszystkich dziennikarzy i delegatów. Po ich dokładnym jednak przeczytaniu i zestawieniu z temi nastroszami i tendencjami, jakie panują w rządach, a które ujawniły się w czasie 5-letnich prac komisji przygotowawczej w Genewie, trudno obronić się przed pewnym sceptycyzmem co do ich realizacji już w czasie obecnej konferencji. Projekt francuski nie jest dziełem improwizacji tego lub innego polityka, ale opiera się na uchwałach Najwyższej Rady Obrony Narodowej z 30-go grudnia ub. r., kiedy to ministrem wojny był jeszcze Maginot.

(Szczegółowe streszczenie projektu francuskiego było już w piśmie naszym — red.).

Nie trzeba chyba dodawać, że zgłoszenie francuskich propozycji wywołało wściekłość w kołach niemieckich, oraz duże niezadowolenie wśród Włochów, broniących obecnie gorliwie tezy niemieckiej, i prasa obu tych krajów widzi w nich już to chęć utrzymania supremacji francuskiej, już to poprostu bluff. Delegacja francuska odniosła duży sukces taktyczny, zniewalając swych przeciwników do powzięcia teraz, na te logiczne i rozsądne propozycje: tak lub nie. Kanclerz Bruening zamierza wystąpić z kontr-

propozycjami. Także w polityce wewnętrznej, w toczącej się obecnie we Francji kampanii wyborczej, projekt Tardieu'ego daje rządowi mocny atut w ręce przeciw lewicy, wujującej demagogicznie imieniem Brianda i hasłem pokojowem przeciw obecnej większości.

Pierwszy tydzień konferencji poświęcony był formalnościom, drugi da nam wielkie mowy Simona, Tardieu'ego, Brueninga, Litwinowa, Gibsona, Grandiego. Będzie się mówiło o rozbrojeniu, gdy koło Szanghaju ciągle jeszcze grzmiały armaty.... Podobno delegacja chińska miała zamiar zapomocą radja zaznajomić konferencję z tą szczególną muzyką. Byłby to zaiste niewytki akompaniament dla solistów genewskich.

JAN MATYASIK.

Genewa, 8 lutego.

Chyba jeszcze żaden mówca nie miał przed sobą tak świetnego audytorjum, jak to, które słuchało pp. Johna Simona, André Tardieu, szefów delegacji brytyjskiej i francuskiej na konferencję rozbrojeniową. Sala była wypełniona do ostatniego miejsca; na parterze premierzy, ministrowie i ambasadorowie, po bokach eksperci wojskowi, na galeriach pisarze o głośniejszych nazwiskach, p. Ferrero, Margueritte, Bauer, działacze pacyfistyczni i prasa wszystkich niemal krajów, nawet Islandji, Albanji i Peru. Temi dwiema mowami otwarte zostały — po tygodniowym przygotowaniu — właściwie debaty nad tym niesłychanie trudnym problemem, jakim jest dzisiaj, w 12 lat po zakończeniu wojny, problem ograniczenia zbrojeń.

P. John Simon mówił umiarkowanie głosem miętym i pełnym, podkreślając starannie przygotowaną mowę wytworzoną ruchami rąk, brytyjski minister spraw zagranicznych, który swą łysina, resztką swych włosów i różową, wygoloną twarzą robi wrażenie doskonale zakonserwowanego old man'a angielskiej rasy, przedstawił tezę brytyjską, opierając się na przygotowanym przez komisję Ligi projekcie konwencji, wcale — jak wiadomo — nie radykalnym. P. Simon pragnie ograniczenia zbrojeń na drodze budżetowej, choć oczywiście nie ma nic przeciw ewentualnemu ustaleniu w konwencji cyfry ilościowej zbrojeń dla każdego państwa, przycem między poszczególnymi państwami powinna być zachowana proporcja odpowiedzialności. W tem miejscu kanclerz Brüning, siedzący w pierwszym rzędzie lalek, miał kwaśną minę, p. Simon bowiem nie uwzględnił żądanej przez Niemcy zasady równości traktowania ich z innymi państwami. Nie wspominał o niej ani słowem, to znaczy, że nie włączył jej do swego programu. Proporcje zaś można różnie pojmować, nie wyklucza ona wzięcia pod uwagę ani „potential de guerre“, ani sytuacji geograficznej. Zato podzielił p. Simon tezę wszystkich zasadniczo zależy od redukcji zbrojeń". Jest to zresztą stara teza angielska, wysunięta już w r. 1924 przez Mac Donalda w Genewie. Redukcję stopniową uważa p. Simon za potrzebną, ale głównie chodzi mu o ustalenie maximum zbrojeń w drodze konwencji.

Pozatem znalazło się w mowie delegata W. Brytanji żądanie zniesienia broni gazowej, chemicznej i lodzi podwodnych oraz zakazu bombardowania przez aeroplany. P. Simon prosił nadto o wcielenie uchwał konferencji morskich w Waszyngtonie i w Londynie do tekstu konwencji. Wreszcie zgodził się na stałą komisję Ligi Narodów, która kontrolowała wykonanie konwencji.

Program angielski można — z wyjątkiem zniesienia lodzi podwodnych, które nie wydaje się prawdopodobnym — nazwać programem minimum konferencji. Gdyby został zrealizowany, możnaby już uznać konferencję za udaną, a jej uchwały za bardzo doniosły krok na drodze do zmniejszenia zbrojeń.

P. Tardieu, który po p. Simonie wszedł na trybunę, przedstawił znany już od kilku dni program, który pod pewnymi względami można nazwać maksymalnym. P. Tardieu miał niewzmiernie trudne zadanie. Wiedział już, że prasa niemiecka, włoska i sowiecka traktuje sygnę już dziś propozycje francuski jako manewr dla storpedowania konferencji. Czuł niechętny nastrój tych trzech delegacji, które naraz znalazły się w niewygodnej defensywie zamiast atakować Francję jako przeciwniczkę wszelkiej poprawy obecnego stanu rzeczy. Wiedział także, że Sowiety i Stany Zjednoczone zasadniczo odrzucają wyposażenie Ligi Narodów w

Czołowe stanowisko Francji na konferencji rozbrojeniowej

(Od specjalnego delegata „Kurjera Poznańskiego“)

Z dwóch poniższych korespondencyj pierwsza doszła nas z przyczyn dotąd niewyjaśnionych z opóźnieniem.

Genewa, 6 lutego.

Gdy p. Tardieu wszedł wczoraj — zaraz po wyborze 14 wiceprezydentów konferencji — na trybunę, wiedzieliśmy już od kilku godzin, że prezes delegacji francuskiej złoży na stole prezydjalnym doniosłe, a nawet sensacyjne propozycje swego rządu. P. Tardieu wypowiedział tylko kilka zdań, rezerwując sobie obszernie przedstawienie tezy francuskiej w poniedziałek, podczas dyskusji ogólnej nad problemem

rozbrojenia, ale i ten krótki występ wywołał w sali wyjątkowe zainteresowanie oraz też znamienne ciszę, która jest w parlamentach holdem dla osoby wielkiego mówcy, a w tym wypadku była holdem dla osoby ministra i dla kraju przezeń reprezentowanego. Pierwszy delegat Francji od razu, już w czasie pierwszych kontaktów między delegacjami, narucił się wszystkim jasnością i logiką swej myśli na osobistość kierowniczą, co ujawniło się nawet w kilku postanowieniach formalnych, jak np. w ograniczeniu do jednego dnia przyjmowania delega-

rostwa zajmują się kolportażem pism „sanacyjnych...”

„Na gadzinową i partyjną prasę zużywa się grosz publiczny wtedy, gdy warsztaty pracy walą się w gruzy, a tyśiące obywateli mrze z głodu”.

Na dziesięciolecie rządów Piusa XI Papieża

Otrzymujemy następującą odezwę: Rocznicę rządów papieskich jest naszym świętem organizacyjnym. Staraniem naszym odbywają się corocznie uroczystości z dniem tym związane

Szczególnie kładziemy nacisk na ich wewnętrzną stronę, mianowicie na pamięć o Namiestniku Chrystusowym — w modlitwie, oraz pogłębienie świadomości, czym jest i być powinno papieństwo dla serca katolickiego.

Wśród wstrząsów moralnych, materialnych, społecznych i politycznych, wytrącających z równowagi najpotężniejsze państwa, bez przesady wolno twierdzić — świat cały — jest Stolica Piotrowa prawdziwie skałą niewzruszoną, rozciągającą na okół siebie uczucie siły i spokoju.

Szczególnie odczuwa Polska olbrzymią doniosłość papieństwa jako rękami prawa i moralności, oraz czynnika stojącego ponad targami i kompromisami. Dlatego też u nas serdeczniej, aniżeli gdziekolwiek na świecie rozbrzmiewa hasło miłości ku Osobie Piusa XI — w dniu dziesięciolecia Jego rządów. Do całego katolickiego społeczeństwa odzywamy się z gorącym apelem, aby w niedzielę 14 bm. przeznaczoną przez J. Eminencję N. X. Kardynała Prymasa na „Uroczystości Papieskie” — złączyć się zgodnie w hołdzie dla Jego Świątobliwości Papieża Piusa XI. Bliski całemu narodowi, szczególnie drogim jest Papież — Wielkopolscy i Poznanłowi, jako uczestnik i reprezentant majej-

A tymczasem — dodamy od siebie — p minister spraw wewnętrznych wygłasza w Sejmie mowę na temat konieczności ścisłej współpracy społeczeństwa z administracją państwową...

statu Kościoła na wspaniałym I Zjeździe Katolickim w r. 1920.

Pamiętni męstwa i serca w chwilach najcięższych nawały bolszewickiej otoczymy w dziesięciolecie rządów Najdostojniejszą a Drogą Osobę Papieża naszymi sercami wznosząc gorące modlitwy, ab yOpatrności darzyła Go łaską, błogosławieństwem i planami nieustrudzonego mozołu apostołskiego.

Archidiecezjalna Liga Katolicka Gniezno — Poznań Zarząd Główny:

Prof. dr. Gantkowski, prezes, X. Józef Prądziński, sekretarz generalny, Ant. Bartkowiak, W. Caika, Wanda Chłapowska, H. Kozłowska, A. Loster, J. Mrówczyński, insp. A. Nowakowski, szamb. Potworowski, insp. Edm. Surdyk, St. Szaniecki, A. Smoczyńska, St. Wytykówna.

Apell!

1. Zwracamy się do Szan. Obywatelstwa m. Poznania i całej Wielkopolski z gorącym apelem, aby w niedzielę 14 bm. wywieśli sztandary.

2. Odstupując od zwyczaju iluminowania nalepkami, zwracamy uwagę na portret Ojca św. z własnoręcznym podpisem — udzielony nam z okazji dziesięciolecia, który w dzień obchodów może zdobić okno, a potem stanowić w oprawie miłą i stałą pamiątkę. Cena 1,50 zł. z przesyłką 2.— złote. Wysyła Liga Katolicka Poznań — Aleje Marcinkowskiego 22, III pr. pokój 65. Konto PKO 205 060.

gogice sowieckiej uważany za istotę, która poza materialnym życiem ma także potrzebę życia moralnego, lecz sprowadzony jest do roli fabrycznego wyrobu państwowego, więc niewolnika państwa i jego narzędzia.

Na zachodzie widzimy, że w szkołach niemieckich dominującym pierwiastkiem pedagogicznym jest pogląd, że naród niemiecki, niepokonany w wojnie, został pogwałcony w swych prawach i upokorzony traktatem wersalskim. Przyszłe pokolenia, które są w szkołach, są wychowywane do tego, żeby jakiegokolwiek pozostałości z tych traktatów zburzyć i przywrócić narodowi niemieckiemu zupełną swobodę czyli stan prawny z r. 1914-go. Na tym punkcie zgodni są wszyscy: katolicy, protestanci, komuniści. To jest kanon wychowania niemieckiego, który pozostaje stałą groźbą dla Polski. Co uderza szczególnie w tym narodzie z punktu widzenia pedagogicznego, to że pomimo wzajemnej nienawiści stronnictw niemieckich, która przy każdym spotkaniu wrogich obozów wywołuje mordy i pomsty za morderstwa, Niemcy wykazują zdumiewającą solidarność. Jednym z czynników solidarności narodowej jest wychowanie młodzieży w duchu obywatelskim. Dr. Klingerhöfer w książce „Die staatsbürgerliche Erziehung” pisze, że „wychowanie powinno być tak zorganizowane, aby jego kierunek nie był sprzeczny z dążeniami wielkich stronnictw politycznych i opierało się na rzeczach bezspornych i niezwiązanych z walką wewnętrzną.” Wprost przeciwnie, jak u nas w programie wychowania państwowego.

Jak należy ideowo Polskę wyodrębnić od tych dwu tendencji wychowawczych? Należy stworzyć w niej wysokie duchowe napięcie oporu, a może być ono dane przez wychowanie młodzieży moralne, ustalone na zasadach religijnych. Wobec nieuniknionych starć w przyszłości pokolenia polskie temi wartościami powinny być wyższe i silniejsze od rówieśników.

Niezależnie od różnic, nas dzielących, przypuszczam, że wszyscy musimy dążyć, by przyszłe pokolenia były lepsze od nas. Człowiek współczesny ma tak wiele w sobie nieladu duchowego, który się odbija nazewnątrz w życiu politycznym i gospodarczym, że największą troską wychowawców powinno być zapewnienie wychowania młodzieży na zasadach chrześcijańskich i ściśle zespoleniu z Kościołem katolickim, zgodnie z tradycjami naszego narodu.

Wicemin. Pieracki oświadczył, że rząd zasadniczo zgadza się na wychowanie religijne, ale uważa umieszczanie tego w ustawie za zbędne.

Referent Smulikowski wypowiedział się również przeciwko wnioskowi, zapowiadając, że klub B. B. zajmie w tej sprawie stanowisko przy innej okazji.

W głosowaniu za wnioskiem wypowiedziało się 6 posłów, w tem 5 z Klubu Nar. i jeden Ukraińiec.

Los szkolnictwa prywatnego i pełnomocnictwa dla ministra

Przy art. 2 ustawy pos. Kornecki (K. N.) zgłosił poprawkę, by szkołom samorządowym i prywatnym pozostawić swobodę co do form organizacyjnych. Artykuł ten daje prawo ministrowi oświaty decydowania w drodze rozporządzenia o organizacji szkół wszelkich typów (z wyjątkiem szkół akademickich), ustalania w nich czasu trwania nauki, programów i warunków przejścia z jednych szkół do drugich. Tak daleko idące pełnomocnictwa dla ministra są szkoldliwe, gdyż zmieniający się ministrowie będą mogli często zmieniać te rozporządzenia, wskutek czego szkolnictwo nasze będzie ciągle w stanie płynnym. Wniosek Kl. Nar. domaga się więc, by organizację szkolnictwa i czas trwania nauki regulowała ustawa szczegółowa.

Oba wnioski: o pozostawienie swobody dla szkół samorządowych i o ograniczenie swobody ministra w drodze ustawy szczegółowej, po przemówieniach wiceministra Pierackiego i ref. Smulikowskiego zostały głosami B. B. odrzucone.

O utrzymanie kultury ziem zachodnich

Art. 6 projektu rządowego daje ministrowi prawo zmniejszania liczby lat obowiązkowej nauki w szkołach powszechnych do lat 6 na poszczególnych terenach kraju. Pos. Kornecki (K. N.) zgłosił poprawkę, aby na terenie ziem zachodnich minister nie mógł z tego prawa korzystać. Ziemi te miały za czasów pruskich 8 lat na-

uczania, w r. 1918 władze polskie wprowadziły 7-letnie, a obecnie grozi dalsze obniżenie wieku szkolnego. Wpłynąć to może na obniżenie poziomu wychowawczego szkół i może wywołać szkodliwy refleks za kordonem niemieckim, gdzie Niemcy wyzyskują ten fakt w propagandzie przeciwko Polsce, że obniża poziom szkolnictwa na ziemiach Niemcom odebranych.

Argumenty te nie przemówiły do większości, która po odpowiedzi wiceministra Pierackiego i ref. Smulikowskiego i ten wniosek odrzuciła.

Przebieg wtorkowego posiedzenia dowodzi, że klub B. B. odrzuca wszystkie poprawki opozycji, a członkowie tego klubu nawet nie silą się odpowiadać na argumenty, nie zabierając głosu. Widoczne jest zatem, iż rządowi zależy przeważnie na pospiechu, co stwierdza również postępowanie przewodniczącej komisji pos. Jaworskiej, która następnego posiedzenia wyznaczyła na środę zrana godzinę 9-tą, jakkolwiek o tej porze odbywają się nabożeństwa popielcowe.

Przeciw gwałtom niemieckim

Rezolucja zebrania O. W. P w Środzie

Staraniem Obozu Wielkiej Polski na całym terenie województw zachodnich odbyły się wiece i zebrania w sprawie ostatnich gwałtów niemieckich na Mazurach i Warmji.

W niedzielę, 31 ub. m. odbyło się zebranie placówki O. W. P. w Środzie. Przewodnictwo objął kier. powiatowego wydziału, p. St. Urbanowicz. Referat o sprawach aktualnych wygłosił kierownik placówki p. Z. Rynarzewski. Następnie p. Urbanowicz w dłuższym przemówieniu przedstawił niedole naszych braci w Niemczech, a przewodwystąpił na Warmji i Mazurach, gdzie mieszka około 350 tysięcy Polaków. Stosownie do swego przemówienia przewodniczący odczytał następującą rezolucję, którą zebrani przyjęli jednogłośnie. Treść jej jest następująca:

„My uczestnicy zebrania, zwołanego przez Obóz Wielkiej Polski:

„1) zakładamy uroczysty protest przeciwko terrorowi, który bojówki niemieckie stosują wobec rodaków naszych w Pruszech Wschodnich, a który jak ostatnio znaleźli wyraz w bestjałskim pobiciu Polaków Gottliba Póznego w Dębowcu i Zalewskiego w Jedwabnie, w napadzie bojówek hitlerowskich na polskich działaczy oświatowych, oraz w niedopuszczeniu do zakładania szkół polskich na Mazurach i Warmji;

„2) ostrzegamy Niemców, że cierpliwość społeczeństwa się kończy i że naród polski będzie musiał zmienić swe dotychczasowe stanowisko wobec mniejszości niemieckiej w Polsce, jeśli położenie Polaków w Niemczech nie ulegnie zmianom i jeśli władze niemieckie będą nadal spokojnie patrzyły na gwałcenie swych zobowiązań w sprawie życia kulturalnego;

„3) wzywamy ogół społeczeństwa do bezwzględnego bojkotu towarów, czasopism, sztuk teatralnych i filmów niemieckich, dopóki Niemcy będą prowadzili swą politykę antypolską i prześladowali naszych rodaków”.

Podobną rezolucję powzięto na zjeździe kierowników placówek O. W. P. z pow. rawickiego, który odbył się w niedzielę, 7 lutego w Rawiczu.

O ideologiczne podstawy w nowym ustroju szkolnictwa w Polsce

(KAP.) Zarząd krakowski ogólnego Stowarzyszenia Chrześc. Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych na posiedzeniu, odbytem 7 bm., uchwalił jednomyślnie rezolucję, w której, nawiązując do dyskusji sejmowej i do przemówienia ministra Jędrzejewicza o podstawach ideologii szkolnictwa polskiego, apeluje do swej reprezentacji parlamentarnej, by „przy najbliższej dyskusji zastrzegła się imieniem nauczycielstwa katolickiego i stojących za niem otrzymanych katolickich sfer rodzicielskich, że dla nas, katolików, symbolem tego, co wzniosłe i piękne, były i pozostaną dwa święte i nad wszystko droższe pojęcia: Bóg i Ojczyzna!”

Cukierki KANDYS krzepią przy pracy.

nr 8505

Wampiry Polski

Ukazal się w sprzedaży nowy nr. „Pałajka”, zawierający dużo materiału dotyczącego życia wampirów Polski — 25000. Kto interesuje się robotą żydowską, ten powinien bezwzględnie nabyć „Pałajka” nr. 4 za 20 groszy.

Walka o nowy ustrój szkolny

Z rozpraw sejmowej komisji oświatowej

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Warszawa, 9 lutego.

We wtorek komisja oświatowa Sejmu podjęła dalszą dyskusję nad przedłożeniem rządowem o nowym ustroju szkolnym.

O memorjał senatu uniwersytetu krakowskiego

Przed porządkiem dziennym zabrał głos pos. Kornecki (Kl. Nar.) i oświadczył, że Klub Narodowy zdecydował się wziąć udział w dyskusji szczegółowej nad projektem ustawy, oraz zakomunikował, że na ręce Sejmu wpłynął od senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego memorjał w sprawie zamierzonych w projekcie reform szkolnych, a w szczególności szkolnictwa średniego. Mówca prosi o odczytanie tego memorjału na komisji przed rozpoczęciem dyskusji.

Przewodnicząca p. Jaworska (B. B.) sprzeciwiła się temu wnioskowi; przeciw przemawiał też pos. Szyszko z B. B.

Wniosek p. Korneckiego wobec tego upadł.

Incydent ten rzuca przykre światło na stosunek „sanacji” do kół naukowych polskich. Jakże inaczej jest na Zachodzie, np. we Francji, gdzie uniwersytety są uważane i uznane za organy, kierujące szkolnictwem i zastępują nasze kuratoria. Zarzut pos. Szyszki, iż memorjał uniw. krakowskiego wynikał z pobudek politycznych, jest tembardziej absurdalny, że — jak wiadomo — skład ciała profesorskiego i senatu tegoż uniwersytetu jest w większości prorządowy.

Naczelne zasady wychowania publicznego

Po incydencie z memorjałem krakowskim referent pos. Smulikowski i przystąpił do szczegółowej dyskusji. Zapropował odłożyć dyskusję nad „wstępem” na koniec. Sprzeciwili się temu pp. Kornecki i St. Dąbrowski (K. N.), przypominając, że w „wstępie” zostały ujęte przez rząd naczelne zasady wychowania publicznego, które wywołują w Stronnictwie Narodowym zastrzeżenia; konieczne jest, by komisja ustaliła te zasady na początku dyskusji, a to po to, by społeczeństwo wiedziało, jaka ma być polska doktryna pedagogiczna.

Pomimo tego sprzeciwu przew. Ja-

worska drogą głosowania odroczyła debatę nad „wstępem” na koniec.

Krok ten jednak przewodniczącej okazał się bezskuteczny, gdyż przy art. 11-ym, który mówi o zadaniach szkoły powszechnej, ks. Szydelski, nie wchodząc obecnie w skład komisji oświatowej, zgłosił bez motywacji wniosek, aby dodać do przedłożenia rządowego, że wychowanie w szkołach powszechnych ma posiadać podstawy religijno-moralne. Wniosek ten poparli pos. Kornecki i St. Dąbrowski z Kl. Nar., a p. St. Dąbrowski wygłosił przy tej sposobności dłuższe przemówienie:

Pos. Stefan Dąbrowski: Projekt ustawy ma charakter Instrumentu prawodawczego, nadającego pełnomocnictwa ministrowi w celu zniesienia dotychczasowego ustroju szkolnictwa i bezwzględnego wprowadzenia nowego ustroju. Nigdzie jednak nie jest podana treść programowa projektowanych szkół. Tembardziej należy podkreślić konieczność umieszczenia w ustawie ustępu o wychowaniu religijno-moralnym młodzieży na wszelkich stopniach szkolnictwa. Lepiej było zatem te rzeczy przedyskutować we wstępie, ale skoro porządek obrad ustalono inny, musimy mówić o doktrynie wychowania także przy poszczególnych artykułach. Sprawa nabiera szczególnej doniosłości, jeżeli zwrócimy uwagę na rzeczywistość niemiecką i sowiecką, która otacza Polskę. Jakaż jest doktryna wychowania u tych dwu sąsiadów?

W Sowieciach zamiana komunistycznej utopii na państwowy kapitalizm i dyktaturę partji, wymaga, aby szkoła służyła wyłącznie państwu i partji, kształcąc „speców” i wyrabiając komunistyczną ideologję. Ustawa z r. 1923-go (art. 35) powiada: „Cała robotą w szkole i cały ustrój życia powinny przyczyniać się do wyrobienia u uczniów klasowej, proletarjackiej świadomości, oraz instyktów, świadczących o solidarności wszystkich pracujących w walce z kapitałem, a również do przygotowania do użytecznej i produkcyjnej oraz społecznej i politycznej działalności. A zatem nie chodzi tam o to, ażeby każdemu zapewnić wedle jego zdolności i upodobania postęp w jego wykształceniu, które jest w tym systemie uwarunkowane jedynie „obiudnym wymysłem burżuazji”. Człowiek nie jest w peda-

Sprawa zatargu chińsko-japońskiego w Radzie Ligi Narodów

Nie powzięto nadal żadnej decyzji — Stany Zjedn. również chcą odczekać

Geneva, 10. 2. (PAT). Na żądanie reprezentanta Chin dr. Yena odbyło się wczoraj posiedzenie Rady Ligi.

Reprezentant Chin przypomniał deklarację rządu angielskiego z przed tygodnia i oświadczył, że nic nie zwiastuje zmiany na lepsze, przeciwnie sytuacja się pogorszyła. Obecnie w Mandżurji jest już 75.000 żołnierzy japońskich, 27 okrętów japońskich wyruszyło w kierunku Chin. W konkluzji reprezentant Chin wezwał członków Rady do wypowiedzenia się, jakie są możliwości położenia kresu walkom, gdyż każda zgłoszona Liga poniesie straty w ludziach.

Reprezentant Japonii Sato oświadczył, że Japonia wydała polecenie swemu reprezentantowi w Szanghaju o przerwanie walk i stworzenie strefy neutralnej. Jest bardzo wskazane, aby sprawa ta była rozpatrywana na miejscu a nie w Genewie. Przybył już do Szanghaju admirał Nomura, nowy głównodowodzący floty japońskiej, który ma nowe instrukcje do przerwania kroków wojennych.

Min. spraw zagr. Simon poinformował Radę o szczegółach akcji wielkich mocarstw, poczem Paul Boncour wyraził nadzieję, że zaprzestanie kroków wojennych i stworzenie strefy neutralnej nastąpi w najbliższym czasie.

Przed zakończeniem posiedzenia reprezentant Chin zapowiedział złożenie

ekspose, przewidzianego w art. 15. Ekspose to będzie również omawiała sprawę Mandzurji.

Przebieg posiedzenia wykazuje, podobnie jak i poprzednie, że Rada nie odgrywa roli aktywnej na rzecz załatwienia konfliktu i pozostawia inicjatywę mocarstwom.

Tokio, 10. 2. (PAT). Organ półoficjalny ministerstwa spraw zagranicznych zaznacza, że japoński plan demilitaryzacyjny nie wymaga z konieczności rewizji paktu 9 mocarstw, lecz mógłby posłużyć jako uzupełnienie paktu, o ileby Stanom Zjednoczonym plan ten nie odpowiadał, to mogą one zgłosić inny projekt. Plan japoński mógłby być, tytułem próby, zastosowany w Szanghaju, a o ile da dobre wyniki, także i w innych miastach.

Waszyngton, 10. 2. (PAT). Donoszą ze źródeł miarodajnych, że w wyniku rozmowy telefonicznej sekretarza stanu Stimsona z min. spraw zagr. W. Brytanii Simonem, znajdującym się w Genewie, Stimson postanowił nie przedstawiać Chinom i Japonii żadnej nowej propozycji pokojowej do czasu wytworzenia się nowej sytuacji, która uczyniłaby bardziej prawdopodobnym przyjęcie przez Japonię proponowanej formuły.

Admirał Taylor donosi z Szanghaju, że 2.500 żołnierzy japońskich wylądowało koło Woo Sung.

Położenie w Mandzurji

Moskwa, 10. 2. (PAT). Dzienniki sowieckie donoszą, że chiński gen. Ma odbył konferencję z dowódcą wojsk japońskich gen. Tamona. Po przeprowadzonej rozmowie gen. Ma zgodził się na ścisłą współpracę z władzami japońskimi. Gen. Ma mianowany będzie głównym dowódcą wojsk prowincji hejlungjańskiej. Również drugi gen. chiński Din-Czou, który jeszcze przed paru dniami prowadził walki z Japończykami, stara się nawładzać kontakt z Japończykami.

W rokowaniach tych ma pośredniczyć konsul amerykański.

Proces przeciw polskiemu działaczowi oświatowemu w Słupsku

Słupsk, 10. 2. (PAT). Wczoraj przed południem rozpoczął się przed sądem przysięgłych proces przeciw kierownikowi Polskiego Towarzystwa Szkolnego na powiat bytowski (Pomerania) Janowi Bauerowi o krzywoprzysięstwo. Na rozprawę powołano zgórą 80 świadków. Jako rzeczoznawcy mają wystąpić prezes Związku Polskich Tow. Szkolnych w Berlinie, Jan Baczewski i tajny radca pruskiego ministerstwa oświaty Gürich, oraz osławiony Max Worgitzki z Olsztyna, kierownik wschodnio-pruskiego „Heimatsdienstu”.

W przemówieniu wstępnym przewodniczący stwierdził, że proces posiada bardzo poważny charakter polityczny. Obrona stawia wniosek o wyłączenie ze składu sędziów hitlerowców i „stahlhelmowców”, a gdy przewodniczący oświadczył, że żaden z sędziów przysięgłych nie należy do tych organizacji, obrona wniosła o wyłączenie przewodniczącego rozprawy, dyrektora sądu ziemskiego Schröbera, gdyż był on przewodniczącym rozprawy sądowej, w której zeznawał Bauer i w wyniku której obecnie jest oskarżony. Pozatem Schröber zeznał w dochodzeniach wstępnych jako świadek i zeznania jego mają decydujące znaczenie. W razie odrzucenia wniosku obrona oświadcza, że postawi wniosek o przesłuchanie na rozprawie Schröbera jako świadka.

Sąd wniosek obrony odrzucił.

Następnie odczytano decyzję sądu o wytoczenie procesu, poczem przystąpiono do stwierdzenia personalij Bauera. Prokurator oskarża Bauera o złożenie przed sądem w Słupsku fałszywego zeznania w marcu 1931 r. pod przysięgą. Wówczas to na zapytanie, czy prowadził agitację na rzecz szkół mniejszościowych i czy działał w duchu narodowym polskim, Bauer odpowiedział przecząco. W czasie długiej dyskusji oskarżony wyjaśnia, że słowo „agitacja” miało dla niego niemiły posmak i dlatego zaprzeczył, wyjaśniając wówczas, że praca była prowadzona w kierunku uświadamiania polskiej ludności. Określenie narodowo-polskiej propagandy rozumiał jako propagandę w duchu wrogim państwu niemieckiemu, dlatego stwierdził, że nie prowadził jej. Prokurator zrezygnował z przesłuchania 3 świadków.

Przewodniczący przesłuchuje Bau-

era co do poszczególnych punktów oskarżenia. Przeciwnie prawu działalności akt oskarżenia dopatruje się w tym, że Bauer agitował za posyłaniem dzieci do szkół polskich, a organizację rodziców i młodzieży pozaszkolnej usiłował zapomocą pieniędzy i korzyści materialnych przyciągnąć w tym kierunku. Akt oskarżenia zarzuca, że pośredniczył on w posyłaniu młodzieży do Polski, do seminarjum naucz. w Rogoźnie i do Uniwersytetu Ludowego w Dalkach. W odpowiedzi Bauer stwierdził, że działalność jego obracała się w granicach, dozwolonych przez prawo i żadnego kupowania dusz nie uprawiał.

Prezes Związku Polaków w Berlinie p. Baczewski zeznał po zaprzysiężeniu, jako rzeczoznawca na temat szkolenia mniejszościowego. Związek Tow. Szkolnych potępia stanowczo agitację niedozwolonemi środkami i stanowczo ich zakazuje. Celem szkolnictwa polskiego w Niemczech jest szerzenie polskiej kultury.

Prezes Baczewski wyjaśnia, że wysyłanie młodzieży do seminarjum w Polsce jest spowodowane koniecznością szybkiego stworzenia kadr nauczycielskich dla szkolnictwa polskiego w Niemczech i brakiem seminarjum takiego w Niemczech. W uniwersytecie ludowym w Dalkach nieliczni uczestnicy korzystali z bezpłatnych miejsc.

Na pytanie przewodniczącego, jakiej historii uczą w Dalkach i czy w nauczaniu jej robi się różnicę ze względu na słuchaczy różnego obywatelstwa, rzeczoznawca stwierdza, że zna tylko jedną historię.

Jako drugi rzeczoznawca zeznał po zaprzysiężeniu tajny radca prusk. min. oświaty Gürich co do szkolnictwa mniejszościowego i mniemania o działalności Bauera. Nie uważa pomocy udzielanej członkom mniejszości w razie potrzeby przez organizację, za sprzeczną z prawem. W sprawie uniwersytetu w Dalkach rzeczoznawca stwierdza, że przeciwko istnieniu bezpłatnych miejsc nie może nic podnieść. Rzeczoznawca uważa, że młodzież idzie dlatego do seminarjum w Rogoźnie, że po polsku łatwiej jej przychodzi nauka.

Orzeczenia i wyjaśnienia, udzielone przez rzeczoznawców zbijają różne punkty aktu oskarżenia. Przewodniczący stwierdza dalej, że akt oskarże-

nia zarzuca Bauerowi, iż podczas pobytu w Lubawie należał do harcerstwa, które jest organizacją wojskową. Bauer stwierdza, że podczas swego pobytu w tej organizacji żadne ćwiczenia wojskowe nie miały miejsca.

Przewodniczący zadaje Bauerowi pytanie co do jego działalności nauczycielskiej w Polsce i żąda wyjaśnień co do skonfiskowanego u niego odpisu jego życiorysu, w którym powiedziano, że idąc w maju 1928 roku do tow. szkolnego w Olsztynie wziął urlop, oraz co do pisma, wystawionego w Złotowie z datą grudnia 1928 roku, wzywającego Bauera „urzędowo na zebranie Kuratorium w Poznaniu. Oskarżony wyjaśnia, że udając się do Olsztyna, wziął urlop, gdyż nie mógł przed końcem roku szkolnego opuścić stanowiska. Co do zebrania w Poznaniu Bauer wyjaśnił, że chodziło o wymianę zdań między nauczycielstwem, które wówczas pracowało w Niemczech. Przewodniczący zamknął rozprawę.

Dzisiaj nastąpi przesłuchanie świadków.

O wydanie Hałasa

Już od 29 stycznia Hałas jest przekazany władzom niemieckim

Prokuratura przy sądzie okręgowym w Poznaniu otrzymała telegram z ambasady polskiej w Paryżu, dotyczący przewiezienia domniemanego zabójcy s.p. Jankowiaka, Leona Hałasa. Według tej wiadomości Hałas przekazały władze francuskie w dniu 29 stycznia r. w Neuenburgu władzom niemieckim.

Zatem od blisko dwóch tygodni Hałas znajduje się już w Niemczech i wydanie władzom polskim nastąpić może już niebawem. Z uwagi na to, że przejazd przez Niemcy jest zależny od wielu formalności, załatwianych przez władze centralne w Berlinie, sprawa wydania Hałasa przeciąga się. (z)

Urzędowa cedula

Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, dnia 10. 2. 1932.

Warunki: Handel hurtowy partet Poznań, ładunki wagowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy w obliczeniu ciężkości litrowego gęstościomierza: 1) żyta poznańskiego 71,3 kg (121 f w h.); 2) żyta pomorskiego 69,95 kg (119,1 f w h.); 3) pszenicy poznańskiej 74,8 kg (127,1 f w h.); 4) pszenicy pomorskiej 74,35 kg (126,4 f w h.); 5) jęczmienia pozn. i pom. a) 64 do 66 kg., b) 68 kg.; 6) owsa pozn. i pom. 43,55 kg. (74,1 f w h.)

Ceny transakcyjne.
Pszenica 15 tonn par. Poznań . . . 24,75
Uspсобienie stałe.

Ceny orientacyjne.
Żyto 22,75—23,25
Uspсобienie spokojne.

Pszenica 23,75—24,50
Uspсобienie stałe.

Jęczmień a) 64—66 kg. . . 19,25—20,25
Jęczmień b) 68 kg. 20,75—21,75
Uspсобienie spokojne.

Jęczmień browarowy 23,00—24,00
Uspсобienie spokojne.

Owies 19,50—20,00
Uspсобienie stałe.

Maka żytnia 65% wł. work. . . . 35,00—36,00
Uspсобienie spokojne.

Maka pszenna 65% wł. work. . . . 36,50—38,50
Uspсобienie spokojne.

Otręby żytnie 14,50—15,00
Otręby pszenne 14,00—15,00
Otręby pszenne (grube) 15,00—16,00

Rzepak 32,00—33,00
Gorzycyca 33,00—40,00
Wyka latowa 22,00—24,00

Peluska 21,00—23,00
Groch Victoria 23,00—27,00
Groch Folgera 30,00—33,00

Łubin niebieski 12,00—13,00
Łubin złoty 15,50—16,50
Seradela 25,00—28,00

Koniczyna czerwona 150,00—190,00
Koniczyna biała 280,00—360,00
Koniczyna szwedzka 125,00—145,00
Koniczyna złota odluszczone 125,00—145,00

Przełot 260,00—300,00
Tymoteusz 40,00—55,00
Rajgras angielski 45,00—50,00

Słoma luźna 3,10—3,40
Słoma prasowana 3,50—4,25
Siano luźne 5,50—6,00
Siano luźne nadnoteczkowe 6,75—7,25
Siano prasowane 8,50—9,00

Makuch lniany 36—38% 26,50—28,00
Makuch rzepakowy 36—38% 18,00—19,00
Makuch słoneczni 46—48% 17,50—18,50

Ogólne usposobienie spokojne.
Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 75 tonn, pszenicy 30 tonn, grochu Victoria 15 tonn.

Kurs złotego. Dzień rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8,90 zł.; w Gdańsku na Warszawę 8,91 zł.

Kurs marki niem. 1 guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu płacił dziś za 100

Do wszystkich matek dbających o zdrowie swych dzieci!

aby je pielęgnować pierwszym lepszym, źle spreparowanym i nieaseptycznym pudrem, który niejednokrotnie powoduje niedolegliwości i choroby skóry u dzieci. Wybór przeto właściwego pudru powinien być dla Was Matki, kwestią zasadniczą. Pamiętajcie, że najlepiej pielęgnować ciało dziecięce sterylizowany puder dla dzieci „BORSAL”, usuwający bez śladu zczernienia i wyprzałość skóry, wytwarzany przez fabr. chem. R. Barcikowski Sp. Akc. w Poznaniu. Do nabycia w każdej aptece i drogerji. Pw 9 805-51.35

mk. niem. w dewizach 210,85 zł., gotówką 209,80 zł., za 100 guld. gd. w dewizach 113,36 do 113,62 zł., gotówką 113,02 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, dnia 10. 2. 1932.

Dzisiejsze zebranie giełdowe miało tendencję ożywioną i kursy były naogół utrzymane. Z papierów państwowych poszukiwano nadal 5 proc. Pożyczkę Konwersyjną po 39½. jak również 4 proc. Pożyczkę inwest. po 84 proc. Z papierów lokacyjnych P. Z. K. płacono za 8 proc. listy dolarowe stare 75½ proc. natomiast handlowano 8 proc. listy dol. amortyz. po 68 proc., oraz 6 proc. listy żytnie po 13 w transakcjach, zaś 4 proc. listy zast. konwert. ofiarowano po 31 proc.

Akcje bankowe wzgl. przemysłowe bez zainteresowania; ofiarowano jedynie Bank Polski po 95 bez notowania.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:
(Kurs w procentach nominalu):
5% Pożyczka konwersyjna 39½% P.
3% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kredyt. 75½% P.
8% listy dolarowe w złocie amortyzacyjne 68—% +
4% listy zastaw konw. Pozn. Ziemstwa Kredyt. 31.—% O.
(Kurs w złotych)
6% listy żytnie Pozn. Ziemstwa Kredyt. 13.— +
4% Prem. Pożyczka Inwestycyjna 84.— P.
Tendencja ożywiona.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 10. 2. 1932.

Wzrosty
Dolary St. Zjedn. tr.: 8,89%; sp.: 8,91%
kup.: 8,87%.

Gdańsk	Dewizy:		kup.
	trans.	sprzed.	
Holandja	178,70	174,13	173,27
Londyn	359,97	360,80	359,00
Nowy Jork	30,80	30,95	30,65
czekj	8,916	8,956	8,896
Nowy Jork			
kabel	8,922	8,942	8,902
Parwż	35,12	35,21	35,13
Praga	26,41	26,47	26,35
Szwajcarja	174,19	174,62	174,76
Włochy	46,50	46,73	46,27
Berlin	211,80		

Tendencja niejednolita.

Papiery wartościowe i obligacje:
3% poz. bud. 31,75
4% poz. inwes. 35,50
5% poz. konw. 40,25
4% premj. dol. 45,50 45,75
7% poz. stabil. 56,50 54,60
Tendencja mocniejsza.

Akcje w złotych:

Bank Polski 0,00—100,00
Lilpop 0,00—13,75
Tendencja mocniejsza.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg reszta za 100 kg.
Berlin, dnia 10. 2. 1932.

Pszenica march. 75—76 kg. 242,00—244,00
Tendencja mocniejsza.

Żyto march. 72—73 kg. 193,00—195,00
Tendencja stała.

Jęczmień brow. 160,00—168,00
Tendencja spokojna.

Jęczmień pastewny i przemysłowy 153,00—157,00
Tendencja spokojna.

Owies march. 140,00—148,00
Tendencja mocniejsza.

Maka pszenna 29,00—33,00
Tendencja utrzymana.

Maka żytnia 70% 27,00—29,00
Tendencja utrzymana.

Ospa pszenna 9,50—9,90
Tendencja cicha.

Ospa żytnia 9,50—9,90
Tendencja cicha.

Groch Victoria 21,00—27,50
Groch drobny jadalny 21,00—23,50
Groch pastewny 15,00—17,00

Peluska 16,00—18,00
Bób 14,00—16,00
Wyka 16,00—19,00
Łubin niebieski 10,00—12,00
Łubin złoty 14,50—16,00
Seradela nowa 23,00—29,00
Kuchy lniane 37% 11,20
Kuchy z orzechą ziemnego 12,40
Kuchy mielone (nączka) 12,20—12,30
Wytłoki suche partj Berlin 7,6—7,80
Śrót Soja ekstrahowany 46% loco Hamburg 10,50
Śrót Soja ekstrahowany 46% loco Szczecin 11,50
Płatki ziemniaczane 12,50—12,60
Ogólna tendencja wzmocniona.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Herszt „Czarnej ręki“

Z kryminalnej przeszłości Walentego Frankowskiego — Szczegóły ujęcia niebezpiecznego zbrodniarza

Donosiliśmy już pokrótce, że prowadzony od soboty południa posąg i oblawy policyjne w celu ujęcia Walentego Frankowskiego vel Frankgo zakończył się pozytywnie. Szczegóły tego poscigu są następujące:

Stwierdzono, że bandyta ukrył się w mieszkaniu Erica Przybylskiego w Ostrorogu. Wkroczyła tam zatem policja w poniedziałek krótko przed północą (dokładnie o godz. 23.30). Do mieszkania weszło 4 policjantów, a mianowicie pp.: Wika, Wiśniewski, Mchalak i Wojewoda. przy czym komendant posterunku w Ostrorogu p. Mchalak obezwładnił groźnego bandytę. Był on przygotowany do długiego ostrzeliwania się, gdyż miał dwa nabite rewolwery (parabellum) i dużą ilość nabożów.

W toku dalszych dochodzeń okazało się, że Frankowski bardzo często przechodził granicę i przed rokiem popełnił napad rabunkowy na panią Papke. Przez dwa lata do 1922 roku Frankowski był dowódcą bandy „Czarnej ręki“, którą wówczas zdolano zlikwidować w dwudziestu kilku członków bandy osadzono w więzieniu, jednak Frankowski zbiegł do Niemiec i zdołał się ukrywać do tego czasu. Frankowski jest mordercą śp. Jana Gisia, starszego strażnika granicznego pod Miąłą, którego zastrzelili wspólnie z Marscholikiem i Teofilem Piotrowskim, oraz zabił żandarma niemieckiego Kruegera w pobliżu Szczecina. Posiadał dwie żony: we Wronkach i w okolicy Szczecina ożenił się po raz drugi i miał z tą żoną trójce dzieci. Żył z kradzieży, włamań i rabunków, dokonywanych w Niemczech i w Polsce.

Ujęcie Frankowskiego jest sukcesem energicznej akcji policji i uspokoi niewątpliwie ludność zwłaszcza w pow. szamotulskim. (k)

Sprawa „Surofosfatu“ przed sądem

Trzeci dzień rozpraw — Dalsze badanie świadków

Badanie świadków trwało we wtorek do godziny 13.30.

Dr. Roman Lewandowski ówczesny prokurent Państw. Banku Rolnego zeznaje, że „Surofosfat“ otrzymał początkowo kredyt w wysokości 60 tys. zł, kredyt ten później, wzrósł do 300 tys. zł. Świadek cenzurował weksle otrzymywane z „Surofosfatu“ do dyskonta. Zapytywany, czy była jakaś specjalna kampania konkurencyjna przeciwko „Surofosfatowi“, odpowiedział twierdząc. Najpierw wydano anonimową broszurkę, którą doręczono do „Poradnika Gospodarskiego“. Świadek wie też o tem, że koncern surofosfatowy w Warszawie specjalnie starał się zdławić swego konkurenta. Była to niejako walka surofosfatu z surofosfatem. Straty jaką poniósł bank, świadek dokładnie nie może powiedzieć. W każdym razie stwierdza, że bank nie miał zabezpieczenia.

Śwd. Turski przemysłowiec stwierdza, że „Surofosfat“ zdyskontował mu weksle w wysokości 5 tys. zł, ale w zamian za to tą samą sumą żyrował dla „Surofosfatu“ i weksel po upadku firmy musiał potem sam wykupić. Świadek słyszał tylko z opowiadania, że był podbilans.

Adw. Roman Sioda, zarządca masy upadłościowej stwierdza, że konkurs był b. trudny — albowiem świadek nie znalazł aktywów. Pasywa zgłoszone były na 2 700 tys. zł. Jako nie realne pretensje oddalono 1 800 tys. zł uznając tylko 312 tys. zł. Ale i tej sumy w żaden sposób nie można było uzyskać ze sprzedaży budynków oraz urządzeń. Nabywcy wykorzystując sytuację, kupowali wszystko na licytacji za bezcen.

Śwd. Tomasz Łyskowski, gdy „Su-

rofosfat“ budował fabrykę w Gnieźnie był tam starostą. Interesował się „Surofosfatem“, dając nawet z kasy starostwa pewną pożyczkę, potrzebną na uruchomienie względnie wykończenie fabryki. Mimo, że dobrze prosperowała, przyszło jednak w 1928 r. załamanie się „Surofosfatu“ to i fabryka siłą faktu przestała pracować.

Do wczorajszego naszego sprawozdania dodać należy jeszcze uzupełnienie. Śwd. Piotrowicz płacił swe prywatne zobowiązania czasami weksłami „Surofosfatu“, tylko dlatego, że pobory otrzymywał wówczas w tych weksłach.

W trzecim dniu przesłuchano na początku świadka p. Lossowa, ziemianina z Leśniewa, który zeznał, że wyraził zgodę na przystąpienie do „Surofosfatu“ i podpisał weksel grzecznościowy na 15 tys. zł z czego sam otrzymał z „Surofosfatu“ 5 tys. zł pożyczki. Pozostałe 10 tys. zł „Surofosfatu“ nie wykupiono w terminie i wskutek tego świadek sprawę musiał sam załatwić. Dotąd spłacił 4 tys. zł. „Surofosfat“ starał się wciągnąć do swej spółki osoby wpływową i wysoko postawioną, chodziło bowiem o to, żeby firmę pchnąć na szerokie tory. Przystąpili zatem ks. Janusz Radziwiłł, hr. Mycielski, b. minister Targowski i in. Fabrykat „Surofosfatu“ był dobry, a zainteresowało się nim również ministerstwo rolnictwa. Świadek słyszał, że była silna akcja „superfosfatu“ aby konkurencję zdusić. Nie pomogły tu nawet zabiegi ministerstwa, bowiem konkurencja była zbyt silną i „Surofosfat“ musiał upaść.

Dalej sąd przesłuchał hr. Edwarda Mycielskiego z Wrześni. Albina Wellingera bankowca, Żyda Heljasza Świętosławskiego. (z)

W tej sprawie pisze nasz korespondent z Szamotuł (op):
W wyniku prowadzonych energicznie dochodzeń za zbrodniarzem stwierdzono, że przebywał on wraz ze swoim towarzyszem Marscholikiem w środe, dnia 3 lutego w znajomych w Ostrorogu (pow. szamotulskiego) W czasie tego pobytu udał się z Marscholikiem do okolicznego lasu, gdzie zastrzelili jelenia, którego następnie jego znajomy nazwiskiem Przybylski zamierzał sprzedać we Wronkach; został przychwycony i jako podejrzany o kłusownictwo oddany w ręce pol. cji. Ta właśnie okoliczność przyczyniła się do znalezienia śladu zbrodniarza.

W poniedziałek wieczorem uwiadomił post. pol. państw. w Ostrorogu komendę w Szamotulach, że Frankowski przybył powtórnie do swych znajomych. Wysłany natychm. ast oddział policji obstał dom, w którym się Frankowski znajdował, aby mu uniemożliwić ewtl. ucieczkę. Do mieszkania wszedł komendant posterunku p. Mchalak, wzywając obecnych do podniesienia rak. W momencie, gdy zbrodniarz instyngtownie sięgnął do kieszeni, Mchalak z narażeniem własnego życia dopadł do Frankowskiego. Podczas szamotanias zbrodniarz wyrwał rękę i wyjął z kieszeni rewolwer. Jego zamiar udaremniony został przez przybyłych na pomoc pozostałych policjantów.

Frankowskiego skuto w kajdany i odstawiono do tutejszej komendy policji. Dziś w środe zostanie przetransportowany do Drawskiego Młyna celem konfrontacji z towarzyszami Jęgo Piotrowskim i Marscholikiem, których dostawia władze niemieckie. Dochodzenia prowadzi sędzia śledczy p. Kaźmierczyk.

godziny 17—18; mężczyźni: we wtorki o godzinie 17—18.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka pod Białym Orłem, Stary Rynek 41 — Apteka św. Piotra, ul. Półwiejska 1. — Apteka św. Marcina, ul. Fr. Ratajczaka 12 — Apteka Śródecka, Rynek Śródecki 1 Wilda: Apteka pod Koroną, Górna Wilda nr 61.
Lazarz: Apteka p. Plucińskiego, ul. Marszałka Focha, nar. ul. Niegolewskich;
Jeżyce: Apteka pod Gwiazdą, ulica Kraśzewskiego 12;
W innych dzielnicach pełnią nocną służbę apteki tamtejsze

Przy zatruciu, wywołanem zepsutemi potrawami, jak również alkoholem nikotyną, morfiną, kokainą i opium zastosowanie naturalnej wody **Franciszka-Józefa** jest cennym środkiem po nocnym, nw 8597

Koło Eucharystyczne Panien Pożnań. Jeżyce przypomina członkom oraz osobom zainteresowanym o nabożeństwie miesięcznym, które się odbędzie w czwartek, dnia 11 bm., o godz. 19.30 w kościele pod wezwaniem Serca Jezusowego. Po nabożeństwie zebranie w ochronce

Z Tow. „Stella“. Znana ze swej owocnej działalności „Stella“, Tow. kolonij wakacyjnych i stacyj sanitarnych donosi, że pobyt dziewcząt, przebywających na stacji sanitarnej w Kobylnicy kończy się 13 bm. Dzieci wróca tego dnia o godz. 14.51 i należy je o tym czasie odebrać z głównego dworca. Zarząd, wnioskując w trudne położenie rodziców, mianowicie rodzin bezrobotnych oraz mając na uwadze zdrowie dzieci, postanowił przyjąć bezpłatnie drugą partję dzieci i to 15—20 chłopców jako rekonwalescentów. Wyjazd chłopców do Kobylnicy nastąpi 17 bm o godz. 15 z głównego dworca w Poznaniu. Już teraz przyjmuje biuro „Stelli“, mieszczące się przy ul. Długiej 17 w czasie od godz. 9—15 zgłoszenia chłopców i udziela w tej sprawie biższych informacji. Przyjmuje się tylko chłopców w wieku szkolnym od skończonych 7 do skończonych 14 lat. Warunki przyjęcia są: uobóstwo dziecka, dobry postę w nauce i dobre zachowanie się oraz orzeczenie lekarza, że jego stan zdrowia pozwala mu bez szkody dla niego samego i współtowarzyszy uczestniczyć w normalnym trybie życia stacji sanitarnej.

OSOBIŚTE

Z Uniwersytetu Poznańskiego: — Dyplom i tytuł magistra nauk ekonomiczno-politycznych uzyskał: p. Włodzimierz Domagała z Łodzi. Stopień magistra farmacji uzyskał pp.: Stefan Mroczkiewicz z Wągrowca, Eugenja Dragan-Pluceniakowa z Borysławic, woj. łódzkie, mag. fil. Józef Aleksander Winkler z Simma na Litwie, mag. fil. Władysław Wiśniewski z Włocławka, woj. warszawskie, Stefan Krzywopisz z Prużany, woj. poleskie, Marja Kazimiera Szczygłowska z Tyszowic woj. lubelskie, Alicja Kruschówna z Nowego Rokicia woj. łódzkie.

ZEBRANIA, ZJAZDY

Walne zebranie Tow. Wyd. „P. A. B.“ Tow. Wyd. „Polska Armja Błękitna“ urzędza w niedziale, 21 bm nadzwyczajne walne zebranie połączone z zebraniem rady nadzorczej. Zebranie odbędzie się w sali „Belweder“ o godz. 15.30. Po zebraniu przewidziana jest herbatka towarzyska.

WYKŁADY

Wielkopostne wykłady religijne. Pod protektorem J. Em. ks. Kardynała Prymasa odbywać się będą wykłady religijne (serja dwunasta) w czasie Wielkiego Postu od poniedziałku, 15 lutego aż do soboty, 12 marca codziennie przez cztery tygodnie z wyjątkiem niedzieli o godz. 20 w sali Biblioteki Uniwersyteckiej przy ulicy Franciszka Ratajczaka w następującym porządku: Poniedziałki ks. dr. Zychniński: Cześć Matki Bożej wedle nauki kat.; wtorki ks. dr. Rolewski: Mażeństwo w poglądach kat.; środy ks. dr. Kiciński: Życie pozażobowe; czwartki ks. dr. Abt: Encykliki Piusa XI.; piątki ks. dr. Hozaowski: Wartość religijna Starego Zakonu; soboty ks. Durzyński: Obrzędy liturgiczne przy mszy św. Wstęp bezpłatny.
Z podzwrotnikowej dżungli afrykańskiej. P. Stanisław hr. Mycielski z Wrześni podzielił się swemi barwnymi wrażeniami i przegadami w podzwrotnikowej dżungli afrykańskiej na odczycie, organizowanym przez Towarzystwo Geograficzne dziś, 10 lutego o godz. 18 w sali 17 Collegium Minus.

WYSTAWY

Z Towarzystwa Miłośników Fotografii. W lokalach Towarzystwa (ul. Libelta 14) została otwarta wystawa bardzo ciekawych studjów portretowych, cenionego na terenie Poznania artysty-fotografa p. Mieczysława Rysia. — W czwartek, 11 bm o godz. 19 w czasie zebrania p. prok. Wróblewski wygłosi odczyt p. t. „Kinematografia amatorska“. Wykład ten będzie połączone z szeregiem pokazów, ilustrujących ciekawy temat odczytu. Wstęp wolny. Goście mile widziani.

WYCHOWANIE, KURSY

Otwarcie nowego kursu w Szkole Uzupełniającej dla zawodu fryzjerskiego w Poznaniu. Z dniem 15 lutego otwarty zostanie nowy kurs dla mistrzów i pracowników zawodu fryzjerskiego w szkole mieszczącej się w Domu Rzemieślniczym przy ul. Franciszka Ratajczaka (sala nr 26). Nowy kurs różni się tem że prócz przedmiotów ściśle zawodowych jak ondulacja żelazkowa, trwała, wodna, perukarstwo itp. przeprowadzone będą wykłady z dziedziny ogólnokształcącej jak księgowość, kalkulacja, korespondencja, prawo przemysłowe, prawo wekslowe, rachunkowość, ustrój podatkowy itp. przedmioty których znajomość w dobre dzisiejszej jest dla każdego samodzielnego fryzjera niezbędna. Zgłoszenia przyjmuje Starszy Ręchu N. Muszyński ul. 27 Grudnia 4 i Fr. Rutawski ul. Wrocławska oraz w dniu otwarcia kursu o godzinie 19.30 wieczorem.

Kurs dekoracyjny wystaw reklamowych rozpoczyna się dopiero w powodu przeszkód technicznych w poniedziałek dnia 15 bm. Na kursie jest jeszcze 10 wolnych miejsc. Zapisy przyjmuje sekretariat Związku Zawod. Pracowników Kupieckich przy ul. Podgórznej 12b. tel. 2288.

KOMUNIKATY RÓŻNE

Poznańskie Tow. Oratoryjne. Koncert odbędzie się 21 bm. Ze względu na nieliczne już próby uprasza się wszystkich członków o regularne chodzenie na lekcje, które odbywają się w poniedziałki i czwartki w Państw. Konserw. Muzycznym przy ul. Włocławskiej.

KRONIKA MIEJSCOWA

Z targu. Dnia 10. b. m. na placu Sapiżyńskiego placono za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 3,20—3,60 zł; masła mleczarskiego 4,00—4,40 zł; twarogu 0,60—0,80 zł; mendel świeżych jaj 1,70—1,90 zł; wapnowanych 1,35—1,90 zł; litr śmietany 1,60—1,80 zł; litr mleka pełnego 20—24 gr; za mięso: 1 kg. słoniny świeżej 1,60 do 1,80 zł; słoniny wędzonej 2,00—2,20 zł; wieprzowiny 1,40—2,00 zł; wołowiny 1,20 do 2,00 zł; cieleciny 1,20—2,80 zł; skopowiny 1,60—2,60 zł; koziny 1,20—1,60 zł; smalec 2,60—2,80 zł; za drób: kura 2,50 do 4,00 zł; perlica 3,00—3,50 zł; kaczka 3,00 do 5,00 zł; gęś 7,00—11,00 zł; para gołębi 1,50—1,80 złotych; para kuropatew 3,00 zł; królik 1,60—2,00 zł; bażant 4,50 zł; za ryby: 1 kilogram karpia 3,00 do 3,50 zł; lina 3,00—3,20 zł; okonia 1,20—1,60 zł; karasia 1,40—2,80 zł; białych ryb 0,80 do 1,60 zł; sandacza 4,00—5,00 zł; 1 kg. leszcza 2,40 zł; 1 kg. suma 2,40 zł; 1 kg. szcupaka 2,80—3,00 zł; za ryby śnięte 60—80 gr mniej. Placono za jarniny: 1 kg. ziemniaków 6—8 gr; cebuli 0,30—0,40 złotych; szpinaku 60—80 gr; 1 kg. jarmużu 30—40 groszy; 1 kilogram bobu 1,20 zł; główka włoskiej kapusty 1,50—30 gr; białej 15—30 gr; modrej 30—50 gr; 1 kalafior 0,30—1,00 zł; 1 kg. kalarepy 0,20 zł; 1 kg. marchwi 20 do 30 groszy; brukselki 20 groszy; seleru 40—50 gr; pietruszki 30—50 gr; pory 40—50 gr; brukselki 60 groszy; owoce: 1 kg. jabłek 0,30—1,20 zł; gruszek 0,60 do 1 zł; zórawin 2 zł; 1 kg. orzechów włoskich 2,40—3,00 zł; laskowych 2,60—5 zł; owoców suszonych 0,80—2,00 zł; grzybow suszonych 4,00—8,00 zł; 1 kg. świeżych śliżki 0,70—0,80 zł. — Z powodu mrozu dowozy nieduże i kupujących mało. Masło i jaja podrożały. (hu.)

KRONIKA WYPADKÓW

Pożar w szpitalu. Wczoraj popołudniu przywołano miejską straż pożarną do szpitala Przemienienia Pańskiego. W jednym z niezajętych pokoi zapaliło się drzewo, złożone za piecem, celem wysuszenia. Ogień stłumiono natychmiast. (k)

Pożar stodoły. Dnia 8 bm spaliła się w pobliżu Kępna wielkich rozmiarów stodoła, należąca do majątności Grębanin w pow. kępińskim. Znajdujące się w stodole zapasy zboża i maszyny poszły również z dymem. Ogólne straty ocenia się na 35 000 zł. (Pat)

Samobójstwo. Na torze linii Rogoźno i Bzowo Goraj (w pow. czarnkowskim) znaleziono zwłoki 22-letniego Michała Gałdyna z majątności Lubasz (pow. czarnkowskiej). Ustalono, że Gałdyn w chwili obecnej był nietrzeźwy a znaleziono przy nim jeszcze butelkę wódki. Przypuszczalnie padł on ofiarą nieszczęśliwego wypadku. (k)

Wypadki samochodowe. Na ulicy Wodnej nieznanemu samochod najechał na p. Juliana Czachowskiego, mieszkającego przy Starym Rynku 44. Z powodu lekkich obrażeń głowy nóg i boku p. Czachowskiego przewieziono do szpitala miejskiego. — Na ul. Łąkowej samochód firmy Leifgeber najechał p. Pelagije Duszyńską (ul. Łąkowa 7). Z powodu obrażeń na głowie i lewym boku Pogotowie Leczarskie (tel. 55-55) zaopatrzyło p. Duszyńską. (k)

KRONIKA POLICYJNA

Podczas rewizji u znanych z odziedziczenia w Poznaniu wydział śledczy tutejszej policji zajął dużo różnych towarów, pochodzących niewątpliwie z kradzieży. Znajdując się tam wieksza ilość bielizny damskiej i męskiej różnego ga-

KALENDARZYK

Środa, 10 lutego 1932.

Słońce: wschód 7,21; — zachód 16,54; — długość dnia 9 godz. 33 min.
Księżyc: wschód 8,37; — zachód 21,25; — po nowiu.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Środa, godz. 7 rano: Temperatura powietrza niska — 18 st. C. pogodnie, cisza, ciśnienie atmosferyczne wyso-

kie 762 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa — 1 st. C. najniższa — 18 st. C.

Przewidywania pogody na czwartek: W dalszym ciągu pogodnie i silny mróz.
Kal. rzk.: Popielec; jutro Mucjusz.
Kal. słow.: Tomil Bi; jutro Świętochna.

Lekarska Poradnia Przedślubna Polskiego Tow. Eugenicznego, św. Marcin nr 59. I ptr. udziela porad bezpłatnie. — Kobiety: w poniedziałki od

tunku, pończoch, skarpet, trykotów, kolnierzyków, materiałów na pościelę i na fartuchy robocze oraz ubrań dziecięcych, czapek itp. Narazie nie zdołano stwierdzić, gdzie przedmioty te zostały skradzione. Zainteresowani mogą wszystko obejrzeć i rozpoznać w wydziale śledczym policji przy pl. Wolności 12. (k.)

Ujęto podczas kradzieży z włamaniem do sklepu z masłem p. Pfeifera przy ul. Marsz. Focha 72 Jana Bileckiego (ul. Mylna 16) i Stefana Rypińskiego (ul. Polna 41). Przytrzymanie nastąpiło w chwili, gdy obaj wylamali zawiasy drzwi, próbując wchodzić do piwnicy. Poprzednio już wadzili z kasy 11 zł w bilonie. Podczas manipulacji zostawili oni 2 teki i worki. (k.)

Włamanie do agencji pocztowej. W nocy na wtorek w Górze (pow. jarociński) włamali się nieznani złościny do agencji pocztowej. Pomybili oni okna, porozrywali żaluzje, niszczyli szafy i porozrywali akta. Narazie nie stwierdzono, czy zdolali cokolwiek skraść. (k.)

Niebezpieczni rabusie. W Wielu (pow. wągrowiecki) nieznani złościny włamali się do mieszkania wdowy p. Otyli Schwandowej. Krótko po godz. 20 wtargnęli do mieszkania, wybijając szybę w oknie. Jeden z nich uderzył p. Schwandową w twarz i zatknął jej ręką usta, a drugi zaś zabrał przemocą 50 zł. Po rabunku obaj złościny zbiegli. (k.)

KRONIKA SĄDOWA

Skazanie trzech opryszków. W Wlkowicie powiatu lipnowskiego włamano się w lecie 1929 r. trzech zamaskowanych i uzbrojonych bandytów do mieszkania p. Politowiczowej, widząc, że posiada większą gotówkę na wiano dla wnuczki. Pod groźbą śmierci zbrodniarze domagali się wydania pieniędzy. Gdy starszuszka wręczyła im 100 zł, jeden z zbrodniarzy przyłożył jej noż pod gardło, żądając większej sumy. Gdy jedni rabowali i wymuszali gotówkę, drudzy związali znajdującą się w łóżku wnuczkę ręce i dopuścili się do kolejei ohydnej zbrodni. Zrabowawszy 600 zł w gotówce, pozostawili kilka sukien, płaszcz itp., zniknęli nierozpoznani w ciemnościach. Po pewnym czasie dokonano w okolicy Torunia kilku włamań. Sprawę zajęła się toruńska policja i przychwyciła jako podejrzaną Wawrzyńca Golebiowską i Wład. Nadolskiego z Zimnego Zdroju i znanego kryminalistę Fryderyka Lempa. W toku dochodzeń okazało się, że są to sprawcy dokonanych w Wlkowicie zbrodni. W tych dniach zbrodniarza trójka odpowiadała przed sądem w Lipnie. Sąd, uznając wszystkich za winnych zarzuconych im zbrodni, skazał każdego na 12 lat ciężkiego więzienia. Z sądu przetransportowano ich do więzienia w Grudziądzu. (ski.)

Z WIELKOPOLSKI

Rogoźno. (Osobiste.) Srebrne gody małeńskie obchodzili pp. Jan Herwas z małżonką Franciszką z Marcinkowskich. — Kancelaryjną adwokacką otworzył przy ul. Kotlarskiej adwokat p. Alfons Stiller. Jest to czwarty z rzędu adwokat w mieście. (k.)

(Przedstawienie.) W niedzielę, 7 bm. Tow. Robotników odegrało na scenie Hotelu Centralnego dwie komedje p. t. „Ciotka na wydaniu” oraz „Chrapanie z rozkazem”. Zgromadzona publiczność obdarzyła oklaskami wykonawców ról.

(Wieczorek O. W. P.) W dniu 8 bm. odbył się w sali Hotelu Polskiego wieczorek familijny dla członków Obozu Wielkiej Polski oraz zaproszonych gości i sympatyków. Wśród ogólnej serdeczności i weselości zabawiano się przyklądnie i wesoło.

(Kradzieże.) Na szkodę p. Hermana Kismanu w Potrzanowie skradziono kilkanaście sztuk drobiu. — Gospodarzowi p. Reichardtowi w Owczegłowach skradziono żyto i seradełę, wartości 70 zł. — Większej kradzieży wędlin i pierza dokonano u gospodarza p. Krygiery w Budziszewku. Za sprawcami kradzieży policja prowadzi dochodzenia.

(Z ruchu Tow.) W ubiegłą niedzielę odbyło się składanie przyrzeczenia przez członków Bractwa Wstręmielności. Do zgromadzonych przemówił ks. dziekan Pomorski, poczem nastąpiło rozdanie legitymacji oraz odbyło się zebranie uroczystościowe. W czasie zebrania p. Szatkowski wygłosił referat n. t. „Skutki alkoholu”. Piękny wiersz p. t. „Zwalczajmy alkohol” wygłosił p. Napieček. (ske.)

Gnieźno. (Sp. Jadwiga Dymczyńska.) W ub. niedzielę wyruszył kondukt żałobny ze zwłokami nieocenionej działaczki społecznej, córki weterana z 1863 r. sp. Jadwigi Dymczyńskiej. Sp. Jadwiga Dymczyńska odznaczała się skromnością i prostotą wobec swych przyjaciół i znajomych. Czynną członkinią była w Tow. „Samopomocy”. Najintensywniejszą działalność społeczną wyłaniała na polu rozkwitu Tow. Gimn. „Sokół” w Gnieźnie; w towarzystwie tem przez lat 7 piastowała urząd sekretarki, zaś krótko przed ciężką chorobą została sp. Jadwiga Dymczyńska obrana jako wiceprezesa. Równocześnie pełniła gorliwie funkcję sekretarki w Stowarzyszeniu Pań św. Winc. a Paulo par. tumskiej. Przedwczesny zgon sp. Jadwigi uczynił wielką stratę, jednak najdotkliwszym ciosem spotyka jej śmierć sędziwego ojca zmarłej, p. Stanisława Dymczyńskiego. W pogrzebie wzięło udział społeczeństwo oraz wszystkie towarzystwa, do których należała ze sztafarami. Kondukt żałobny prowadził ks. dziekan Zabłocki w asyście ks. Białejczyki i ks. Pan-ka. Nad erpem odprowadził ks. dziekan Zabłocki. (br.)

Szamotuły. (Nagły zgon.) W Szamotulach zmarł nagle em. insp. szkolny, sp. Józef Krukowski, przeżywszy lat 76, ojciec lekarza powiatowego w Szamotulach, p. dr. Wiktoru Krukowskiego. (op.)

Czarnków. (Z Cechu fryzjerów i perukarzy.) Odbyło się walne zebranie cechu fryzjerów i perukarzy na powiat czarnkowski. Do zarządu wybrano p. Palinkiewicza jako cechmistrza, p. Niedzielskiego jako zastępcę cechmistrza, p. Kuczyka jako podstarszego, p. Kitę sekretarzem, p. Wojciechowskiego skarbnikiem, pp. Broniewskiego i Jarosza ławnikami. Przy cechu znajduje się szkoła fachowa. Nauczycielami są pp. Niedzielski i Palinkiewicz. (cn.)

Lubasz, pow. czarnkowski. (Zwłok na torze kolejowym.) Dnia 8 bm. znaleziono na torze kolejowym pomiędzy stacjami Lubasz i Goraj przy km. 358, zwłoki mężczyzny, przypuszczalnie przejechałego przez pociąg wieczorny, zdążający z Rogoźna do Czarnkowa. Jak dotychczas ustalono, denat spowodował sam nieszczęśliwy wypadek, idąc w stanie nietrzeźwym na torze kolejowym. W kieszeni ubrania nieboszczyka znaleziono pustą butelkę od wódki. Zwłok dotychczas nie rozpoznano. (cn.)

Kobylin. (Wieczorek.) W ubiegłym tygodniu Tow. Kobiet im. Dąbrowski urządzało na salce p. Dembeckiego wieczorek karnawałowy.

(Przedstawienie.) Koło Śpiewackie „Cecylja” urządzało w ubiegłą niedzielę na sali strzelniczej przedstawienie amatorskie. Odegrano fraszek Oskara Korwin-Milewskiego „Loterja”, duet z operetki Moniuszki „Jawnuta” i La Vellera „Bolszewik w spódnicy”. Amatorzy wywiązali się ze swego zadania ku zadowoleniu wszystkich. — Tow. Śpiewackie wraz z Tow. Robotników Katolickich w Baszkowie urządzało na salce parafjalnej również przedstawienie amatorskie. Odegrano sztukę p. t. „Pałka Madeja”.

(Jarmark.) We wtorek odbył się w naszym miasteczku jarmark. Aby zapobiec ewentualnym niepokojom, jakie miały miejsce w pobliskim Krotoszynie, miasto ściągnięto z okolicy 10 policjantów. Nic jednak nie zaszło. (hk.)

Koronowo. (Pomoc dla bezrobotnych.) Ostatni spis ludności wykazał 529 bezrobotnych. Na ogólną liczbę mieszkańców (5122) jest to odsetek bardzo wielki. Zaledwie 62 otrzymuje zasiłek z Funduszu Bezrobocia, a 44 czeka na decyzję przyznania takiego zasiłku. Reszta, tj. 423 bezrobotnych wspomaga miasto z własnych funduszy oraz z sum otrzymanych z Komitetu Powiatowego. Magistrat zatrudnia prócz tego 60 bezrobotnych, na zmianę po 2 dni w tygodniu przy pracach nad upiększeniem podmiejskiego lasu Grabiny.

(Nagła śmierć.) W nocy na 2 bm. włamał się nieznany osobnik do składu rzeźnickiego p. Henniga. Siostra właściciela składu, usłyszawszy szmer, weszła do składu i ujrzała zamaskowanego włamywacza, który zbiegł, nie nie zabrawszy. Na wczesny przez nią alarm przybyli właściceli składu, który tak się przestraszył, że zmarł po chwili na udar serca. (kś.)

Września. (Obchód Papieski.) W niedzielę, dnia 14 bm. urządza Akcja Katolicka parafji wrzeñsińskiej obchód papieski ku uczczeniu 10-letniego pontyfikatu Ojca św. Piusa XI. Na program uroczystości składają się nabożeństwo z kazaniem, w którym udział wezmą wszystkie towarzystwa i organizacje ze sztafarami. Po mszy św. wyruszy pochód z orkiestrą gimnazjalną na salę kina „Apollo” na uroczystą akademię. Akcja katolicka odnosi się z prośbą o jak najliczniejszy udział społeczeństwa polsko-katolickiego w tym obchodzie.

(Z koncertu gimnazjalnego.) Drużyna harcerska tuł. gimnazjum państw. urządza w dniu 6 marca przedstawienie teatralne, dając ładny utwór sceniczny pt. „Orleża”. Zysk z przedstawienia przeznacza się na kolonje letnie.

Z POMORZA

Grudziądz. (Mrozy.) W poniedziałek, 8 bm. nastąpił odwilż, a około południa termometr wykazywał jeszcze kilka stopni ciepła. Wieczorem temperatura nagle się obniżyła, wykazując następnego dnia już 18 stopni poniżej zera. (ski.)

Starogard. (Pożar.) Spalił się dom mieszkalny i stajnia właściciela Ludwika Kuczyńskiego; w płomieniach zginęły cztery sztuki bydła, kilka świń i dużo drobiu. Straty wynoszą około 20 000 zł. (x.)

Święcie. Dnia 3 stycznia br. odbyło się walne zebranie miejscowego Towarzystwa Powstańców i Wojaków, stojącego wiernie przy starym statucie i liczącego ponad 400 członków. Towarzystwo święcie należy do najliczniejszych placówek na Pomorzu. Po sprawozdaniu zarządu, wykazującym pomyślny rozwój To-

warzystwa, został dotychczasowy skład zarządu, za małymi wyjątkami, wybrany na dalszy okres sprawozdawczy, co niezbitnie świadczy o wielkim zaufaniu, jakim się cieszy wśród członków, zaś z drugiej strony o wyjątkowej pracy dla dobra Towarzystwa. Urozmaiceniemi zebrania był wykład o nowem prawie małżeńskiem, oraz o obronie przeciwgazowej i przeciwlotniczej.

Wejherowo. (Falszywe 100-złotówki) W tych dniach przytrzymano tu niejakiego Fr. Polczyńskiego, podejrzanego o puszczanie w obieg fałszywych 100-złotówek. Równocześnie aresztowano niejakiego Antoniego Kuzio, którego się podejrzewa o sprowadzenie fałszyfikatów, fabrykowanych w Łodzi. (x.)

Chelmża. (Pożary.) W Łopatkach wybuchł w zabudowaniach gospodarza Fryd. Raucha groźny pożar, który zniszczył dwie stodoly, wozownię i częściewo chlew; straty wynoszą około 12 000 zł. Poškodowany ubezpieczony był na 6 000 zł. Przyczyny pożaru narazie nie ustalono. (x.)

Lidzbark. (Samobójstwo.) W Olszewku popełnił samobójstwo pewien młody robotnik; denat przedtem uprzedzał znajomych, że umrze, gdyż życie ma strasznie trudne.

(Kradzież skrzyni jaj.) Handlarz Kilanowski przygotował skrzynię, zawierającą kilka kop jaj na wywóz. W nocy przybyli złodzieje i zabrali skrzynię wraz z zawartością.

(Pożar.) Spaliła się stodoła właściciela Kalewicza w Mroczku. Wskutek wichru ogień przerzucił się na stodołę gospodarza Wronkowskiego, która spłonęła również. Straty są znaczne. (x.)

Lidzbark. (Razem żyli i razem zmarli.) Dnia 5 bm. zmarł w 78 roku życia mistrz rzeźniczy Edward Zimmerman. Żona jego Marja, starszuszka 75-letnia, nie mogąc przeboleć zgonu męża, z którym żyła 50 lat, zmarła następnego dnia. (x.)

Gdynia. (Odczyt Instytutu Bałtyckiego.) W dniu 8 bm. odbył się w auli Szkoły Morskiej odczyt „Instytutu Bałtyckiego”, wygłoszony na temat „Problem rasy nordyckiej w polityce i nauce”, przez wybitnego antropologa prof. dr. Kazimierza Stolyhę. Odczytowi przewodniczył naczelnik wydziału tuł. komisarjatu rządu p. Owinski, który jest znanym prehistorykiem. Prelekcja prof. Stolyhy zawierała między innymi analizę ideologii ruchu hitlerowskiego, opartego, jak wiadomo na wierze w postannictwo rasy nordyckiej w świecie. Ideologii hitlerowskiej przeciwstawił polski uczony krótkogłowy typ człowieka bałtyckiego, reprezentowany szczególnie silnie na polskim Pomorzu.

(Świetny przebieg „Reduty Prasy”). Reduta Prasy urządzona w dniu 6 bm. przez Morski Syndykat Dziennikarzy w Gdyni, zgromadziła w salach Domu Zdrojowego przeszło 500 osób. W doskonałym nastraju bawiono się do samego rana. Księciem karnawału obwołano jednogłośnie inż. Jerzego Müllera. W konkurencji o najpiękniejszy kostjum zwyciężyły panie: Felicia Krąkowska (paw), Walentyna Stommka (bajadera), Olga Grabowska (cyganka) i Pelagia Anflinkowa (poznańska bambarka). Za najdostojniejszy kostjum uznano przebranie p. Maciejewskiej z Orłowa, która wystąpiła, jako ruchomy słup ogłoszeniowy, oświetlony małeńkimi żarówkami. Z dekorowanych sal najbardziej podobała się sala tanczeczna, którą artysta - malarz p. Kozłowski (w swoim czasie był w Poznaniu dekoratorem w Teatrze Nowym), zamienił na chińską palarnię opium. Reduta była również udaną pod względem finansowym. Na samych bezrobotnych, na ręce ks. proboszcza Turzyńskiego, Morski Syndykat Dziennikarzy w Gdyni, wpłacił tytułem sprzedaży odpowiednich żetonów, sumę 446 złotych. (S. B.)

Dziś wielki koncert symfoniczny VIII. Wielki koncert symfoniczny Orkiestry stoł. m. Poznania odbędzie się dziś w środę dnia 10 lutego 1932 r. wieczorem o godz. 8 w Teatrze Wielkim. Na dzisiejszy koncert pozyskano jednego z najwybitniejszych polskich dyrygentów prof. Bronisława Wolfstala, który po naszym koncercie wyjeżdża do Pragi, gdzie zaproszony został przez Filharmonję Czeską na szereg koncertów. Solista wieczoru, znakomity skrzypek francuski Robert Soetens, odegra koncert Lalo z towarzyszeniem orkiestry. Na programie znajduje się Beethoven „Symfonia VI” (Pastoralna) Czajkowskiego „Kaprys włoski”.

RUCH W TOWARZYSTWACH

I. Klub Cytrzystów Koncertowych. Zebranie i lekcje odbędą się dnia 11 bm. przy ul. Wronieckiej 13.

„Akord” — Tow. Śpiewacze Poznańskie. Ważne zebranie odbędzie się dnia 11 bm. na sali posiedzeń p. Bigosa, ulica Zwierzyniecka, róg Kraszewskiego.

Tow. Porządek Publicznego dzielnicy IV Wilda. Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek, 11 bm o godz. 19,30 w lokalu drh Figla, Wierzblicice.

Związek kioskarzy. Miesięczne zebranie odbędzie się 11 bm o godz. 18 na sali restauracji pod „Ułem”, ul. Ślusarska nr. 6. Porządek obrad zawiera m in sprawozdanie delegatów z konferencji w ministerstwie i w dyrekcji monopolu tytoniowego oraz przystąpienie Związku kioskarzy bydgoskich do Związku poznańskiego.

Tow. św. Władysława Poznań-Wilda. Na intencję złotych godów małżeńskich druhow. Wawrzyna i Antoniny z Potockich Falenkich, Górna Wilda 83, odbędzie się dnia 12 bm o godz. 9 uroczysta msza św. w kościele parafjalnym Zmartwychwstania Pańskiego.

Kat. Tow. Robotników Polskich przy Farze. Zebranie odbędzie się w niedzielę, 14 bm o godz. 15 na sali OO Jezuitów.

KSIĘGI STANU GWILNEGO

Zzony:

Józef Kosmala, stróż, 77 l. Kazimierz Bukowski, szewc, 27 l. Franciszka Pawłowska, z domu Ziętkowska, 64 l. Jan Łęczyski, kierownik kasy Wodociągów Miejskich, 40 l. Michał Tybora, robotnik, 77 l. Józefa Andrzejewskiego, 2 dni. Franciszka Drozdowska, z domu Iglewska, wdowa, 62 l. Franciszek Madry, 5 l. 1 m. 11 dni. Marjanna Stachowiakowa, z domu Siejakówna, 73 l. Urszula Oleszakówna, pół godziny.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Jarkowie 3 zł. — M. M. z podziękowaniem i prośbą o pomoc w ważnych sprawach 2 zł. — Pawlikowska 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 579 zł.

TEATRY

Z Teatru Polskiego

Z dniem dzisiejszym wchodzi na afisz ostatnia nowość scen zagranicznych, będąca przebijającą satyrą na niemiecką „sprawiedliwość” i chorobliwy wprost urok munduru wojskowego, znakomicie osnuta na kanwie głośnego w swoim czasie wydarzenia w Koepenicku. Sztukę napisał utalentowany autor Karol Zuckmayer a przystosował dla sceny polskiej Jerzy Kossowski. Dzisiejsza zatem premiera jest prawdziwą rewelacyjną sensacją. Rolę tytułową kreuje p. Zygmunt Noskowski. W obsadzie „Kapitana z Koepenicku” bierze udział całkowity męski zespół Teatru Polskiego oraz wielka ilość sił pomocniczych. Nową oprawę dekoracyjną przygotował Zygmunt Szpingier.

Z Teatru Nowego

„Car Paweł I” wchodzi na repertuar Teatru Nowego w piątek, dnia 12 bm. Premiera ta przybiera wręcz rewelacyjny charakter dzięki udziałowi w niej mistrza Stępowskiego oraz świetnego artysty i reżysera scen warszawskich Aleksandra Węgieckiego. Car Paweł I kreuje Junosza - Stępowski a następcę tronu Aleksandra gra Węgiecki.

Teatr Polski

DZIS — „Kapitan z Köpenicku” — Premiera. Czwartek, 11. 2. „Kapitan z Köpenicku”

Teatr Nowy

DZIS — „Jastrząb” — występ Junoszy-Stępowskiego. Czwartek, 11. 2. teatr nieczynny z powodu próby generalnej „Car Paweł I”. Piątek, 12. 2. „Car Paweł I” — Występ gościnny Junoszy - Stępowskiego i A. Węgieckiego. (Premjera). Sobota, 13. 2. „Car Paweł I” — Występ gościnny Junoszy - Stępowskiego i A. Węgieckiego. Początek o godzinie 8 wieczorem

Teatr „Uśmiech”

DZIS — „Hrabia Luxemburg”. Czwartek, 11. 2. „Hrabia Luxemburg”. Piątek, 12. 2. „Hrabia Luxemburg”. Początek o godzinie 8 wieczorem

Teatr Wielki — Koncerty symfoniczne Środa, 10. 2. o godz. 20 — VIII Wielki Koncert Symfoniczny. — Dyrygent: Bronisław Wolfstal. — Solista: Robert Soetens.

TEATR NARODOWY

Piątek godz. 5 i 7 „Ogniem i Mieczem”.

Z Stronictwa Narodowego

Koło Jeźyce

Zebranie plenarne odbędzie się dziś w środę 10. bm. o g. 20-tej w lokalu p. Tomikowskiego, ul. Szamarzewskiego 18. Na porządku obrad referat p. Władysława Michalskiego.

O liczny i punktualny udział członków prosí Zarząd.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Polski ruch spółdzielczy w Czechosłowacji

Polski ruch spółdzielczy w Czechosłowacji ograniczający się wyłącznie do terytorjum Śląska Cieszyńskiego, zapoczątkowany z końcem ubiegłego stulecia nikłymi środkami, stał się po latach usilnej i ofiarnej pracy głównym ośrodkiem życia gospodarczego tamtejszej ludności polskiej. Z małych poczynań potrafił sobie górniczy i hutniczy polscy na Śląsku założyć cały szereg dobrze prosperujących organizacji i stowarzyszeń spółdzielczych, tak, że dzisiaj we wszystkich gminach na Śląsku, zamieszkałych przez ludność polską, istnieją i wydajnie pracują filje, sklepy, fabryki, zakłady przemysłowe, zaopatrujące niezamożną ludność w artykuły najniezbędniejszej potrzeby.

Jedną z największych organizacji gospodarczych na tym terenie jest „Centralne Stowarzyszenie Spożywcze” w Łazach. Założone w r. 1905 przez garstkę koksarzy z kapitałem zakładowym 5.000 kor., rozwijające się w ciągu 25-ciu lat swego istnienia w ście amerykańskim tempie, może organizacja ta poszczycić się dzisiaj imponującym dorobkiem pracy i posłużyć może za wzór jako jedna z największych i najwzrostowiej urzędzonych spółdzielni nietylko na Śląsku czechosłowackim, lecz w całej wogóle Czechosłowacji.

Na walnym zgromadzeniu, odbytem w Łazach w dniu 6 grudnia 1931 r. przedłożone przez zarząd główny sprawozdanie za rok obrotowy 1930/31 jest chlubną kartą historii działalności i znaczenia tego Stowarzyszenia. Zestawione statystyczne cyfry, bez słów same mówią za siebie: 16.962 członków, roczny ruch obrotowy sięgający 43 milionów kcz., kapitał wewnętrzny przekraczający 4 miliony kcz., 12 miljon. kcz. we wkładach członkowskich — oto bilans mrówczej pracy w roku mi-

nionym jednostek oświeconych, wrosłych z ludu i pracujących dla ludu. Gęsto po całym Śląsku Cieszyńskim rozsiane filje i sklepy w liczbie 109 zaopatrują 75.000 głów w artykuły pierwszej potrzeby, przewożąc je przy pomocy 8 własnych samochodów ciężarowych do najodleglejszych nawet miejscowości.

Dążąc do zrealizowania programu samowystarczalności i własnej wytwórczości Stowarzyszenie skupia w swych zakładach wszechstronny przemysł. Posiada więc największą na Śląsku piekarnię parową, prowadzi we własnym zarządzie nowoczesną rzeźnię z 5 sklepami dla wyrębu mięsa, fabrykę wędlin, młyn walcowy, prażnię kawy, szrotownię kukurydzy, fabrykę lemonjady i wody sodowej, rozlewnię piwa oraz skład win.

Centralne Stowarzyszenie Spożywcze w Łazach roztacza opiekę nietylko gospodarczą nad ludnością polską, lecz hołdując szczernej zasadzie, że spółdzielczość jest nietylko wspólnością materji i pieniądza, lecz także wspólnością ducha i serc, wkłada wydajnie w dziedzinę pracy kulturalno-oświatowej. Popiera szkolnictwo polskie, oddając własne budynki do dyspozycji „Macierzy Szkolnej”, organizuje kolonie wakacyjne dla młodzieży, kursa dla młodych pomocników handlowych, udziela wsparć na gwiazdkę dla dzieci szkół polskich i t. d.

Reasumując działalność Stowarzyszenia łazańskiego i pracę całego polskiego ruchu spółdzielczego na Śląsku Cieszyńskim, stwierdzić należy, że przedstawia się ona imponująco i że odgrywa w obecnym państwie doniosłą rolę i że pod tym względem Polacy w Czechosłowacji mogą być stawiani za wzór nietylko dla emigracji polskiej, lecz dla narodu polskiego wogóle.

KRONIKA GOSPODARCZA

Z KRAJU

(k) **Prowizorium handlowe polsko - austriackie.** Prowadzone od kilku miesięcy rokowania o nowelizację traktatu handlowego polsko austriackiego i dostosowanie go do potrzeb chwili i do nowych warunków wytworzonych rozwojem międzynarodowych stosunków gospodarczych, dały w rezultacie ustanowienie na czas dalszych rokowań pewnego prowizorium, które ma zabezpieczyć utrzymanie normalnych stosunków handlowych polsko - austriackich, względnie ich rozszerzenie i pogłębienie a które usuwa trudności powstałe na skutek całego szeregu zarządzeń w dziedzinie międzynarodowego obrotu towarowego, wydanych przez oba państwa w ostatnich czasach. Prowizorium to, przynajmniej Austrii szereg kontyngentów z nowej listy zakazów, zapewnia Polsce możliwość względnie stałego obsyłania rynku wiedeńskiego wytworami polskiej hodowli rolniczej. Należy przypuszczać, że ustanowienie prowizorium wpłynie korzystnie na pogłębienie stosunków gospodarczych między Austrią i Polską.

(k) **Reglamentacja importu owoców i towarów kolonialnych.** Pomysł monopolistyczne w zakresie importu kawy i owoców w związku z wprowadzeniem zróżnicowanego cła przy obniżonych stawkach celnych w razie importowania przez porty polskie są już ostatecznie pogrzebane. Natomiast ważą się obecnie losy co do tego, pod jakimi warunkami mogą firmy importowe korzystać z cel ulgowych. Ministerstwo przemysłu i handlu w porozumieniu z ministerstwem skarbu opracowało projekt obniżenia stawek celnych następujące warunki. W myśl projektu korzystać mogą z cel ulgowych firmy importowe, wykupujące świadczenia przemysłowe I i II kategorii, które trudniły się zawodowo w latach 1930/31 importem owoców i towarów kolonialnych, o ile import skompensowany zostanie wywozem towarów, których wykazy i stosunek ulgi przywozowej do wartości wywozonego towaru będą przez ministerstwo przemysłu i handlu podawane do wiadomości za pośrednictwem izb przemysłowo-handlowych. Ponadto pozwolenia mogą być udzielane przez min. skarbu również importerom, którzy w chwili składania podania nie będą jeszcze mogli wykazać zaświadczaniem o kompensacyjnym wywozie, pod warunkiem, czy to złożenia kaucji w wysokości różnicy pomiędzy cłem ulgowym a normalnym i przedłożenia zaświadczenia o kompensacyjnym wywozie w ciągu 3 miesięcy, czy też uiszczenia pewnej opłaty na rzecz funduszu międzyministerjalnej komisji popierania eksportu. Opłata ta ma wynosić 25 proc. wspomnianej różnicy pomiędzy cłem ulgowym a normalnym, co rocznie dać może około 3.000.000 zł. na ten fundusz Izby Handlowe w Poznaniu i Lwowie wypowiedziały się stanowczo przeciw uzależ-

nieniu korzystania z cła ulgowego od kompensacyjnego wywozu, a jedynie za uiszczeniem tej opłaty. Natomiast Związek Izby P.-H. w całości, podkreślając trudności i komplikacje, które musiałoby wywołać stosowanie pierwszego warunku nie odrzuca zastosowania go zasadniczo. Co do kierowania transportów przez porty proponuje Związek Izby P.-H. opracowanie szczegółowego planu, przewidującego stopniową realizację zamierzeń. Przy tem zwraca on uwagę, że import pomarańczy do Polski jest wogóle stosunkowo niewielki i wobec tego jest koncentracją zakupu celem załadowania okrętu problematyczna. Łatwiej przedstawia się import cytryn z Hiszpanji. Z tego wynika, że import poszczególnych artykułów powinien być traktowany odmiennie. Zanepokojeni o swą przyszłość importerzy utworzyli osobne zrzeszenie importerów kawy i importerów owoców południowych, celem obrony swych interesów. (l)

(k) **Projekt regulowania nauki w przemyśle fabrycznym.** Ministerstwo pracy i opieki społecznej opracowało projekt ustawy, mającej regulować zasadnicze postanowienia umów o naukę w przemyśle fabrycznym. Projekt wychodzi z założenia, że postanowienia ustawy przemysłowej nie mogły być dotychczas wprowadzone w życie i sprawa uregulowania stosunków nauki uczniów przemysłowych nie posunęła się naprzód z powodu braku odpowiednich przepisów wykonawczych. Pisemne umowy o naukę przeważnie wcale nie są zawierane, jak to się dzieje często w rzemiośle, albo są zawierane w przemyśle fabrycznym zupełnie dowolnie, bez żadnej kontroli ze strony czynników publicznych. Projekt przewiduje zakaz bezpłatnego zatrudnienia uczniów i pobierania od nich opłat za naukę, ponieważ ministerstwo uważa, że zakład fabryczny nie wkłada specjalnego wysiłku na wyuczenie zawodowe ucznia, że nauka ta sprowadza się przeważnie do prostych mechanicznych czynności. Nadto przewiduje projekt, że pracodawca winien po ukończeniu nauki ucznia zatrudniać przez pewien czas w charakterze pracownika wykwalifikowanego, wzorując się przytem na przepisach austriackich. Organizacje gospodarcze rozpatrują obecnie celowość zasadniczego założenia i poszczególnych postanowień. (l)

(k) **Eksport warzyw.** Producenti rolni na terenie Pomorza zainteresowali się możliwościami eksportu świeżych warzyw na rynki północne drogą morską i wystąpili z inicjatywą w kierunku zorganizowania racjonalnego aparatu handlowego do Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni. Inicjatywa ta została przez Izbę Gdynińska w porozumieniu z Państwowym Instytutem Eksportowym podjęta i rozpoczęto pierwsze prace organizacyjne — tym kierunku. celem uruchomienia tego eksportu już w najbliższym sezonie ogrodniczym.

Administracja i społeczeństwo

Mowa posła Berezowskiego w plenium Sejmu

(Ciąg dalszy.)

Stosunek administracji do społeczeństwa rozciąga się również i na samorząd, który jest przecież przejawem samodzielności społecznej, który jest szkołą obywatelską, zbiorowiskiem sił społecznych. Ten samorząd przez ministerstwo spraw wewnętrznych jest traktowany bardzo dziwnie.

Przedewszystkiem proszę spojrzeć na stan gospodarczy samorządu. Według liczb, podanych przez p. ministra, przedstawia się on jak następuje: obciążenie samorządu długoterminowe sięga już 700 milj. zł., a krótkoterminowe — 300 milj. zł., w czem długi wekslowe, jeśli się nie mylę, wynoszą 48 milionów, a weksle zaprotestowane — 4 miliony.

Ten stan zadłużenia i ruiny samorządu świadczy o tem, że stosunek władz administracyjnych do tej wielkiej dziedziny życia publicznego, tych władz, które kontrolując i zatwierdzając budżety samorządowe, są za tę gospodarzę poniekąd odpowiedzialne, że ten stosunek był bardzo niedbały. Dlaczego władze administracyjne pozwoliły na tak rozrzućną i lekkomyślną politykę finansową samorządu? Dlaczego p. minister, który dziś, zmuszony okolicznościami, nakazuje kompresję budżetów do 70 proc. zesłanych samorządów oblicza, jeśli się nie mylę, tylko na 560 milionów rocznie, pozwolił na to, że w roku budżetowym 1929/30, wydatki roczne naszych samorządów przekroczyły 800 milionów złotych?

Nie możemy zwolnić p. ministra spraw wewnętrznych, który jest ministrem samorządów, od odpowiedzialności za to, że pozwolił na lekkomyślną politykę w tej dziedzinie, już to Banku Gospodarstwa Krajowego, już to całej propagandy kluczkowej pożyczki, która miała stworzyć olbrzymie perspektywy pożyczkowe dla Polski, a z której przedewszystkiem miały samorządy korzystać. Nie możemy go zwolnić z odpowiedzialności za ten szat inwestycyjny, jaki przeżywały samorządy, nie możemy go wręczyć zwolnić z odpowiedzialności za tych urzędników i starostów, których pan minister przyjmował dla usprawnienia aparatu państwowego, i którzy przychodząc na miejsce wyrzuconych, t. zw. niedołęgów, od razu się chcieli popisać w gospodarce samorządowej swoją ciężką i rozmachem. Oto są skutki tej polityki, oto jest wynik tej działalności!

Akcja ratunkowa dla samorządów

P. minister teraz zarządził szereg ratunkowych akcji. Te ratunkowe akcje, oczywiście lepiej zastosować później, niż wcale nie, jednak, według jego własnych słów, nie dadzą one widocznych rezultatów w najbliższych latach. Krótko mówiąc, muszę stwierdzić, że samorząd w Polsce jest na długo podcięty i zatrzymany w swoim rozwoju. Na tem polu, jak i na innych polach działalności administracji ministerstwa spraw wewnętrznych, skonstatować musimy jaknajgorsze wyniki.

A jeśli już mowa o tych środkach zapobiegawczych, a właściwie ratunkowych, jakie p. minister zarządził, to chciałbym zwrócić uwagę na jeden, naszym zdaniem, bardzo dziwny sposób ratowania. P. minister oświadczył, że chce stworzyć, względnie rozszerzyć komunalny fundusz zapomogowy, i nakazał w tym celu odciągnięcie 30 proc. od samorządowego dodatku od podatku od spożycia. W tych ciężkich czasach, kiedy samorządy nie mogą związać końca z końcem, p. minister odciąga od dochodów normalnych poważne sumy, które rocznie dadzą mu 7 i pół miliona złotych. Po co? Poto, by stworzyć w swoim rodzaju nowy fundusz dyspozycyjny, bo przecież p. minister sam będzie w dużym stopniu decydował o tem, jak ten fundusz zapomogowy - budżetowy zużytkować. Co najważniejsze, panie ministrze, to, że wszelkie fundusze tego rodzaju w dzisiejszej chwili stanu samorządów nie uratują, a na miejscu, w tych poszczególnych komunach odciąganie tych groszy sprawi im nowe trudności i nowe rozgoryczenie.

Nowa ustawa samorządowa

W okresie ruiny samorządu, w chwili ogromnego załamania się tego działu życia publicznego, p. minister przychodzi do Sejmu z nową ustawą samorządową. Zastanówmy się chwilę, czy dzisiaj jest czas na przeprowadzenie zasadniczej reformy przejudo-

wy samorządu? A jeżeli nawet przyjmemy i to pod uwagę i przyjdziemy do przekonania, że czas jest odpowiedni, to trzeba ustawie tej przypatrzyć się z bliska i obiektywnie, poto, żeby przyjąć do jednego, absolutnie jedyne wniosku, że ta ustawa nie poprawia nic, a na całej linii stan samorządu pogarsza.

Jest ona przedewszystkiem sprzeczną z istotą samorządu. Jeżeli uważamy, że samorząd jest niepotrzebny, to go skasujemy, ale skoro uważamy, że samorząd jest koniecznością dla rozwoju państwa, to nie poprawiamy go w sposób oparty o idee, zgola sprzeczne z jego istotą. Panie, ministrze, przecież ta ustawa jest nieczem innem, jak daniem możliwości administracji obsadzania samowolnie stanowisk w samorządzie. Nic łatwiejszego, jak stosując te wszystkie artykuły, które tam są, a które są dla administracji środkiem oddziaływania na samorząd, obsadzać samorządy swoimi wójtami, pisarzami gminnymi, t. zw. fachowymi członkami magistratu, burmistrzami i t. d. i całe życie samorządowe wziąć w swoje ręce.

Na awet, gdybyśmy mieli administrację o duchu zachodnio - europejskim, administrację, która uznaje potrzebę niezależności samorządu, to i wtedy nie możnaby jej dawać do ręki tego narzędzia presji na samorząd, bo to kusi. Każda administracja ma to do siebie, że chce brać wszystko za leb i dlatego też należy oddzielić możliwość wpływu administracji na samorząd w sposób bardzo gruntowny. A cóż dopiero nasza administracja, przepojona tem przekonaniem i tym duchem, że jej zadaniem jest wszystko etatyzować i, przepraszam za wyrażenie, wziąć przy pysku społeczeństwo, krótko, — to bowiem rzekomo stanowi o sile i wartości rządu, o wartości roli administracji. Przecież przy tym duchu, i przy takim nastawieniu administracji, ustawa ta będzie nowym aktem pogromu samorządu, samorządy przytem najbardziej wykształconego i dzielnic zachodnich, gdzie on dzisiaj, znajdując się w rękach doświadczonych i niezależnych obywateli, staje się dużą wartością społeczną.

(Dokończenie nastąpi.)

Wyrok w sprawie Jeszke contra Sonnewend

Dziś rano odbyło się w sądzie grodzkim ogłoszenie wyroku w procesie posła Jeszke przeciwko p. Sonnewendowi. W obecności oskarżyciela prywatnego, jego zastępcy adwokata Kręglewskiego i oskarżonego p. Sonnewenda odczytał przewodniczący p. sędzia Jönski tenor wyroku, skazującego p. Sonnewenda na karę grzywny 300 zł., a w razie nieściągłości na 20 dni aresztu. Prócz tego ponosi oskarżony koszty postępowania i koszt sądowy w wysokości 30 zł.

W uzasadnieniu przewodniczący podniósł, że oskarżony skazany został z par. 185 kk., gdyż, biorąc obiektywnie, powiedział p. Sonnewenda, że „p. poseł Jeszke wziął za sprawę aptek 50 tys. zł“, nie jest oszczerstwem, a karalny jest tylko wniosek, jaki oskarżony z tego powiedzenia wyciągnął, zarzucając p. Jeszkemu, że otrzymał pieniądze za polską interwencję. Z tej też racji odpadł par. 186 i 187 kk. oskarżenia o roglaszanie faktów, zdolnych podać daną osobę w pogardę, a nie dających się udowodnić, względnie o świadome oszczerstwo, a nastąpiło skazanie za zwykłą, t. zw. formalną zniewagę. Przesądzenie wysokości otrzymanego przez posła Jeszkego wynagrodzenia i stanowisko, zajmowane zarówno przez oskarżonego, jak i oskarżyciela, przyjął sąd jako okoliczność obciążającą.

Obie strony założyły apelację.

Z Chrześcij. Demokracji

Po poprzednim wykluczeniu z szeregu stronnictwa Ch. senatorów Markarewicza i Thulliego — zgłosił swoje wystąpienie poseł lwowski ks. Sztydel-ski, za czem poszło zerwanie przez władze naczelne i stronnictwo Ch. D. stosunków z radą dzielnicową oraz zarządzeniem dzielnicowym Ch. D. w Małopolsce wschodniej z powodu „sanacyjnego” ich nastawienia.

Przypomnienie w sprawie składania list kandydatów przy wyborach gminnych

Terminy składania list kandydatów są następujące:
W powiecie poznańskim szamotulskim i obornickim od 5. do 11. b. m. (czwartek do godz. 6 wieczór.)
W powiecie grodzkim od 15 do 21. b. m. (niedziela do godz. 6 wieczór.)
W innych powiatach terminy należy sprawdzić u sołtysów, gdyż powinny być już ogłoszone z dniem wyłożenia listy już ogłoszone z dniem wyłożenia listy propozycyjnej.
Podajemy wzór listy propozycyjnej, według której zgłasza się kandydatów na radnych:

Lista propozycyjna kandydata do Rady Gminnej w.....
Do Pana Przewodniczącego Komisji Wyborczej Gminy.....

Niżej podpisani przedstawiają następującą listę propozycyjną kandydatów:
(Tutaj trzeba wymienić kolejno za liczbą porządkową nazwisko i imię kandydata, wiek jego, stan jego jako żonatego, kawalera czy wdowca, zawód, jaki sprawuje, i miejsce zamieszkania.)
Osobą zaufania ustanawiamy p..... zam. w....., a zastępcą jego p..... zam. w.....
Oświadczenia przedstawionych przez nas kandydatów, że wybór przyjmują, łączy się.

Miejscowość, dnia 1932 r.
(Następują podpisy najmniej 10 wyborców)
Uwaga: Na pierwszej stronie niniejszej listy należy wpisać czwelnie imiona i nazwiska kandydatów, podać dzień, miesiąc i rok urodzenia i wiek (pełne lata), stan, zawód i miejsce zamieszkania kandydata. Na tej samej stronie napisać nazwisko i imię oraz miejsce zamieszkania

męża zaufania i jego zastępcy. Do listy należy wpisać o połowę więcej kandydatów od ilości radnych, jakich ma się wybrać, przyczem ułamek uważa się za liczbę cała. Jeżeli ma się naprzykład 8 radnych w liście, należy wypisać 12 kandydatów, gdy 10 w liście — 15 i t. d. Jeżeli np. 11, to półtora razy tyle będzie 16½ a więc należy wpisać 17 kandydatów (ułamek uważa się za liczbę cała). Rada Gminy może liczyć najwyżej 24 radnych (razem z sołtysem i ławnikami).

Na drugiej stronie listy winno listę podpisać najmniej 10 wyborców lepiej zebrać jednak więcej podpisów gdyż w razie unieważnienia jednego do dwóch podpisów — mogłaby być unieważniona cała lista.

Każdy kandydat winien złożyć na osobnym arkuszu papieru oświadczenie, że wybór przyjmuje.

Wzór oświadczenia jest następujący:
Oświadczenie kandydata do Rady Gminnej.

Niżej podpisany (z miejscowość) przedstawiony jako kandydat do Rady Gminnej (z miejscowość) wyraża zgodę na postawienie mnie na liście oraz oświadczam, że w razie wybrania mnie wybór przyjmę.
Miejscowość, dnia 19 r.
(własnoręczny podpis kandydata.)
Należy przestrzegać terminów składania list, bo inaczej lista byłaby unieważniona. Listy kandydatów składa się na ręce sołtysa, jako przewodniczącego komisji wyborczej.
Gdyby komisja zauważyła jakieś usterki — to winna się porozumieć z osobami zaufania listy. Usterki należy usunąć.

con moto: Scena nad strumykiem. III. Allegro: Wesole zbijanie czasu przez wieśniaków. IV. Allegro: Burza i huragan. V. Allegretto: Śpiew pasterzy (Hirtengesang) Radosne i wdzięczne uczucia do Stwórcy po burzy".

Symfonia pastoralna przedstawia typ muzyki programowej. Literatura programowa przedbeethovenowska była wcale licznie reprezentowana, chociażby w słynnych utworach Rameau („Kura“) Daquina („Kukułka“) a przedewszystkiem w symfoniach Haydna (symfonia „Poranek“, „Południe“, „Wieczór“ itp. Inna rzecz, że Beethoven liczył się z faktem koniecznego ustępstwa, jakie na rzecz ilustracji muzycznej czynił muzyk (wszak V symfonia powstała tuż przed VI a może ostatnie części V były komponowane równocześnie z początkiem VI-tej! Że o to też autorowi chodziło świadczy wskazówka, uczyniona ręką Beethovena, a odnosząca się do kopisty: „proszę wpisać słowo słowik, przepiórka, kukułka do pierwszego fletu, pierwszego oboju, do pierwszego i drugiego klarнету, dosłownie tak, jak te napisy zamieszczono w partyturze“. Te naturalistyczne odgłosy ptaków pojawiają się w części II (nad strumykiem).

Wybitne miejsce wśród kompozycji skrzypcowych przypada „Symfonii hiszpańskiej“ na skrzypce solo Edwarda Lalo (1823—91), którą odegra skrzypki paryski p. Soetens. Z pochodzenia Hiszpan, mieszkał Lalo stale w Paryżu i uchodzi za kompozytora francuskiego. Najlepszym jego dziełem scenicznym jest opera „Le roi d'Ys“, z instrumentalnych należy wymienić „Rapsodję norweską“, koncert fortepianowy, kilka koncertów skrzypcowych, wreszcie powszechnie znaną i bardzo spopularyzowaną przez skrzypków „Symfonię hiszpańską“. Jako forma reprezentuje ten utwór połączenie symfonii z koncertem skrzypcowym. Sama nazwa wskazuje, że przewaga leży po stronie muzyki, że więcej nacisku kładzie kompozytor na „symfoniczność“ utworu, a niżeli na „concertato“ skrzypiec. Kompozycje Lalo odznaczają się bardzo pomysłową i wyszukaną harmonją, która nie pozostała bez wpływu na takich późniejszych twórców jak Debussy, Dukas. Orkiestrę operną Lalo na zdobycach Berliozą, utrzymując ją w stylu wybitnie kolorystycznym. Lalo zajmuje w historii muzyki specjalne miejsce jako kolorysta-harmonik, kładący niezwykłą wagę na opracowanie szczegółów (t. zw. style artiste).

Kaprys włoski Piotra Czajkowskiego powstał w r. 1880. Jest to kompozycja, napisana zrzęcznie i umiejętnie na orkiestrę, muzycznie reprezentuje „elektycyzm kosmopolityczny“ Czajkowskiego. Dla swej bogatej faktury orkiestralnej jest lubiana przez kapelmistrzów.
Dr. T. S.

Z różnych stron Polski

Przyczyny wykoślenia pociągu pod Rogowem.

Odbyła się ekspertyza sąrowa celem ustalenia przyczyn wykoślenia pociągu pośpiesznego Warszawa—Katowice pod Rogowem w dniu 14 grudnia 1931 r. Komisja po dokonaniu szczegółowych oględzin miejsca katastrofy oraz po wszechstronnym zbadaniu okoliczności ustaliła, że niewątpliwą i jedyną przyczyną katastrofy wspomnianej było umyślne uszkodzenie toru przez zbrodniczą rękę.

„Dar Pomorza“ wraca z podróży.

Statek szkolny marynarki handlowej „Dar Pomorza“ odplywa w dniu 10 b. m. z wyspy św. Tomasza (Male Antyle), wyruszając w podróż powrotną do kraju. Przybycie „Daru Pomorza“ do Gdyni spodziewane jest w drugiej połowie marca. Na pokładzie statku wraca 80-ciu uczni Państwowej Szkoły Morskiej w Gdyni, którzy ukończyli swe pierwsze pływanie.

W maju „Dar Pomorza“ wyruszy w letnią podróż po Bałtyku, z tą samą grupą uczniów.

Nowe spisy abonentów telefonów.

Ministerstwo poczt i telegrafów komunikuje, że aczkolwiek nowy spis abonentów telefonicznych będzie wydany w jednej księdze w postaci ogólnopolskiego spisu wszystkich abonentów telefonów (oprócz warszawskich), to jednak większe miasta, a przedewszystkiem Łódź, Lwów, Kraków i Poznań zostaną wyodrębnione i spisy w tych miastach wydane zostaną przez ministerstwo poczt w postaci oddzielnych broszur.

Ponadto ministerstwo poczt i telegrafów oświadcza, iż tegoroczny spis wydany będzie bezpośrednio przez ministerstwo i zadanie to nie będzie powierzono w formie koncesji żadnej organizacji. Ponadto zastosowany ma być według zapowiedzi mi-

nisterstwa znacznie lepszy papier i bardziej czytelny krój pisma.

Zydzi-komuniści, skazani za działalność antypaństwową.

Przed sądem okręgowym w Warszawie toczył się znowu jeden z licznych procesów komunistycznych, w którym występowali przeważnie Żydzi. Skazani zostali: Leon Karcman na 6 lat ciężkiego więzienia, Samuel Herbst na 6 lat Sruł Zylbersztein na 3 lata, Juda Arja Warszawski na 6 lat, Mieczysław Szustkiewicz na 5 lat, Abram Rozenfeld na 4 lata, Zygmunt Kowalski na 3 lata, Chaskiel Goldman na 5 lat, Mojsze Luksenburg na 9 miesięcy więzienia i Jochwet Damjan na 3 lata więzienia.

Pojazdy mechaniczne w Polsce.

Według ostatnich danych statystycznych, na terenie całej Polski kursuje 42 737 pojazdów mechanicznych; na każde 10 000 mieszkańców przypada zatem 13,3 pojazdów.

W ogólnej liczbie pojazdów mechanicznych jest 33 598 samochodów, 8 525 motocykli, oraz 6 14 innych pojazdów mechanicznych. W liczbie samochodów znajduje się 17 229 prywatnych i urzędowych, 6 105 dorozek samochodowych, 3 752 autobusów, oraz 6 512 samochodów ciężarowych. W Warszawie ogólna liczba pojazdów mechanicznych wynosi 7 150, w tem 6 016 samochodów, 992 motocykli, oraz 142 innych pojazdów mechanicznych.

Z towarzystwa „Stella“

Znana ze swej owocnej działalności „Stella“, towarzystwo kolonii wakacyjnych i stacji sanitarnych, donosi zainteresowanym, że pobyt dziewcząt, przebywających w stacji sanitarnej w Kobylnicy, kończy się z dniem 13 lutego. Dziewcząt wrócić tego dnia o godzinie 14.51 i należy je o tym czasie odebrać z głównego dworca.

Zarząd wspomnianego towarzystwa, wnikając w trudne położenie rodziców, mianowicie rodzin bezrobotnych, oraz mając na uwadze zdrowie dzieci, postanowił przyjąć bezpłatnie drugą partję dzieci: to 15—20 chłopców jako rekonwalescentów. Wyjazd chłopców do Kobylnicy nastąpi 17 lutego b. r. o 15 godzinie z głównego dworca w Poznaniu. Już teraz przyjmuje biuro „Stelli“, mieszczące się przy ul. Długiej 17, w czasie od godz. 9—15 zgłoszenia chłopców i udziela w tej sprawie bliźszych informacji.

W końcu zaznacza się, że przyjmujemy tylko chłopców w wieku szkolnym od skończonych 7-miu do skończonych 14-tu lat. Warunkami przyjęcia dzieci są: ubóstwo dziecka, dobry postęp w nauce i dobre zachowanie się oraz orzeczenie lekarskie, że jego stan zdrowia pozwala mu bez szkody dla niego samego i współtowarzyszy uczestniczyć w normalnym trybie życia stacji sanitarnej.

Ostatni warunek wymaga o tyle wyjaśnienia, że do stacji sanitarnej nie tylko nie mogą być przyjęte dzieci z zaraźliwą chorobą, lecz również te, które potrzebują systematycznych zabiegów leczniczych i stałej opieki lekarskiej, choćby ich choroby nie były zaraźliwe.

Korona kró'ewska

Od tygodnia dzieje się coś niezwykłego w malej fabryce złotniczej na odległej ulicy Londynu. Cały zastęp najdoskonalszych detektywów pilnuje jej dniem i nocą. A wszystko dla tego, że w pracowni fabryki znajduje się przejściowo największy skarb na świecie: korona państwa brytyjskiego, której król zwykł był używać w uroczystej chwili otwarcia parlamentu.

Po ostatniej uroczystości skarżył się monarcha, że korona nie trzyma się na głowie dość mocno. Na skutek tego przewidziano klejnot historyczny w wielkiej tajemnicy i pod silną eskortą do pracowni jubilerskiej. Do pracy nad koroną zabrali się najlepsi fachowcy, a szef firmy nie opuszcza ich ani na chwilę, sam kontrolując i pilnując ich roboty. Dawny spokój odzyska dopiero w chwili, gdy korona znajdzie się z powrotem w skarbcu królewskim.

Wartość klejnotu jest tak olbrzymią, że trudno byłoby obliczyć ją w cyfrach. Korona angielska posiada olbrzymi rubin i jeszcze większy szafir, szesnaście mniejszych szafirów i cztery mniejsze rubiny, jedenaście niezwykle pięknych szmaragdów, przeszło tysiąc brylantów i różnych diamentów, 147 wężyków, cztery perły w kształcie kropel i 273 dalszych, równie cennych pereł.

Po skończeniu reparacji włożą koronę do drewnianego pudła, jakiego używa się do transportu cwiłindrów i zawiozą do skarbcza, a szef policji odetchnie z ulgą.
(Alka).

Najstarsza lokomotywa

znajdująca się w użyciu na kolejach szwajcarskich dostała obecnie dymisję. Sędziwa jubilatka „narodziła się“ w r. 1859 w fabryce Escher Wyss w Zurychu i przebiegła w ciągu swej kariery życiowej 1½ miliona kilometrów. „spożywając“ przytem 15 000 tonn węgla. Pracownicę swój żywot ukończyła najstarsza lokomotywa szwajcarska w muzeum zuryjskim.

Popielec

P. Jan Piłsudski: Po zapustach, — wielki post.

Niezwykła konfiskata

Czytelnicy „Kurj. Pozn.“ przypomną sobie zapewne obrazek podany w naszym piśmie przed kilku miesiącami. Przedstawił on kilkunastu pejsatych Żydów, kroczących z transparentami: „Inser Posen!“ na zdobycie Wielkopolski. Ten i ów wyciął sobie ten obrazek i nalepił na takturę, aby mieć zawsze przed oczyma pochod Żydów na podbój Wielkopolski.

W ognisku „Sokoła“ w Zbąszyniu wywieszono także ten obrazek w oknie dla uciechy członków i gości. Maleńki obrazek ten został jednak uznany przez posterunkowego policji p. za podburzający, przyszedł, zobaczył i zabrał go jako mogący wywołać niepokój.

Baczność Cechy!

Wobec sprzeciwu, skierowanego do wszystkich cechów przez urząd wojewódzki poznański pod liczbą dziennika H. X. 2 z 6 lutego rb. przeciw udziałowi w zwolnieniu przez nas na niedzielę 14 lutego rb zjeździe starszych cechów w sprawie zajęcia stanowiska do noweli polskiego prawa przemysłowego, zjazd odraczamy.

Poznań, 9 lutego 1932.

Za Zarząd
Zw. Tow. Przem. i Rzemieślniczych w Poznaniu

(-) Fr. Górczak, prezes.
(-) Tadeusz Piotrowski, syndyk.

W MUZYCZNYM POZNANIU

CO USLYSZYMY JUTRO?

Wielki koncert śródowy naszej Orkiestry Symfonicznej pod batutą Bronisława Wolfstala przynosi symfonię „pastoralną“ Beethovena (nr. VI). Wywolywano ją za pomocą muzyki nastroju wsi („pastorale“ będzie zatem muzyką pasterską) jest bodajże tak stare, jak sama muzyka. Pieśni trubadurskie XII w. znają już ten rodzaj, później spotykamy małe sceny pasterskie w operze włoskiej XVII w.; w tym czasie tak Kościół katolicki jak i protestancki znają „pastoralkę“, tj. akcję sceniczną z śpiewem, odgrywaną najczęściej w czasie świąt Bożego Narodzenia. Nasze piosenki pasterskie, tak swego czasu pięknie realizowane przez „Redutę“ Osterwy, nawiązywały do tradycji 17 i 18 w.

Beethoven nazaczył początkowo swoją symfonię pastoralną jako nr. 5 i tak figuruje tu utwór w programie pierwszego wykonania (Wiedeń 22-go grudnia 1808 r.), dopiero później otrzymuje symfonia swój właściwy numer VI-ty. Kompozytor zamieścił już w tytułach poszczególnych części symfonii właściwy program, zastrzegając się wszakże zgrozy, że symfonia wyraża „mehr Ausdruck der Empfindung als Mahlerey“. Brzmi on tak: „I. Allegro, ma ono motto. Przybycie na wieś i obudzenie się pod wpływem natury pogodnych uczuć. II. Andante

Śląsk i Pomorze

przeciw projekt. prawa małżeńskiego.

Śląsk nie przestaje protestować przeciw bezbożnemu projektowi prawa małżeńskiego. Niema już miejscowości, gdzieby nie odbył się wiec lub nie podpisano protestu energicznego przeciw projektowi. Organizacje wszelkiego rodzaju, począwszy od kulturalno - oświatowych poprzez zawodowe aż do sportowych, w ogromnej liczbie złożyły swój protest przeciw projektowi, n.e mówiąc już o stowarzyszeniach o charakterze wyznaniowym. Nie brak w protestach i kilkuset podpisów gmin politycznych.

Tak samo na całym Pomorzu odbyły się protesty katolików przeciw zamachowi na sakramentalność małżeństwa głośnym echem w prasie katolickiej. Zebrania protestacyjne odbyły się w każdej prawie parafii wprost imponująco. Dawno już nie widziano katolików tak licznie zgromadzonych i tak stanowczo w obronie wiary katolickiej się wypowiadających, jak właśnie tym razem. Sale były szczerze wypełnione wiernymi. W licznych miejscowościach nie mogły lokale pomieścić przybywających i protestujących parafian.

Z teatrów

Dziś „Kapitan z Koepeńicku”.

Przypominamy, że dziś w Teatrze Polskim premiera kapitalnego „Kapitana z Koepeńicku” w świetnym przekładzie Jerzego Kossowskiego. Jest to sensacyjna satyra na niemiecką „sprawiedliwość”, tudzież na bałwochwalcze uwielbienie mundurowo pruskiego.

Z Teatru Narodowego w sali Ogrodu Zoologicznego

W piątek o godz. 5 popołudniu i o godz. 7 wieczór wystawia Teatr Narodowy świetną sztukę historyczną Henryka Sienkiewicza w inscenizacji J. Popławskiego pt. „Ogniem i mieczem”. W rolach głównych wystąpią znani artyści ze scen poznańskich pp. Klara Sarnecka, Czesława Nadworna, Zbigniew Szczerbowski, Roman Cichoński, Zygmunt Winter, Andrzej Kuryllo i inni. Świetna gra artystów przyczyni się do dużego powodzenia tej sztuki, dającej piękny obraz dawnej Polski przedrozbiorowej. Ceny miejsc niebawem niskie — od 50 gr. do 1 zł. — Bilety do nabycia w składzie cygar A. Szrejbrovski, ul. Gwarna 20. Związek zawodowy proszone są, jak co miesiąc, o nadesłanie kancelarii Teatru Narodowego swych zapotrzebowań na bilety. Teatr Narodowy jako następną premierę przygotowuje sztukę Henryka Sienkiewicza pt. „Popiół” w rolach głównych z znakomitą artystką Klarą Sarnecką (Oleńka) i Zbigniewem Szczerbowskiem (Kmicie).

O nadzór w'adz państwowych

Najwyższy Trybunał Administracyjny wydał ostatnio orzeczenie w sprawie przedkładania władzom państwowym sprawozdań z działalności komitetów parafjalnych opieki nad ubogimi.

Trybunał rozważał skargę związku komitetów parafjalnych opieki nad ubogimi w Krakowie w sprawie orze-

czenia urzędu wojewódzkiego, który uznał, że związek ten podlega nadzorowi władz państwowych. Związek komitetów parafjalnych odmówił przedłożenia sprawozdań z działalności i sprawozdań rachunkowych, uważając, że nie jest do tego obowiązany, jako związek wyznaniowy, którego cała działalność humanitarna ogranicza się wyłącznie do niesienia pomocy ubogim parafjalnych, przyczem członkami związku są tylko Polacy wyznania rzymsko - katolickiego, prezesem ks. metropolita krakowski, kuratorami zaś poszczególnych komitetów proboszczowie parafii.

Trybunał skargę związku komitetów, jako nieuzasadnioną, oddalił, wyjaśniając jednocześnie, że przez związek wyznaniowy rozumieć należy organizację, posiadającą wyłącznie cele religijne; ponieważ cele związku komitetów parafjalnych wchodzą w zakres opieki społecznej, przeto związek ten podlega nadzorowi organów ministerstwa pracy i opieki społecznej i zgodnie z obowiązującym przepisami ustawowem przedkładając musi sprawozdania z działalności, oraz sprawozdania rachunkowe nadzorczym władzom państwowym.

RADJO

Programy radiofoniczne:

Czwartek, dnia 11 lutego 1932 r.

Poznań (335 m) godz. 11.45 (Warszawa): godz. 12.15 (W); godz. 12.35 (W); godz. 14.00 notowania giełdy pieniężnej; godz. 16.55 feljton rolniczy pt. „W sprawie rozszerzenia spożycia mleka w Zachodniej Polsce” (wygłosił doc. dr. Tadeusz Konopiński); godz. 17.10 (W); godz. 17.35 (W); godz. 19.15 rolniczo - skrzynka radiowa (wygl. p. Józef Rzadkowski); godz. 19.30 lekcja języka angielskiego; godz. 19.45 (W); godz. 20.00 (W); godz. 20.15 koncert wieczorny: wyk.: Klara Kaulfusówna (skrzypce), Stanisław Doliński (wiolonczela), Janusz Nowak (bas), prof. Franciszek Łukasiewicz (akomp.); godzina 21.25 (W); godz. 22.35 (W); godz. 22.40 sygnał czasu, komunikaty.

Warszawa (1412 m) godz. 12.15 odczyt p. t. „Temperatura powietrza i gleby” — wygłosił prof. Kaz. Szulc; godz. 12.35 16 koncert szkolny z Filharmonii Warszawskiej; godz. 14.45 muzyka z płyt; godz. 15.25 „Wśród książek” — prof. H. Mościcki; godz. 15.50 program dla dzieci starszych; godz. 16.20 lekcja języka francuskiego (kurs średni); godz. 16.40 muzyka z płyt; godz. 17.10 „Gawędy o kobiecie polskiej”; godzina 17.35 koncert popołudniowy — wykonawcy: Z. Adamska (wioloncz.), J. Turczyńska (sopran), I. Rosenbaum (fort.); godz. 19.15 skrzynka pocztowa rolnicza; godz. 19.35 muzyka z płyt; godz. 20.00 feljton p. t. „Przesady człowieka bez przesadów”; godz. 20.15 muzyka lekka — wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. St. Nawrota, L. Messal; godz. 21.25 słuchowisko pt. „Irydjon” p/g Krasińskiego; godz. 22.10 muzyka z płyt; godz. 22.30 muzyka lekka.

Programy zagraniczne, Huizen (1875 m) 20.40 koncert; Koenigswusterhausen (1635 m) 16.30 koncert, 20.00 koncert, 21.30 muzyka lekka; Daventry (1554 m) 21.00 koncert popularny, 22.35 koncert solistów, Motala (1348 m) i Sztokholm (435 m) 20.45 koncert solistów, 22.00 koncert popularny; Kalundborg (1154 m) 20.10 koncert symfoniczny; Oslo (1083 m) 20.30 koncert pop.; Budapeszt

(550 m) 20.50 koncert solistów; Wiedeń (516 m) 19.30 „Dama pikowa” op. Czajkowskiego; Mediolan 501 m) 21.00 tr. z opery; Rzym (441 m) 21.00 koncert symfoniczny.

SPORT

III Zimowa Olimpiada

Program dzisiejszego dnia — Czwartkowy konkurs skoków — Zwycięstwo Schaefera w jeździe figurowej

Dziś rozegrane zostaną następujące konkurencje: godz. 9.30 — bieg narciarski na 18 klm., 10.30 — mecz hokejowy Stany Zjednoczone i Niemcy, 14.45 — pokazowy łyżwiarzski bieg pań na 1500 m oraz 20.15 — jazda figurowa pań na lodzie.

W czwartek odbędzie się konkurs skoków, w którym startuje 56 zawodników z następujących 11 państw: Kanada — 8, Szwecja i Włochy — po 7, Norwegia i St. Zjednoczone — po 6, Japonia i Polska — po 5, Czechosłowacja 4, Finlandja i Francja — po 3, oraz Szwajcaria — 2. Konkurs rozpoczyna doskonały Rudstadstuen (Nor., a ostatni skacze Bosio (Wł.) Z Polaków wstępuje w szranki jako 10 — Andrzej Marusarz (pomiędzy Japończykiem Hoshina i Kanadyjczykiem Clarkiem), jako 15 — Stanisław Marusarz (pomiędzy Norwegiem Andersenem i Francuzem Cretin), 27 skacze Broněk Czech (za Szwedem Kolterudem, a przed Amerykaninem Stenoi), 42 — Skupień (za Szwedem Ericksonem, a przed Amerykaninem Parsons), 45 — Motyka (pomiędzy Bloodem z Ameryki, a Norwegiem Hovde). (PAT)

Zawody w jeździe figurowej panów odbyły się, późnym wieczorem we wtorek w wypełnionym po brzegi pałacu lodowym. Zwyciężył Karol Schaefer (Austria), który w Paryżu zdobył mistrzostwo Europy i świata, bijąc mistrza olimpiady z roku 1924 i 1928, Szweda Gillisa Grafstroema, (przy wykonywaniu swego programu potknął się i upadł co zdecydowało w rezultacie), 3. Wilson (Kanada). Ogólna punktacja nie jest jeszcze dostatecznie ustalona. (tel. wł.)

Lekka atletyka

Oddział lekkoatletyczny K. S. „Warta”, który w ubiegłym sezonie święcił niebawem w historii klubu triumfy, odbył wczoraj swe walne zebranie w obecności około 100 członków. Systematyczna, świadoma swego celu praca kierownictwa oddziału z niezmordowanym p. Edmundem Szycem na czele, wydała w ubiegłym sezonie piękne owoce „Warta” zdobyła mistrzostwo okręgowe pań w klasie C, B i A. Po raz pierwszy od czasu rozgrywania indywidualnych mistrzostw Polski, „Warta” pokonała bezkonkurencyjne dotąd kluby stołeczne, zajmując pierwsze miejsce w punktacji o nagrodę przechodnią prezesa PZLA, inż. Znajdowskiego. Dotychczas „Warta” jako najlepszy prowincjonalny klub lekkoatletyczny zajmowała w ciągu kilku lat czwarte miejsce za trzema stołecznymi. „Zieloni” odnieśli również zwycięstwo w drużynowych mistrzostwach Polski, chociaż finał nie jest jeszcze ostatecznie zweryfikowany. Wreszcie mistrzostwa Polski w biegu rozstawnym 4x400 m, w pchnięciu kulą i rzucie dyskiem należą do „Warty”. Oddział lekkoatletyczny wybił się w ubiegłym roku na czoło ze wszystkich innych oddziałów „Warty”. To też zebranie udzieliło jednogłośnie pokwitowania ustępującemu zarządowi. Kierownikiem wybranym został na walnym zebraniu klubu jak wiadomo

p. Edmund Szye. Zebranie oddziału powołało następujący skład kierownictwa: zast. p. Wasiak, sekr. pp.: Kryg i Przychodźki, gospodarz: p. Muth, referent młodzieży: p. Huser, referentka sekcji pań: p. Niewodowska. Do kooptacji przyszłemu kierownictwu pozostawiono stanowiska II gospodarza i referenta gier sportowych. Po omówieniu programu prac i wytycznych na przyszły sezon sportowy zakończono zebranie.

Pięściarstwo

W Guben walczyło pięciu zawodników „Warty” z miejscowym klubem „Astorja”. Publiczności zebrało się 1500 osób, w ringu sędziował p. Schroeder znany z meczu między państwem Polska i Austrią w Poznaniu. W muszej stałe poprawiający się Rogalski (W), ma przez wszystkie starty zdecydowaną przewagę i pokonał na pkt. Hoehlego (A). W piórkowej — Polus (W) spotkał się z Moebusem (A). Po pierwszym starciu wyrównaniem, w drugim Polus zdecydowanie góruje posyłając swego przeciwnika do 6 na deski; gong i przerwa ratuje Niemca od pewnego zdawało się k. o. Również w trzecim starciu panem sytuacji jest Polak, który posyła Niemca do 8 na deski W drugiej walce piórkowej Forlański I (W) przegrywa do Lehmana (A). Po pierwszym starciu wyrównaniem, w następnym przeważa Niemiec, podczas gdy trzecie jest raczej wyrównane. Forlański powrócił do Poznania z silną angina, lecz trudno przypuszczać by ta choroba była jedynym powodem jego niepowodzenia, gdyż w ostatnim czasie wicemistrz Europy zbyt często zawodzi, co świadczy o słabości jego formy. W lekkiej Sipiński (W) walczył ze Schwarcem, który w reprezentacji Berlina remisował z Bierenzweigem w Warszawie i z Klimczakiem w Łodzi. Niemiec nauczony walczył z Sipińskim. Pierwsze starty nieznacznie dla S., drugie wyrównane, trzecie — wysoko dla Schwara, który zwycięża na pkt. W półśredniej Forlański II (W) walczył z Schusterem (A). Już na początku pierwszego starcia, przy zderzeniu się z przeciwnikiem silnie rozkrwawił oko, co utrudnia mu walkę. W pierwszym starciu Polak nie umiał dostosować się do systemu walki przeciwnika który lekko góruje. Drugie jest wyrównane, podczas gdy w trzecim przewagę ma Forlański. Wynik remisowy odpowiada przedbiegowi walki.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

SAMOOBRONA przed skutkami nieracjonalnego odżywiania się! Przy częstym spożywaniu mięsa, które w obecnym kryzysie jest stosunkowo najtańszym artykułem spożywczym, organizm większości osób, szczególnie w wieku starszym, podlega stopniowemu samozatruciu wskutek nagromadzenia się w ustroju kwasu moczowego innych szkodliwych dla zdrowia substancji. Wynikiem tego są choroby: nerek, pęcherza, watoły, wadliwej przemiany materii, bóle artretyczne i podagryczne, wzdęcia brzucha, odbijanie się i skłonność do obstrukcji. Nie zmieniając dotychczasowego sposobu odżywiania się można uniknąć tych tak przykrych, a często i przewlekłych dolegliwości stosując napój „Zieloni” odnieśli również zwycięstwo w drużynowych mistrzostwach Polski, chociaż finał nie jest jeszcze ostatecznie zweryfikowany. Wreszcie mistrzostwa Polski w biegu rozstawnym 4x400 m, w pchnięciu kulą i rzucie dyskiem należą do „Warty”. Oddział lekkoatletyczny wybił się w ubiegłym roku na czoło ze wszystkich innych oddziałów „Warty”. To też zebranie udzieliło jednogłośnie pokwitowania ustępującemu zarządowi. Kierownikiem wybranym został na walnym zebraniu klubu jak wiadomo

Jeżeli zaniedbałeś chorobe broń się! Nigdy nie jest za późno jeżeli pić będziesz Ziola „Diuro”. Sposób użycia na opakowaniu. Oryginalne Ziola „Diuro” Gaseckiego (z Kogutkiem) sprzedają apteki i sklepy apteczne. Reg. M.n. Spr. Wewn. Nr 1486. np 5373

Ś. p.

Witold Hedinger

Prezes Rady Miejskiej Stoł. M. Poznania
b. Senator Rzeczypospolitej Polskiej

mój najukochańszy mąż, nasz najdroższy i najtroskliwszy ojciec, po dłuższych cierpieniach, opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., zasnął w Bogu, dnia 10 lutego 1932, w 56 roku życia.

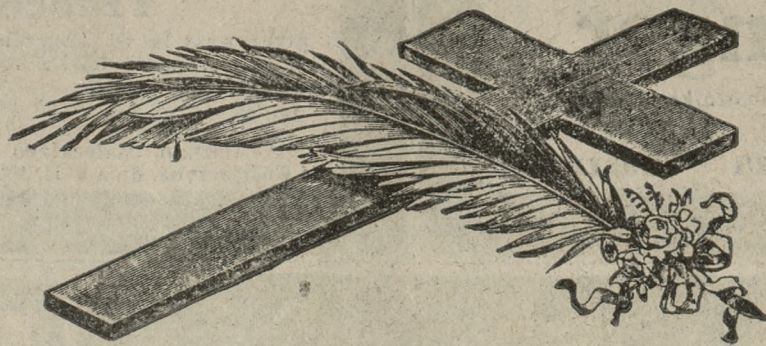
W nieutulonym żalu pogrążeni
żona, dzieci i rodzina.

Uroczystości żałobne odbędą się w Ratuszu poznańskim w sobotę, 13 lutego, o godzinie 3 po południu, kondukt pogrzebowy wyruszy stamtąd o godzinie 3,45 na cmentarz farny przy ul. Bukowskiej. Nabożeństwo żałobne odprawi się tego samego dnia w sobotę, o godzinie 9,30 w kościele Serca Jezusowego na Jeżycach.

Poznań, ul. Jasna 14.

Osobnych wiadomości nie wysyła się.

dw 2747

Dnia 10 lutego 1932 roku zmarł, zaopatrzony Sakramentami św., po dłuższej, ciężkiej chorobie, ś. p.

Witold Hedinger

Prezes Rady Miejskiej Stoł. Miasta Poznania.

Ś. p. Witold Hedinger był symbolem walki, prowadzonej z zaborcą przez mieszczaństwo poznańskie. W czasach zaborczych, jako członek Rady Miejskiej, bronił interesów narodowych społeczeństwa polskiego. Po odzyskaniu niepodległości zasiada nadal w Radzie miasta, kierując się w pracy samorządowej wyłącznie gorącym patriotyzmem i umiłowaniem miasta. Rada Miejska, uznając wysokie zalety serca i nieskazitelną charakteru ś. p. Witolda Hedingera, powołuje go w maju 1924 roku na stanowisko prezesa Rady Miejskiej, którą to godność piastował aż do zgonu, zdobywając sobie, dzięki wrodzonemu taktowi i rozumowi, pełne zaufanie korporacji miejskich i szerokich warstw społeczeństwa.

Miasto straciło w Nim jednego z najlepszych synów, a korporacje miejskie nieocenionego współpracownika i znawcę gospodarki miejskiej, który radą i ofiarną pracą wiernie i owocnie służył miastu rodzinnemu.

Cześć Jego pamięci!

Obrzęd żałobny odbędzie się w sobotę, dnia 13 lutego 1932 roku, o godzinie 15 w sali Rady Miejskiej. Orszak pogrzebowy wyruszy z przed Ratusza o godzinie 15 minut 45.

**Rada Miejska i Magistrat
Stoł. Miasta Poznania.**

Dnia 10 lutego 1932 r. zasnął w Bogu, Prezes Rady Nadzorczej Towarzystwa Zap. „Aero” Kom. Pow., ś. p.

Inżynier
Witold Hedinger

W Zmarłym straciliśmy wybitnego współpracownika - obywatela. Wielka cześć Jego światłej pamięci.

zw 13 341

Rada Nadzorcza Zarząd.

Dnia 8 lutego 1932 r. o godz. 11.15 rozstała się z tym światem po długich, z łecie anielską cierpliwością znoszonych cierpieniach, opatrzona Sakramentami św. moja najdroższa żona, nasza najukochańsza matka, ciocia, teściowa i babka, ś. p.

z Ziętów skich
Franciszka Pawłowska

przeżywszy lat 66. Pogrzeb drogich nam zwłok odbędzie się w czwartek, 11. b. m., o godz. 16.30 z kostnicy cmentarza w Górczynie, o czym zawiadamiają

w ciężkim smutku pograżeni
maż z rodzina.

Poznań, Małeckiego 34, Młyńska 2, Prusa 18, Wielkie Garbary 1 i Kościerzyna, dnia 9 II. 1932 r.
zw 13 339

W niedzielę, dnia 7 lutego 1932, zmarła po krótkich cierpieniach, opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św., nasza najdroższa i najtroskliwsza matka, babka i teściowa, ś. p.

Marjanna z Boguckich Zagórska

w 72 roku życia. Wprowadzenie zwłok do kościoła parafjalnego w Śremie odbędzie się w czwartek, 11 b. m., o godz. 10, poczem nabożeństwo żałobne i pogrzeb.

dw 2746

W ciężkim smutku pograżeni

Ostrowo (pow. Śrem), Poznań, Marzenin.

dzieci i rodzina.

W środę, 10 lutego 1932 r. zmarł długoletni członek Towarzystwa naszego, ś. p.

Witold Hedinger

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 13 b. m., o godz. 3 po południu z Ratusza Poznańskiego.

Dyrekcja Tow. Przemysłowego (Starego Przedw 2748 myślu) T. z. w Poznaniu.

Za okazane mi współczucie, przesłane wieniec i udział w pogrzebie ś. p. mej żony składam serdeczne

Bóg zapłać!

zw 13 340

Dr. Ludwik Adamczewski.

Poznań, Aleje Marcinkowskiego 2.

Dnia 8 lutego 1932 zmarł długoletni nasz urzędnik, ś. p.

Jan Łęczyński

naczelnik kasy Wodociągów miejskich

przeżywszy lat 40.

W Zmarłym straciliśmy gorliwego i sumiennego urzędnika. Cześć Jego pamięci!

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 12 lutego 1932, o godz. 15.30, z kostnicy Zakładu św. Józefa, na cmentarz Farny przy ul. Bukowskiej.

nw 8594

Magistrat stol. Miasta Poznania.

Dnia 8 lutego 1932 r. zmarł, ś. p.

Jan Łęczyński

naczelnik kasy Wodociągów Miejskich.

Zmarły był długoletnim, jednym z najgorliwszych pracowników naszego zakładu. To też pamięć o Nim wśród nas nigdy nie wygaśnie.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 12 b. m., o godzinie 15.30 z zakładu św. Józefa.

Dyrekcja i urzędnicy Wodociągów Miejskich w Poznaniu.

nw 8593

W dniu 8. b. m. rozstała się z tym światem po dłuższej chorobie, ś. p.

Helena Jewasińska

urzędniczka Krajowego Ubezpieczenia Ogniwego.

W Zmarłej straciliśmy pilną i obowiązkową współpracowniczkę. dw 2744

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 11. b. m., o godz. 14.45 z kostnicy Szpitala Miejskiego na cmentarz farny przy ul. Bukowskiej.

Krajowe Ubezpieczenie Ogniwowe w Poznaniu.

Dnia 8 lutego 1932, krótko przed północą, zasnąła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., nasza najukochańsza Matka i Babka, ś. p.

z Iglewskich

Franciszka Drozdowska

b. radna miasta Poznania

przeżywszy lat 63. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 11. b. m., o godzinie 15.30 z domu żaloby na cmentarz w Dębcu.

W ciężkim smutku pograżeni
dzieci i wnuki.

Poznań, ul. Szwajcarska 13. dw 2745
Zakład pogrzebowy. Górna Wilda 56.

Najsukuteczniejsze i najtańsze
środki lecznicze — to
Zioła lecznicze Dr. Breyera

Zatwierdzone przez Min Zdrowia, odznaczone złotymi medalami w Nicei i Brukseli
skuteczne w chorobach:

Zaflegmienie płuc, gruźlica, astma, koklusz, wszelkiego rodzaju kaszle, reumatyzm, artretyzm, nerwobóle, skrofle, wszelkie zanieczyszczenia krwi, nieczystość cery, wypryski, skórne katar, żołądkowo-kiszkowe, hen, croidy, zatwardzenia, biegunka, żółtaczkę, wszelkie choroby wątroby i innych organów brzusznych, choroby nerwowe, bezsenność, bóle głowy, otyłość, zwapnienie tętnic i t. d. Można nabywać niemal w każdej aptece lub składzie aptecznym — albo w wytwórni

Polherba S-ka z o.o. Kraków-Podgórze
Skrytka 48 i

Kto chce leczyć się ziołami — niech zażąda darmo w wytwórni — broszurki „Jak odzyskać zdrowie”. nw 8402

Wielka atrakcja Jedyna w Polsce

Znakomity pianista wirtuoz

ALEKSANDER DORJAN

grający jednocześnie na 2 fortepianach

koncertuje

w Café „Esplanade“

3 fortepiany w jednym
zespolu muzycznym.

nw 8603

Baczność! Kopalnia złota!

Hotel, winiarnia i restauracje, w większym, bardzo ruchliwym mieście garnizonowym na Pomorzu w najlepszym położeniu, ca. 25 pokoi, komfortowo urządzone, centralne ogrzewanie, łazienki, nowoczesna kuchnia, stała nowa koncesja, hurtownia win, własne garaże, natychmiast z powodu przejścia większego przedsiębiorstwa do sprzedaży. Obrót w roku 1931 ca. 220.000 zł. — Cena 200.000 zł. wpłata 100.000 zł reszta długoterminowa pożyczka. Poważni reflektanci, którym zależy na dobrej lokacie i oprocentowaniu kapitału i którzy posiadają pożądaną wpłatę, mogą oferty złożyć do ekspedycji Kurjera Pozn. pod zw 13 338

Wszystkim, którzy brali udział w pogrzebie mojej najdroższej żony, ś. p.

Janiny z Antczaków Andrzejewskiej

za liczne wieniec oraz dowody współczucia składam serdeczne

Bóg zapłać!

Maż z synkiem i rodziną.

rw 4462

ROLNIKOM - OGRODNIKOM - DZIAŁKOWCOM

poleca

WSZELKIE NASIONA SEZONOWE

dobrowej selekcji

SPECJALNY SKŁAD NASION

TELESFOR UMIANOWSKI

POZNAN — ul. Szkolna 9.

Pw 10 859-5.111

★ Składy przez cały dzień otwarte ★

Niniejszem mamy zaszczyt podać do wiadomości, iż z dniem dzisiejszym nastąpiło otwarcie spółdzielczego banku, p. f.

KREDYT URZĘDNICZY

Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością
w Warszawie, przy ul. Marszałkowskiej 129

Pożyczki będą udzielane wojskowym, urzędnikom państwowym, komunalnym i t. p., na terenie Rzpl. Polskiej, w wysokości od 200 do 1500 zł., z oprocentowaniem 11% w stosunku rocznym, na spłaty miesięczne lub kwartalne. Ubiegający się o takowe winien złożyć Zarządowi zgłoszenie na piśmie. Na żądanie przesyła się Statut i Regulamin Pożyczkowy za zwrotem 75 gr. tytułem kosztów i porta.
— Wszelkich informacji udziela Zarząd Banku. —

Podłogowe deski

szpundowane i heblowane, listwy podłogowe, wyłogi, listwy profilowe, belki, kantówkę, szalówkę i łaty oraz deski obrzynane i nieobryznane po ośnach konkurencyjnyob poleca

Leon Żurowski,
skład drzewa i obróbka.
POZNAN, Raczyńskich 3/4
przy pl. Bełardyńskim.
Telefon nr 10-87.
Pw 10 587-4.143

Idealna parcela

pod dom mieszkalny lub willę w Poznaniu
Korzystnie do nabycia.
Zgłoszenia upraszam do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 13337

BŁAMY I SKÓRY FUTRZANE

po cenach okazjnych-reklamowych:

- Błama „Janaty“ na futro damskie zł 65,—
 - Błama „Chomiki“ na futro damskie „ 95,—
 - Błama „Walabi“ na futro damskie lub męskie „ 75,—
 - Błama „Nutria“ imit. na futro męskie „ 98,—
 - Skórki najlepsza imit.: Nutria, Opos, Tchórze, na spody lub kołnierze „ 19,80
 - Oposy australijskie i tasmańskie na piękne kołnierze męskie „ 55,—
- poleca dopóty zapas starczy

T. Woźniak

Poznań
Kramarska 16

Pw 10 900 6.31

Ratunek dla skórno-chorych!

Krem na skórę „HEILWUNDER“ patent gdańsk: Nr 1919. Niezwykła kosmetyka do pielęgnacji skóry skutkuje z powodu swoich właściwości w rozpaczalnych wypadkach wszystkich liszajów nawet liszajów ropnych, ranach a odczernienie, przyszcza, wyrzutach, wszelkiego rodzaju zezwoneńsi twarzy i nosa, odmrożeńach itd. Przy zamówieniach uprasza się o celowy precyzji. Święte uznania. Jeżeli bez skutku, zwrót pieniędzy. Cena 8.60 zł. Wysyłka za zaliczką. Przy wysyłce sumy zgłosz. bez portorium. **zw 4 425**

Chem. Kosm. Laboratorium „KLUSSIN“, Gdańsk 2. Hundegasse 43.

OBWIESZCZENIE. W rejestrze handlowym Dział B. wpisano: 1) dnia 15 października 1931 r. pod nr. 1021 firmę **Securitas, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością** Poznań. Przedmiotem spółki jest pośrednictwo ubezpieczeń wszelkiego rodzaju przy Towarzystwach Ubezpieczeń, przejęcie zastępstw towarzystw ubezpieczeń i załatwienie wszystkich z tem związanych spraw. Kapitał zakładowy wynosi 20 000 złotych. Kierownikami są Reinhold Weber i Krystjan Rollauer, obaj z Poznania. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w myśl umowy spółkowej z dnia 8 września 1931 r. Kierownictwo spółki składa się z jednego lub kilku kierowników. Każdy z kierowników jest uprawniony do samodzielnego zastępowania spółki. 2) dnia 15 października 1931 r. pod nr. 1020 firmę **Konsum Polski, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, towary kolonialne, Poznań.** Przedmiotem przedsiębiorstwa jest detaliczny handel towarami kolonialnymi i spożywczymi. Kapitał zakładowy wynosi 20 000 złotych. Kierownikami są kupcy Aleksander Widera i Władysław Trawiński, obaj z Poznania. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w myśl umowy spółkowej z dnia 14 lipca 1931 zmienionej uchwałą udziałowców z dnia 18 września 1931 r. w § 5 (prawo zastępowania spółki). O ile ustanowiono więcej niż jeden kierownik, natenczas do zastępowania spółki potrzebne jest współdziałanie conajmniej dwóch kierowników. 3) dnia 21 października 1931 r. nr. 603 przy firmie **Spółka Pedagogiczna, Spółka Akcyjna, Poznań.** Uchwałą Walnego Zgromadzenia akcjonariuszy z dnia 26 grudnia 1930 r. przerachowano kapitał akcyjny na 100 000 złotych. przyczem zmieniono § 4 statutu (kapitał). Kapitał składa się z 7 akcji uprzywilejowanych i 993 akcji zwykłych, nominalnie po 100 złotych. 4) dnia 21 października 1931 r. nr. 889 przy firmie **Hurtownia Drzewna w Poznaniu, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań.** W miejsce ustępującego Artura Nasielskiego wybrano kupca Izaka Silberberga z Poznania kierownikiem spółki. Uchwałą zebrania udziałowców z dnia 25 września 1931 r. zmieniono § 7 umowy spółkowej (kierownik spółki). 5) dnia 21 października 1931 r. nr. 918 przy firmie **Autoruch, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań.** Uchwałą zebrania udziałowców z dnia 12 września 1931 r. uchwalono likwidację spółki. Dotychczasowy kierownik spółki Wilhelm Brandt jest likwidatorem. 6) dnia 21 października 1931 r. pod nr. 1022 firmę **Centralny Dom Tapet, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań.** Przedmiotem przedsiębiorstwa jest handel tapetami, linoleum i pokrewnymi towarami. Kapitał zakładowy wynosi 30 000 złotych. Kierownikami są kupiec Kazimierz Kocorowski i kupiec Berthold Jahns, obaj z Poznania. Emmie Nitsche z Poznania udzielono prokury. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w myśl umowy spółkowej z dnia 12 października 1931 r. Spółkę zastępuje dwóch kierowników łącznie albo jeden kierownik wspólnie z prokurentem. 7) dnia 21 października 1931 r. pod nr. 1023 firmę **Towarzystwo Wydawnicze Informatory Ekonomiczne, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie, Oddział w Poznaniu.** Celem spółki jest wydawanie pism oraz wydawnictw informacyjnych, periodycznych i dorywczych. Kapitał zakładowy wynosi 10 000 złotych. Zarządcami są Teodozy Pudłowski z Warszawy i Józef Koralewski z Poznania. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością na mocy umowy z dnia 14 marca 1930 r. Do zastępowania spółki upoważniony jest każdy z zarządców samodzielnie. 8) dnia 3 listopada 1931 r. nr. 783 przy firmie **Księga Sztuka Spółka Akcyjna, Poznań.** Otton Dopatka z Poznania jest drugim członkiem zarządu. Do zobowiązania spółki potrzebne jest współdziałanie obu członków zarządu. 9) dnia 3 listopada 1931 r. nr. 612 przy firmie **„Warta“ Towarzystwo Reasekuracyjne, Spółka Akcyjna w Poznaniu.** Członka Rady Nad-

zorczę Władysława Gustowskiego z Warszawy powołano do pełnienia obowiązków zastępcy członka zarządu nie dalej niż 15 lipca 1932 r. 10) dnia 3 listopada 1931 r. pod nr. 1024 firmę **Sanitarja, Artykuły Gumowe, Chirurgiczne i Opatrunki Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań.** Przedmiotem przedsiębiorstwa jest handel hurtowy artykułami gumowymi, chirurgicznymi i opatrunkami. Kapitał zakładowy wynosi 20 000 złotych. Kierownikiem jest kupiec Ludwik Wisniewski z Poznania. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością według umowy spółkowej z dnia 16 lipca 1931 r. 11) dnia 3 listopada 1931 r. nr. 991 przy firmie **Centrala Handlowa Ziemian, Spółka Akcyjna, Poznań.** Dotychczasowych członków zarządu Stanisława Zakrzewskiego i Kazimierza Dziembowskiego odwołano. Marjana Bartkiewicza i Kazimierza Górskiego dotychczasowych zastępców członków zarządu mianowano członkami zarządu. Urzędnikowi Stefanowi Szulcowi z Poznania udzielono prokury łącznej. 12) dnia 3 listopada 1931 r. nr. 295 przy firmie **Poznański Bank Ziemian, Spółka Akcyjna, Poznań.** Zastępców członków zarządu Marjana Bartkiewicza i Kazimierza Górskiego odwołano. Prokura Bronisława Basińskiego wygasła. 13) dnia 10 kwietnia 1931 r. nr. 900 przy firmie **Lloyd Poznański, Spółka dla transportu i żeglugi rzecznej z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań.** Firma brzmi odąd Żegluga Międzychódzka, Spółka dla transportu i żeglugi rzecznej z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki jest odąd Międzychód. Przedmiotem spółki jest odąd prowadzenie żeglugi rzecznej za pomocą taboru własnego i wynajętego w kraju i zagranicą, oraz prowadzenie wszelkich pobocznych czynności z wykonywaniem tej żeglugi rzecznej połączonej, jak ekspedycja, przeładunek, cienie, inkaso, lombard i tym podobne. Kierownikiem spółki uprawnionym do jej zastępstwa jest kupiec Ludwik Modelski z Międzychodu. Poza tem uchwałą walnego zebrania udziałowców z dnia 7 lutego 1931 r. zmieniono umowę spółki w § 1 (nazwa i siedziba), 2 (przedmiot), 5 (prawo zastępstwa) 14) dnia 13 listopada 1931 r. nr. 777 przy firmie **Diabeł Separator Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie, Oddział w Poznaniu.** Prokury Władysława Janczaka i Rudolfa Hirschdörfera wygasły. W miejsce ustępującego Jakóba Weisbluma wybrano Ernesta Allgotha i Kazimierza Lewickiego z Warszawy kierownikami spółki 15) dnia 14 listopada 1931 r. nr. 265 przy firmie **F. Lisiecki Dom Konfekcyjny Spółka Akcyjna, Poznań.** Prokura Bolesława Wiesego wygasła. Tadeuszowi Krupskiemu z Poznania udzielono prokury łącznej z tem, że zastępować będzie firmę łącznie z drugim prokurentem. 16) dnia 16 listopada 1931 r. nr. 430 przy firmie **Odrodzenie Katolickie, Towarzystwo z ograniczoną poręką w Poznaniu.** W miejsce ustępującej kierowniczkii Ireny Łabujewskiej wybrano matkę Urszulanę Marję Eufemję (Marta) Trawczyńską z Poznania jako kierowniczkę, matkę Urszulanę Marję Remigję (Irena) Barthel de Weydenthal z Poznania jako zastępczynię kierowniczkii. Kierowniczką i jej zastępczynią uprawnioną są każda do samodzielnego zastępowania spółki. Uchwałą zebrania udziałowców z dnia 15 lutego 1930 r. zmieniono § 6 umowy spółkowej (kierownictwo). 17) dnia 16 listopada 1931 r. nr. 285 przy firmie **Dom Związku Katolickich Stowarzyszeń Kobiet Pracujących, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań.** Uchwałą udziałowców z dnia 30 września 1931 r. przerachowano kapitał udziałowy na 20 000 złotych i zmieniono statut w § 3 (kapitał udziałowy), 4 (pozbywanie udziałów), 5 (zastępstwo przez kierowników obecnie § 6), 6 (prawa udziałowców, obecnie § 7), 7 (walne zebranie obecnie § 8 i 9), 8 (podział zysku obecnie § 10), 9 (likwidacja obecnie § 12), 10 (ogłoszenia obecnie § 13), zarazem uchwalono statut w nowej redakcji. 18) dnia 16 listopada 1931 r. nr. 887 przy firmie **Spółka Akcyjna Handlu Ziemiopłodami K. Grabowski i S-ka, Poznań.** Uchwałą Walnego Zgromadzenia akcjonariuszy z dnia 27 listopada 1930 r. uzgodniono statut z przepisami prawa o spółkach akcyjnych z dnia 22 marca 1928, przyczem w całym statucie wyraz „Walne zebranie“, zastąpiono wyrazem „Walne Zgromadzenie“, oraz zmieniono go w § 7 (zwołanie Walnego Zgromadzenia), 9 (likwidacja), 11 (głosowanie), 12 (rozwiązanie), dalej przesunięto numerację następujących §§ o jeden numer wstecz, 18 (komisja rewizyjna 17), 20 (ograniczenie prawa zarządu 19), 23 (podział zysku 22), 24 (ogłoszenia 23). 19) dnia 16 listopada 1931 r. nr. 810 przy firmie **Spółka Akcyjna Handlowo Rolnicza Kooperolna w Warszawie, Oddział w Poznaniu.** Oddział w Poznaniu został zlikwidowany. 20) dnia 16 listopada 1931 r. nr. 264 przy firmie **C. Hartwig, Spółka Akcyjna, Poznań.** Uchwałą Walnego zebrania akcjonariuszy z dnia 23 września 1931 r. zmieniono statut w § 4 (bilans) i 7 (walne zgromadzenie). 21) dnia 16 listopada 1931 r. nr. 142 przy firmie **Concordia, Spółka Akcyjna, Drukarnia i wydawnictwo, Poznań.** W miejsce zmarłego Ernesta Fischera von Mollarda członkiem zarządu wybrano właściciela dóbr Dr. Wernera Kirchhoffa w Ciołkowice 22) dnia 16 listopada 1931 r. nr. 984 przy firmie **Breżewski i Kurczewski Przedstawicielstwo Firm Samochodowych, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań.** Uchwałą zebrania udziałowców z dnia 18 września 1931 r., spółkę rozwiązano. Jedyną likwidatorką jest wdowa Franciszka Breżewska z domu Jarmużkiewicz z Poznania. 23) dnia 16 listopada 1931 r. nr. 967 przy firmie **Polska Fabryka Akumulatorów H. Zaleski, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań.** Kierownik Franciszek Sell ustąpił. Kupcowi Janowi Polomskiemu z Poznania udzielono prokury. 24) dnia 16 listopada 1931 r. nr. 953 przy firmie **Gbioreczny i S-ka, Spółka Akcyjna dla budowy ogrzewań centralnych, wentylacji i urządzeń sanitarnych, Poznań.** Uchwałą Walnego zebrania z dnia 31 sierpnia 1931 r., zmieniono statut w § 3 ust. 3 (pierwszy rok obrachunkowy). 25) dnia 16 listopada 1931 r. pod nr. 1025 firmę **Polski Teatr Dramatyczny w Poznaniu, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań.** Przedmiotem przedsiębiorstwa jest prowadzenie teatru w Poznaniu i urządzenie widowisk artystycznych, koncertów, odczytów itp. Kapitał zakładowy wynosi 20 000 złotych. Kierownikiem jest dyrektor Bolesław Szczurkiewicz z Poznania. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w myśl umowy spółkowej z dnia 22 sierpnia 1930 r. i 23 kwietnia 1931 r. 26) dnia 16 listopada 1931 r. pod nr. 1026 firmę **Kino Sflinks, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań.** Celem spółki jest prowadzenie kina, rewji i widowisk teatralnych. Kapitał zakładowy wynosi 20 000 złotych. Kierownikiem jest kupiec Józef Koralewski z Poznania. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w myśl umowy spółkowej z dnia 31 października 1931 r. Ziemianninowi Teodorowi Moszczeńskiemu i kupcowi Franciszkowi Magdziarzewi z Poznania udzielono prokury z tem, że każdy z nich jest uprawniony do samodzielnego zastępowania spółki. 27) dnia 23 listopada 1931 r. nr. 493 przy firmie **Spółka Stołarska, Spółka Akcyjna, Poznań.** Kierownikowi Franciszkowi Sobocińskiemu i pani Stefani Koehlerównie z Poznania udzielono prokury łącznej 28) dnia 25 listopada 1931 r. nr. 787 przy firmie **Karion, Fabryka Wyrobów Papierowych, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań.** Likwidacja ukończona, firma wygasła. 29) dnia 25 listopada 1931 r. 33 przy firmie **Bank Kwilecki, Potocki i Spółka, Spółka Akcyjna, Poznań.** Prokura Antoniego Sierawskiego wygasła. Poznań, dnia 25 listopada 1931 r. Sąd Grodzki. **zw 8 478**

Wydzierżawimy

w miastach bardzo korzystnie
2 MIESZKANIA
po 2 pokoje
z przynależnościami.
SPÓLKA ZIEMSKA w Szamotu ach,
Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością
zw 8 598
Kto pragnie się ożenić
zechce się zwrócić do firmy
„ELITE“, k. jarzenie małżeństw
dykretnie, wytwornie
Gdańsk: Wrzeszcz Fl. iedenastog 12
Tw 822

NA ŁYŻWY
UDZIELAM
10% rabatu
Rodle i sacie
Narzędzia do wyrzynania
Podkowy i podkowne
Hacele i ocele
Piecie żelazne
Rury i kolana
Łózka żelazne
poleca korzystnie
JAN DEIERLING,
skład żelaza
Poznań, ul. Szkolna 3
Tel. 35-18 i 35-43

Nerwowi, neurastenicy

cierpiący na drażliwość, słabość woli, brak energii, melancholiję, przesyty życia, bezsenność, ból głowy, wrażliwość nerwów, śledziennicę, nerwowe zaburzenia serca i żołądka otrzymają bezpłatnie broszurę dr. Weisego Słabość nerwów
Dr. GEBHARD i S-ka — GDANSK Nr. 22.
Pw 10 880-3.52

5. K. 22/31. PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość położona w **Kościanie** i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisane w księdze gruntowej Kościan tom IV wykaz 180 i tom VIII wykaz 405 na imię **Marcina Donaja**, kupca w Kościanie zostana w drodze egzekucji wystawione na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr 17, i to nieruchomości Kościan wykaz 180 dnia 25 kwietnia 1932 r., o godz 10-tej. a nieruchomości Kościan wykaz 405 dnia 28 kwietnia 1932 r., o godz 10-tej. Nieruchomości Kościan wykaz 180 składa się z parcel nr. 1166/186 i t. d. w obszarze 0,10,62 ha. (podwórze) z 330 mk. wartości użytkowej jako podstawy podatku budynkowego. Budynki składają się z domu mieszkalnego, śpichlerza i stajni Art. 21 matrykuły podatku gruntowego i nr. 179 księgi podatku budynkowego. Nieruchomość Kościan wykaz 405 składa się z parcel nr 483/193 i 632/193 o łącznej powierzchni 0,24,77 ha (podwórze) z 3901 mk. wartości użytkowej jako podstawy podatku budynkowego. Budynki składają się z 2 domów mieszkalnych, stajni, warsztatu stolarskiego, garażu, fabryki wyrobów drzewnych, szopy do drzewa, wozowni, lodowni, szopy, stolarni i maszyny. Art. 190 matrykuły podatku gruntowego i nr. 392 księgi podatku budynkowego. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 7 października 1931 r. Kościan, dnia 5 lutego 1932 r. **Sąd Grodzki.** nw 8 487

5. K. 1/32. PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość położona w Szurkowie, pow. Gostyń, i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Szurkowo, karta 25, zabudowane podwórze, rola i łąka, obszaru 10,97,60 ha, czysty przychód z gruntu 44,26 talarów wartość użytkowa budynków 90. — mk. na imię Franciszka Karasia i jego żony Józefy z d. Szymanowskiej na podstawie ogólnej wspólności majątkowej, zostanie w drodze egzekucji dnia 15 kwietnia 1932 r. o godz. 10 przed południem, wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 9 (sala rozpraw). Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 18 stycznia 1932 r. Rawicz, dnia 30 stycznia 1932 r. **Sąd Grodzki.** nw 8 489

3. K. 25/31. PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość położona w **Mieczewie** i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Mieczewo tom I, wykaz liczba 11 na imię **Jana Michałowskiego** i jego z nim w ogólnej wspólności majątkowej małżeńskiej żyjącej żony **Stanisławy**, urodzonej **Mydlarz** zostanie w drodze egzekucji dnia 22 kwietnia 1932 r., o godz 9-tej przed połudn. wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 4. Nieruchomość obszaru 17 hektarów 27 arów 60 m² stanowi gospodarstwo rolne, 41,37 talarów czystego dochodu, 11,88 mk podatku gruntowego oraz 90 mk rocznej wartości użytkowej mieszkania i 360 mk rocznej kwoty podatku budynkowego, nr 31 matrykuły podatku gruntowego. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 27 października 1931 r. Sreńm. dnia 4 stycznia 1932 r. **Sąd Grodzki.** nw 8 488

PRZETARG PRZYMUSOWY
W czwartek, dnia 11. b. m., o godz 10 przed południem przy ul. Wielkie Garbary 33, sprzedam publicznie najwięcej dającym za gotówkę: nw 8515
pokój męski, składający się z szafy, biurka z krzesłem, stołu, kanapy i 2 foteli oraz salonik damski, składający się z 2 kanap, 2 foteli, 2 krzesel, stołu owalnego, biurka, komody z lustrem, witryny oraz 3 dywaniki.
Pietruszewski, komornik sądowy, Poznań, Plac Wolności 9.

PRZETARG PRZYMUSOWY
W czwartek, dnia 11 lutego 32 r. o godz. 9.30 przy ul. Piotra Wawrzyniaka 19, w składnicy spedycyjnej Miklas, sprzedam publicznie najwięcej dającym za gotówkę. **kilka radio-aparatów z głośnikami, kilka gramofonów, urządzenie składowe, jak: szafy oszklone, stoły składowe, kilka mniejszych stołów, regaly i wiele innych rzeczy.** nw 8 514
Licytacja odbędzie się nieodwołalnie.
J. Bartkowiak
komornik sądowy Poznań, ul. Poznańska 58-a. Tel. 75-24

PRZETARG PRZYMUSOWY
W czwartek, dnia 11 lutego 1932 r., o godz 9.30 w składnicy spedycyjnej Miklas przy ul. Piotra Wawrzyniaka 19, sprzedam publicznie najwięcej dającym za gotówkę: **szafę oszkloną składową, stół składowy, kilkanaście regalów i wiele innych drobnych rzeczy.** nw 8513
Następnie o godz. 10.30 w sali restauracyjnej „Bizos” przy ul. Zwierzynieckiej 22, sprzedam publicznie najwięcej dającym za gotówkę: **większą ilość rozmaitych towarów krótkich, półkoszuli dziecięcej, damskie i męskie, wierzchnie koszule, krawaty, szale, rękawiczki, 14 ubrań kąpielowych, większą ilość bielizny dziecięcej, koinierzyki, kikaset fartuchów i wiele innych drobnych rzeczy.**
Licytacja odbędzie się nieodwołalnie.
J. Bartkowiak
komornik sądowy. Poznań ul. Poznańska 58-a. Tel. 75 24.

LICYTACJA PRZYMUSOWA
W piątek, dnia 12 lutego r. b., o godz 11-tej przy ul. Wolnica 2 odbędzie się sprzedaż za natychmiastową zapłatą: **fortepianu, pianina, aparatu do kawy (Expresso), szafy żelaznej, większej ilości stołów, kanap i krzesel restauracyjnych, różnego szkła i porcelany, talerzy i naczyń kuchennych, bufetu restauracyjnego, regalów i stołów składowych, 2 maszyn do pisania, 2 maszyn do szycia, bufetu, kredensu, szafy do rzeczy, 3 szyciarnie, 5 biurka, 4 foteli, leżanki, szaty kuchennej, umywalki, lustra, wózka dziecięcego, małej platformy, 2 wózków ręcznych, opon samochodowych, koszuł męskich wina krajowego, aparatu fotograficznego, 2 maszyn garbarskich, 2 szyciarzy, rur do centr. ogrzewania, wagi dziesiętnej (75 kg), transmisji i wiele innych przedmiotów.**
Obejrz.ć można 15 minut przed sprzedażą.
Poznań, dnia 9 lutego 1932 r. nw 8 602
MAGISTRAT XIII/5.

Napisowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo.
Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1311 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

1 SPRZEDAŻE
Cegielnia parowa
w Mysłowicach Górny Śląsk — sprzeda 50% udział w ewentualnie cały obiekt. Piec hofmanowski automatyczny, sztuczna suzarnia cegły. Produkcja miesięczna do 500 000 sztuk. Oferty do „Haga”, Katowice, Piastowska nr. 9. nw 8586
Parcele
od 40 groszy za m² kredyt budowlany 6% Osadopol. Rzeszowskiej 9 Pw 10 231-232
Nie kupuj mebli
zanim zwidzisz Centrale mebli Swarzędz, gdyż tam najniższe ceny. Pw 9825 6 45,68
Parcele od 50 gr
dowóz materiałów budowlanych bezpłatny. Każdy może otrzymać 6% w łącznie amortyzacja długoterminowa pożyczka Aleje Marcinkowskiego 13 De Ka Ha. Pw 10 224-244

Magiel
urządzenie składowe. Wyremblowski Staszica 14. zdw 26 898
Skład
kolonialny dobrze zaprowadzony, dwupokojowy mieszkaniec, m. kolejk dla służącej z powodu zmiany sprzedam Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 26 916
Maszyny do pisania
z gwarancją pierwszorzędną nowe 2i 690 a używane z gwarancją i prawem zamiany od zł 95. Skóra i Ska. Poznań, Aleje Marcinkowskiego 23. S. 10
Pianina
nowe i używane okazynie na dogodnych warunkach spłaty poleca Fabryka Fortepianów i pianin Leszno Cenniki bezpłatne. dp 2531
Lokale
na zakład fryzjerski, przemysł, zaraz wolne. Wskaże portier ul. Mostowa 14. zdw 27 067
Gospodarstwo
80 mórg ziemi pszennej, dom 4 pokojowy zabudowanie pierwszorzędne nadające się na letnisko, przy miejsc 20 km od Poznania dogodna komunikacja, żywym, martwym inwentarzem cena według umowy Mroczyński ul. Zydwowska 1. wejście Kramarskiej. zdw 27 188

Fortepian
Blüthnera mało używany, korzystnie sprzedam B Sommerfeld Poznań ulica 27 Grudnia 15. nw 8 239
Meble
dalsza niższa cen. suche z centralnie ogrzewanym magazynem „Dom Mebli”. Wozna 12 Żytkowiak. zdw 26 188
Przy Poznaniu okolicy Staroleka gospodarcza
10 mórg dobrej ziemi, jednym planie, zabudowanie nowoczesne, dom piętrowy pod dachówka bez cieżarów cena 10 000, wpłaty 5 000, resztę sześciolatna spłata, spieszenie sprzedam Nowak, Poznań, Kramarska 15, tel. 16 89. zdw 26 285
Restauracja
z pełnym wyszynkiem, kolonialka i obszernym mieszkaniem bardzo korzystnie zaraz do sprzedania. Blizsze informacje udzieli Wabiński. Wiankowa 8, kawiarnia. zdw 27 213
Repozytorjum
szyfoniera, umywalka. Adres Kurjer Pozn. zdw 27 220
Pianino
dobre, zagraniczne, kandelabry artystyczne, pięcioramiennie sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdw 27 176
Dom
rodzaj willi 7 ubikacji, morga ogrodu owocowego, przedmieście Poznania, cena 21 000 wpłaty 13. Poznań, Półwiejska 18 mieszkanie 19. zdw 27 133
Dobry Radjo
4 lamp tania sprzedam Dom Komisyowy. Plac Działowy 11. zdw 27 138
Nieruchomość
w większym mieście Górnośląska do sprzedania składająca się z trzech maszynowych kamienic, z dwoma sklepami, z piekarnią, z garażu i stajni dla koni. Wartość 343 000 zł dochód roczny 15 tys. zł cena 135 000 zł. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdw 27 170
Gramofon
szafkowy bardzo tania sprzedam. Słowackiego 48, mieszkanie 6. jw 2534
Dom
obszerne podwórze, stajnie, szopy ogród przy ul. Jeżyckiej sprzedam Jankowiak, ul. Wawrzyńska 13. jw 2533
Motocykl
sprzedam, Adres Kurjer Poznański Stary Rynek rw 4 468
Sypialnie
sprzedaje tania Stolarnia Rybaki 15 nw 7371
Kamienice
za list hipoteczny do 15 000 sprzedam, dochód 250 miesięcznie. Centrum, Zydwowska 5. zdw 27 191
Skład
nadający się na każdą branżę, św. Marcin. Adres Kurjer Poznański zdw 27 082
5 mórg
sprzedam całości lub parcelach blisko szosy i fabryk pod Poznaniem, Oferty Kurjer Poznański zdw 26 958/9
 Futro
męskie tania. Mielżyńskiego 22 mieszka. 29. zdw 27 104
Kolonjalke
zaprowadzona kompletna, mieszkaniem sprzedam lub zamienie na parcelę, hipotekę lub inną nieruchomości. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdw 27 127

Parcele
na Łazarzu korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdw 27 116
Kiosk
sprzedam 2500 dobrze położony. Zgłoszenia Tomczak Poznań, ul. Garniearska 5 kawiarnia. zdw 27 179/80
Stół
z krótkim towarem lub bez sprzedam. Handel rynkowy. Wskaże Kurjer Pozn. zdw 27 136/7
Sprzedam
powózek Sady, szkoła. zdw 27 011
Rower
damski mniejszy prawie nowy. Strzelecka 18 parter, prawo. zdw 27 018
Zaprowadzone
przedsiębiorstwo obuwiczne, gotówkowa klientela powodu choroby sprzedam za 6 000 Oferty Kurjer Poznański zdw 27 000/1
Z powodu
powiększenia młyn sprzedam używany postaw walcowy 500x250 w najlepszym do użytku gotowym stanie, równocześnie kupię wzgl. zamienie na używany postaw walcowy 800x300 w dobrym stanie do użytku gotowym Zgłoszenia przyjmujecie młyn motorowy Buńkiewicz Świraków -n/W. zdw 26 936

Plac Działowy 11
dom komisyowy sprzedaje kupuje meble, używane garderoby różne inne przedmioty. zdw 27 139
Platformę
lekką kupię Oferty z podaniem ceny Kurjer Pozn zdw 27 032
Ordynacja
Bedlewo - Wroneczyn zakupię 30 skrzyń Oferty do administracji, poczta Bełkowo. zdw 26 993
Kupiny
za gotówkę motor lub dynamo 13 20 P S prad stały 220 volt. „Franpol” Działyńskich 3 telefon 32-65. zdw 27 209
Linoleum
używane, kilka m² oraz sprzęty biurowe okazynie kupię Fabryka cukrów St. Marecki, Wierzbicie 32. zdw 27 144
Willę
ogrodem Puszczykowo kupię. Oferty z ceną Kurjer Pozn. zdw 27 103
Kupię 200 — 400
dobrej ziemi, komunikacja, lub zadzierzawie 200-700, wpłacie dom wartości 35 000, dopłace na razie 10 000. Wszyskie szczegóły zaliczyć Kwapiszewski, Trzemeszno — Skwarszowno. zdw 27 175
Złożenie młyńskie
francuzi 1 250 trylamy 1 do 1,4 używane dobre kupię. Koleński, Poznań św. Marcin 41. zdw 27 186
Willę
ogrodem może być parę mórg ziemi, okolica Poznania kupię, Oferty z ceną Kurjer Poznański zdw 27 106
Kupię
kamienicę, wpłaty 20 tysięcy. — wenci wykluczeni. Smircielski, Waska 3. zdw 27 196

Kamienice
dobrze procentująca w Poznaniu, wpłata 50 tysięcy Oferty Kurjer Poznański zdw 28 904
Kamienicę
ulica Dąbrowskiego nie wymagająca żadnego remontu za 160 000 spieszenie sprzedam Oferty Kurjer Poznański zdw 26 830
Kupię
kamienicę z większą hipoteką amortyzacyjną przy wpłacie 50 tysięcy zł w Poznaniu. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 26 901. Pośrednicy wykluczeni
Dom
kupię Poznań, okolica, wpłata 18.000. Oferty Kurjer Pozn. zdw 27 048
Gdynia
parcela budowlana, centrum, 600 mtr sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdw 27 224
Willę
kupię okolica Teatru, gotówka 120.000. Zgłoszenia Tomczak, Poznań, Garniearska 5, kawiarnia. zdw 27 173
Kamienica
III. ptr. ogród 1/3 morgi, dochód 6 000, cena 33 000 Niedziółski, Poznań, św. Marcin 46. zdw 27 125
Willa
przy tramwaju wolna 36 000 — wpłaty 10 000 hipoteki amortyzacyjnej 19 000. Malecki Poznań, Rybaki 20 a. zdw 27 134
Kamienicę
piękną nowoczesną gmach czteropiętrowy dochód 45 000 korzystnie Czarniecki, św. Marcin 62 II. telefon 31 03. zdw 27 152
Kamienicę
komfortowa dochód 24 000 cena 10 000 wpłaty 80 000 reszta amortyzacja 4% sprzedam „Krakus” Poznań Pocztowa 30. zdw 27 113
Kamienicę
3 narożnikowa w Poznaniu 45 000 przy tramwaju sprzedam Maciejewski Dąbrowskiego 88 telef. 62-06 rw 4466

2
maszyny szewskie w dobrym stanie Zgłoszenia Jarocin, ul. Marcinkowskiego 6. zdw 26 593
Skład żelaza
mieszkaniec, zaprowadzony, miasto prowincjonalne, przy rynku, zapas towaru za 20 000 Warunki przejścia według umowy. Zgłoszenia Kurjer Pozn, zdw 26 597
Stołówy
duży, przedwojennej solidnej roboty sprzedam. Wiadomość ul. Szewska 20a, m. 1. Cena 1 200. zdw 26 676
Dom
w Jarocinie nowy, piętrowy, 10 ubikacji, chlew, pralnia, ogród cena 16 000 zł, wpłaty 14 000 zł. Zgłoszenia Otręba, Jarocin, Kilińskiego 2. zdw 26 877
Konia
sprzedam 8 letnią kasztana silnie budowaną, Pawlak Poznań, ul. Piaskowa 8. zdw 26 862
Jadalnia
Matejki 60, m. 3. zdw 23 470
Kino
dźwiękowe 500 miejsc, bezkonkurencyjne całe, polowe, sprzedam. Zgłoszenia Kalisz Górnośląska 24 Strzelecki. Tp 845
Maszynę
Adler do pisania, sprzeda. Kozia 15, I. piętro, prawo. zdw 26 887
Parcele
budowlane tuż przy dworcu — Promno Mayer Borowo Młyn, poczta Pobjedzińska. zdw 26 911
Wagę
była opasowego, sprzeda. Obejrzej maj. Głuchowo powiat poznański zdw 26 922.
Maszyna
do powielania (Gestetner) oraz odkurzac Elekrolux prawie nowe na sprzedaż. Wyspiańskiego 16 mieszkanie 8 tylko 4—5 godz. zdw 26 894
Dom
przy rynku, cena 43 000, wpłata 20 000 Oferty Kurjer Poznański zdw 26 929
Willa
Puszczykowo szczytokołowa, 16 500. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 928

7% zł tylko
kompletny garnitur umywalkowy
tania tylko wprost Wroniecka 24 Hurtownia Porcelany zdw 27 199
Dynamo
prad stały 115 160 volt 360 amper komplet tablica rozdzielcza oraz wiele innych motorów 110, 220 volt sprzedam okazynie „Franpol” Działyńskich 3 telefon 32 65. zdw 27 210
Orzechy
włoskie złotych 13,50 łuszczone 32 Miod pszczelny 13,50, kuracyjn 17,50 pięciokilowe opakowanie franko zaliczka, Bracia Białuch, Zaleszczyki. zdw 27 173
Parcele budowlane
Staroleka Wielka, sprzedam 40 do 80 groszy metr Zgłoszenia Klauziński, mierniczy przysięgli Libelta 14. Pw 10 791 92-59,283/64
Gospodarstwo
36 morgowe w pow. międzychodzki, korzystnie na sprzedaż. Blizsze informacje udzieli Stefan Siawski Poznań, Droga Urbanowska 1 a. zdw 26 287/8
Plaszcz
beżowy sportowy (watolina) — sprzedam Piekary 25 m. 3. rw 4450
Sprzedam
skład kolonialny dobrze zaprowadzony, Zgłoszenia Chwaliszewo 78. zdw 27 009
Rower
wycięgowy nowy oraz damski i dziecięcy nowy sprzedam Wielkie Garbary 13, wypożyczalnia. zdw 26 970
Tartak
dzierżawa lub sprzedaż w Stęszewie przy dworcu. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 26 963
Dywany
pluszowy i kokosowy 2x3 sprzedam tania. Patrona Jackowskiego 13, mieszkanie 1, zdw 26 973/4
Piekarnia
Poznaniu ruchliwa ulica, pełnym biegu, mieszkanie 4, pokojowe sprzedam, objęcie 7 000, Sowiński, Poznań, św. Marcin 22, tel. 118-97. zdw 27 105

5 KUPNA
Powóz
6 osobowy w dobrym stanie kupię. Oferty z ceną do Kurjera Poznańskiego zdw 26 634
Kupię
postadość do 30 mórg dobrej ziemi okolicy Poznania. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 657
Pianino
używane zaraz kupię. Oferty z ceną Kurjer Poznański zdw 27 004
Kupię
mały wózek wyjazdowy do kucyka. Oferty Wegner, Górna Willecka 105. zdw 26 912
Kupię
dom z składem kolonialnym lub żelaza. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 890
Kupię
obrazy olejne, pejzaże, martwe natury etc. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 27 042
Spiesznie poszukuję willi
komfortowej, dużym wolnym mieszkaniem względnie całej ogrodu, powiatowym mieście lub miasteczku przy wpłacie 15 000 do 20 000 do ceny 30 000 Szczegółowy opis, warunki możliwie fotografiami nadesłać Nowak Poznań Kramarska 15, telefon 16-89. zdw 27 051
Dom
kilkopokojowy, ogrodem Poznań lub okolicy, wpłaty 7 000 — Balcicki, Krótszyny, Zduńska, zdw 27 172
Podłogi, okna, drzwi, piece, łazienkę
nowe lub stare także z prowincji kupię. Kurjer Pozn zdw 26 967
Poszukuje
dzierżawy od 500-700 mórg z inwentarzem lub bez wprost od właściciela. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 27 056/7
Ściany
oszklona (z drzewa) koło 8 metr. 2-3 metr wysoka, na cele biuro we kupię. St. Marecki Wierzbicie 32. zdw 27 143

5 KUPNA
Powóz
6 osobowy w dobrym stanie kupię. Oferty z ceną do Kurjera Poznańskiego zdw 26 634
Kupię
postadość do 30 mórg dobrej ziemi okolicy Poznania. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 657
Pianino
używane zaraz kupię. Oferty z ceną Kurjer Poznański zdw 27 004
Kupię
mały wózek wyjazdowy do kucyka. Oferty Wegner, Górna Willecka 105. zdw 26 912
Kupię
dom z składem kolonialnym lub żelaza. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 890
Kupię
obrazy olejne, pejzaże, martwe natury etc. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 27 042
Spiesznie poszukuję willi
komfortowej, dużym wolnym mieszkaniem względnie całej ogrodu, powiatowym mieście lub miasteczku przy wpłacie 15 000 do 20 000 do ceny 30 000 Szczegółowy opis, warunki możliwie fotografiami nadesłać Nowak Poznań Kramarska 15, telefon 16-89. zdw 27 051
Dom
kilkopokojowy, ogrodem Poznań lub okolicy, wpłaty 7 000 — Balcicki, Krótszyny, Zduńska, zdw 27 172
Podłogi, okna, drzwi, piece, łazienkę
nowe lub stare także z prowincji kupię. Kurjer Pozn zdw 26 967
Poszukuje
dzierżawy od 500-700 mórg z inwentarzem lub bez wprost od właściciela. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 27 056/7
Ściany
oszklona (z drzewa) koło 8 metr. 2-3 metr wysoka, na cele biuro we kupię. St. Marecki Wierzbicie 32. zdw 27 143

6 KAMIENICE
Dom
dwupiętrowy nadający się dla każdego przedsiębiorstwa w mieście powiatowym. — korzystnie sprzedam Oferty Kurjer Poznański zdw 25 434
Objekt
śródmieście, stosowny na mniejszą fabrykę kupię lub najmie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 26 628
Willa
piętrowa, dwa mieszkania cztero-pokojowe, ogród 18 000, wpłaty 8 000 zł. Willa II piętrowa Łazarz 65 000 wpłaty 40 000 złotych. Zgłoszenia „Pawilon”, Marszałka Pocha 15. zdw 26 913
Dom
na Wildzie komfortowy, mieszkanie 3 i 2 pokojowe, sprzedam za 120 000 zł, wpłaty 70-80 000 zł, dochód 17 000 zł rocznie, Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 27 008
Kamienicę
komfortową 3 4 pokojowe mieszkanie sprzedam za cenę 220 000 zł przy wpłacie 100-150 000 zł dochód 28 000 rocznie Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 27 007
Fabryka
oleju, pokostu musztardy, ładna posiadłość zaped elektryczny na sprzedaż lub zamiana na kamienicę w Poznaniu wartości 200 do 300 000. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn zdw 26 941
Kupię kamienicę
rentująca wolnym mieszkaniem Poznań/ wpłaty 50-100 000 — wprost od właściciela Pośrednicy wykluczeni. Szczegółowy opis, warunki oferty Kurjer Poznański zdw 27 060
Wypożyczę
kilka tysięcy złotych zaraz. Od powiedź Kurjer Poznański zdw 26 965. Pośrednicy wykluczeni

7 PIENIADZ
Majątek
ziemski do rozparcelowania poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 409
20 000 zł
na I. hipotekę młyna z rola. Pomorsko, wartość 100 000 zł poszukiwane, wartość procent ewentualnie kupie, dobry procent ewentualnie wspólnie. — Zgłoszenia proszę uprzejmie skierować do Kurjera Poznańskiego pod zdw 26 863
Łtóra
szlachetna osoba pożycz mi 500 do 600 zł pod zastaw biżuterii. Oferty Kurjer Poznański zdw 27 149
Kapitalista
poszukujemy zaraz do rozparcelowania patent artykułu masowego z branży artykułów piśmiennych jako zastępca generalny na cała Polskę Oferty Kurjer Poznański zdw 26 842
Wypożyczę
w mniejszych odcinkach ukłaje na I hipotekę nieruchomości podskaskiej. Pilne zgłoszenia z podaniem procentowania do Kurjera Poznańskiego zdw 26 965. Pośrednicy wykluczeni

Noże — widelce — łyżki alpakowe — kokosowe Termosy
najtaniej tylko Wroniecka 24, Hurtownia Porcelany. zdw 27 200
Magiel
urządzenie składowe. Wyremblowski Staszica 14. zdw 26 898
Skład
kolonialny dobrze zaprowadzony, dwupokojowy mieszkaniec, m. kolejk dla służącej z powodu zmiany sprzedam Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 26 916
Maszyny do pisania
z gwarancją pierwszorzędną nowe 2i 690 a używane z gwarancją i prawem zamiany od zł 95. Skóra i Ska. Poznań, Aleje Marcinkowskiego 23. S. 10
Pianina
nowe i używane okazynie na dogodnych warunkach spłaty poleca Fabryka Fortepianów i pianin Leszno Cenniki bezpłatne. dp 2531
Lokale
na zakład fryzjerski, przemysł, zaraz wolne. Wskaże portier ul. Mostowa 14. zdw 27 067
Gospodarstwo
80 mórg ziemi pszennej, dom 4 pokojowy zabudowanie pierwszorzędne nadające się na letnisko, przy miejsc 20 km od Poznania dogodna komunikacja, żywym, martwym inwentarzem cena według umowy Mroczyński ul. Zydwowska 1. wejście Kramarskiej. zdw 27 188
7% zł tylko
kompletny garnitur umywalkowy
tania tylko wprost Wroniecka 24 Hurtownia Porcelany zdw 27 199
Dynamo
prad stały 115 160 volt 360 amper komplet tablica rozdzielcza oraz wiele innych motorów 110, 220 volt sprzedam okazynie „Franpol” Działyńskich 3 telefon 32 65. zdw 27 210
Orzechy
włoskie złotych 13,50 łuszczone 32 Miod pszczelny 13,50, kuracyjn 17,50 pięciokilowe opakowanie franko zaliczka, Bracia Białuch, Zaleszczyki. zdw 27 173
Parcele budowlane
Staroleka Wielka, sprzedam 40 do 80 groszy metr Zgłoszenia Klauziński, mierniczy przysięgli Libelta 14. Pw 10 791 92-59,283/64
Gospodarstwo
36 morgowe w pow. międzychodzki, korzystnie na sprzedaż. Blizsze informacje udzieli Stefan Siawski Poznań, Droga Urbanowska 1 a. zdw 26 287/8
Plaszcz
beżowy sportowy (watolina) — sprzedam Piekary 25 m. 3. rw 4450
Sprzedam
skład kolonialny dobrze zaprowadzony, Zgłoszenia Chwaliszewo 78. zdw 27 009
Rower
wycięgowy nowy oraz damski i dziecięcy nowy sprzedam Wielkie Garbary 13, wypożyczalnia. zdw 26 970
Tartak
dzierżawa lub sprzedaż w Stęszewie przy dworcu. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 26 963
Dywany
pluszowy i kokosowy 2x3 sprzedam tania. Patrona Jackowskiego 13, mieszkanie 1, zdw 26 973/4
Piekarnia
Poznaniu ruchliwa ulica, pełnym biegu, mieszkanie 4, pokojowe sprzedam, objęcie 7 000, Sowiński, Poznań, św. Marcin 22, tel. 118-97. zdw 27 105

5 KUPNA
Powóz
6 osobowy w dobrym stanie kupię. Oferty z ceną do Kurjera Poznańskiego zdw 26 634
Kupię
postadość do 30 mórg dobrej ziemi okolicy Poznania. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 657
Pianino
używane zaraz kupię. Oferty z ceną Kurjer Poznański zdw 27 004
Kupię
mały wózek wyjazdowy do kucyka. Oferty Wegner, Górna Willecka 105. zdw 26 912
Kupię
dom z składem kolonialnym lub żelaza. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 890
Kupię
obrazy olejne, pejzaże, martwe natury etc. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 27 042
Spiesznie poszukuję willi
komfortowej, dużym wolnym mieszkaniem względnie całej ogrodu, powiatowym mieście lub miasteczku przy wpłacie 15 000 do 20 000 do ceny 30 000 Szczegółowy opis, warunki możliwie fotografiami nadesłać Nowak Poznań Kramarska 15, telefon 16-89. zdw 27 051
Dom
kilkopokojowy, ogrodem Poznań lub okolicy, wpłaty 7 000 — Balcicki, Krótszyny, Zduńska, zdw 27 172
Podłogi, okna, drzwi, piece, łazienkę
nowe lub stare także z prowincji kupię. Kurjer Pozn zdw 26 967
Poszukuje
dzierżawy od 500-700 mórg z inwentarzem lub bez wprost od właściciela. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 27 056/7
Ściany
oszklona (z drzewa) koło 8 metr. 2-3 metr wysoka, na cele biuro we kupię. St. Marecki Wierzbicie 32. zdw 27 143

6 KAMIENICE
Dom
dwupiętrowy nadający się dla każdego przedsiębiorstwa w mieście powiatowym. — korzystnie sprzedam Oferty Kurjer Poznański zdw 25 434
Objekt
śródmieście, stosowny na mniejszą fabrykę kupię lub najmie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 26 628
Willa
piętrowa, dwa mieszkania cztero-pokojowe, ogród 18 000, wpłaty 8 000 zł. Willa II piętrowa Łazarz 65 000 wpłaty 40 000 złotych. Zgłoszenia „Pawilon”, Marszałka Pocha 15. zdw 26 913
Dom
na Wildzie komfortowy, mieszkanie 3 i 2 pokojowe, sprzedam za 120 000 zł, wpłaty 70-80 000 zł, dochód 17 000 zł rocznie, Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 27 008
Kamienicę
komfortową 3 4 pokojowe mieszkanie sprzedam za cenę 220 000 zł przy wpłacie 100-150 000 zł dochód 28 000 rocznie Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 27 007
Fabryka
oleju, pokostu musztardy, ładna posiadłość zaped elektryczny na sprzedaż lub zamiana na kamienicę w Poznaniu wartości 200 do 300 000. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn zdw 26 941
Kupię kamienicę
rentująca wolnym mieszkaniem Poznań/ wpłaty 50-100 000 — wprost od właściciela Pośrednicy wykluczeni. Szczegółowy opis, warunki oferty Kurjer Poznański zdw 2

Wspólnika

Wspólnika 8000 lub pożyczki 4000, gwarancja pewna. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 26 964

Posiadam

40 000 proszę o propozycje. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 26 902

Pożyczki

lub wspólnika 10-15 000 na hipotekę lub dobrze prosperującego przedsiębiorstwa. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 917

5 000

wstąpię jako wspólnik, przyjmuję posadę, gwarancja konieczna. Oferty Kurjer Pozn. zdw 27 087

20-30 000

1 hipoteka kamienie, przyjmuję dam wysoki procent. Oferty Kurjer Pozn. zdw 27 184

Poszukuję pożyczki

5 000 zł gwarancja 1 hipoteka na 2 lata. Oferty z podaniem warunków upraszam pod zdw 26 990

80 akcji

Banku Polskiego kuponami sprzedaży Oferty ceną Kurjer Poznański zdw 27 161

Gotówka

2 000 posada lub wspólnik prosperującego hurt, detal, prowincja. Oferty Kurjer Pozn. zdw 27 189

8 DO WYNAJĘCIA

Mieszkanie

2 pokoje w lazni, w śródmieściu, przy jednej z głównych ulic wprost od gospodarza zaraz do wydzierżawienia. Wymagany czynsz zgóry Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 26 751

Mieszkanie

3 pokoje na Jeźcach. Oferty Kurjer Poznański zdw 27 024

Trzy

pokoje, kuchnia, łazienka, elektryczność, minuta dworca, stacja od Poznania, Luberski, Luboń, zdw 27 017

2 pokoje

kuchnia przejście nowoczesnego umiłowania. Woźna 14 a mieszkanie 11. zdw 26 931

Centrum

skromne trzykondygnowe wygodami nowe meble. Oferty ceną Kurjer Poznański zdw 27 089

Mieszkanie

umeblowane 6 pokojowe blisko Parku Wilsona zaraz korzystnie do objęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 27 070

Mieszkanie

2 pokoje kuchnia i ogród tania od zaraz w Czempiniu do wynajęcia. Zgłoszenia Poznań Grobla 5, mieszkanie 9. zdw 26 999

Dwupokojowe

490 zł. Pokój kuchnia 250. Łaskawiczowa 6, mieszkanie 14. zdw 27 215

Jednypokojowe

mieszkanie dla samotnej osoby, bez kuchni z gazem do gotowania światłem elektrycznym i woda zaraz do wynajęcia. Do objęcia potrzebne 250 zł. Czynsz 25 zł miesięcznie. Oferty Kurjer Poznański zdw 27 216

4

pokoje komfort gospodarza rok zgóry mieszkają 150 zł. Polowiejska 29, m. 6. zdw 27 162

Skład

towarów żelaznych z mieszkaniem oraz ubikację składową na prowincji zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 27 171

7

pokoje komfortowe mieszkanie na parterze do wynajęcia od gospodarza zaraz Słowackiego 38. jw 2532

9 SZUKA MIESZK.

3-4

pokoje centrum lub Jeźce poszukuję wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdw 26 376

Samotna

osoba na stałe posadzie poszukuje pokoju kuchnia wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdw 27 015

Wyższy urzędnik

(tracąc) szuka 4 pokojowego mieszkania. Oferty Kurjer Poznański zdw 27 035

2-3

pokoje z kuchnią w pobliżu Rynku Jeżyckiego poszukuje Zgłoszenia Drogerja Perfumerja Marjan Hardy, Dabrowskiego 47. zdw 27 041

Młode

bezdzielne małżeństwo poszukuje próżnego pokoju wprost od gospodarza za czynszem miesięcznym. Mąż może pomóc w sprawach administracyjnych, prawnych — oraz podatkowych Oferty Kurjer Poznański zdw 27 026

Poszukuję

pokoju lub 2 pokojów z kuchnią wprost od gospodarza, czynsz zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdw 27 003

Poszukuję

pokoju kuchnia ewentl. pokoju. Czynsz miesięczny. Strzałowa 6, mieszkanie 26. zdw 26 944

Poszukuję

w centrum 2 pokojów kuchnia, łazienka. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 946

Trzypokojowe

łazienka pokojem służącym, słoneczne suche nie wyżej III piętrowo wprost od gospodarza. Komora według umowy. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 26 962

Mieszkania

2-3 lub 4 pokojowe poszukuje zaraz. Dzierżawa rok zgóry, od gospodarza Oferty Kurjer Poznański zdw 26 975

4 pokoi do 200.—

w centrum poszukuje wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 907

Poszukuje

mieszkania w centrum 4-5 pokoi z wygodami, wprost od gospodarza, Czynsz nie wyżej 200 zł. Może być za 1 rok zgóry Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 26 903

Poszukuje

6-7 pokojowe mieszkanie od 1. IV wprost od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 26 900

Mieszkania

2-3 pokojowe z kuchnią poszukuje wprost od gospodarza za czynszem miesięcznym wyższy urzędnik państwowy żonaty, bezdzietny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 26 935

Poszukuje

mieszkania kilkopokojowego parter, pierwsze piętro, śródmieście, od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 984

Oficer

bezdzielny poszukuje 2-3 pokojowego mieszkania z przynależnościami wprost od gospodarza. — Czynsz zgóry Okolica Jeźce, początek Łazarza Oferty Kurjer Poznański zdw 26 919

Trzech

do czterech pokoi, pośrednicy wykluczeni, czynsz zgóry Oferty Kurjer Poznański rw 4427

Dużego

pokoju słonecznego lub z kuchnią poszukuje zaraz wprost od gospodarza rok zgóry Poznaniu Oferty Kurjer Poznański zdw 27 059

Urzędnik

pocztowy poszukuje pokoju kuchnia ewentualnie dwupokojowego kuchnia Czynsz zgóry Agencji wykluczeni Oferty Kurjer Poznański zdw 27 039

2

pokojowego mieszkania wprost od gospodarza poszukuje. — Dzierżawa pół roku zgóry. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 27 073

2-3 pokoi

kuchnia, łazienka szukam — Agenci i peryferje wykluczone. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 27 095

Mieszkania

od gospodarza poszukuje 1 lub 2 z kuchnią, czynsz zapłać zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdw 27 129

Pokoju

kuchni ewentualnie pokoju poszukuje urzędnik na stałej posadzie. Oferty Kurjer Poznański zdw 27 208

Mieszkania

małego szukam Oferty Kurjer Poznański zdw 26 984

Mieszkania

3. niepokojowego meblami, bez szukam. Oferty Kurjer Poznański zdw 27 153

4

ewentl. 5 pokojowego mieszkania z komfortem wprost od gospodarza od 1 marca wgl. 1 kwietnia poszukuje Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 27 155

Wojskowy zawodowy

poszukuje mieszkania 1 lub 2 pokojowego z kuchnią wprost od gospodarza. Dzierżawa miesięczna. W okolicy Łazarza, Jeźce. Oferty Kurjer Pozn. zdw 27 207

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Zamienie

pokój i kuchnię przy ul. Wielkiej na takie same lub większe. Okolica obok Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 27 022

11 POKOJE UMEBL.

Inteligentnym

panom, elektryczność. Czesława 16 a, wysoki parter, prawo. zdw 26 898

Ładny

jasny, ciepły, niedrogi. Bardasz, Strusia 3. zdw 27 055

Dwuosobowy

elektryczność. Woźna 14 b, mieszkanie 18. zdw 26 756

Pokój

frontowy, czysty, ładny. Szwajcarska 12 a, mieszkanie 8. zdw 27 016

Dwuosobowy

pokój do wynajęcia. Śniadeckich 82 a, mieszkanie 7. zdw 26 792

Pokój

Poznańska 59 I. par. Jasnej. zdw 27 027

Pokój

niekrepujące wejście dwóm panom lub paniom od 15 lutego — Górna Włda 17, mieszkanie 9. zdw 26 440

Klatki

schodowej pokój elektryczność 15. Maleckiego 27, mieszkanie 6. zdw 26 707

Pokój

próżny Staszka 24, mieszkanie 17. zdw 26 997

2 osobowy

duży, słoneczny pokój od 15. II. lub 1 III. wynajmę intel. Mickiewicza 7, mieszkanie 9. zdw 26 982

Pokój

dwóm panom z całodziennym utrzymaniem lub bez wynajmę. — Kręta 7, mieszkanie 4. zdw 26 978

Pokój

umeblowany dla małżeństwa lub panienek, Strusia 11, mieszkanie 17. zdw 26 908

Słoneczny

elektryczność, Ratajczaka 11 a, 3. wejście Hauffe. zdw 26 896

Sypialnia, gabinet

niekrepujące. Św. Marcin 13. mieszkanie 6. zdw 26 940

Solidnemu

pokój św. Józefa 9 a, parter, 2. zdw 26 937

Paniom

tanio pokój. Woźna 14 a, mieszkanie 11. zdw 26 927

Dwuosobowy

frontowy, elektryczność, Seweryna Mielżyńskiego 1, mieszkanie 13. zdw 26 915

Dwuosobowy

Plac Nowomiejski 10 b, m. 5. zdw 27 061

Pokój

dwuosobowy, Piekary 7, m. 9. zdw 27 063

Pokój

2 inteligentnym panom Długa 3, mieszkanie 4. zdw 27 036

Pokój

bardzo blisko Uniwersytetu i dworca telefon, fortepian z utrzymaniem lub bez. Adres Towarowa 21 a, m 17. zdw 27 078

Dwuosobowy

dobrze ubikacji Woźna 25, mieszkanie 9. zdw 27 083

Funk

roczniki 1927/31 sprzedam. Towarowa 21, mieszkanie 14. zdw 27 081

Nowy Rynek 14/15

mieszkanie 2. Ładny pokój. zdw 27 079

Pokój

1-2 osob m elektrycznością wynajmę. Kraszewskiego 8 I. prawo. zdw 27 036

Zacisze

4 mieszkanie 6. jedno, dwuosobowy zaraz zdw 27 091

Pokój

elektrycznością. Ogrodowa 2 I. Sarnowska zdw 27 185

Elegancki

pokój u samotnej osoby Strusia 3 a, m. 7. Sarzuz. zdw 27 151

Jasna

16. m. 7. dla inteligentnej. zdw 27 160

Pokój

dwuosobowy telefon, utrzymaniem, Ratajczaka 29 III prawo. zdw 27 112

Całkowitem

dobrem utrzymaniem pokój dla 2 panów lub pań, cena osoba 100. Wroniecka 10, m. 8. zdw 27 114

Pannie

wspólny pokój Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 27 120

Frontowy

dla 2-3 osób, Focha 72, m. 12. zdw 27 123

Pokój

frontowy słoneczny częściowo umiłowany. Polna 3, Zielńska. jw 2531

Umeblowany

pokój. Szewska 19, mieszkanie 7. rw 4458

Umeblowany

jednemu lub dwóm panom, paniom, niekrepujący elektryczność centralne ogrzewanie. Skład Komisowy, Stary Rynek 44. rw 4456

Pokoik

osobny do wynajęcia. Wierzbicice 31. I. p. lewo. zdw 27 193

Dwuosobowy

komfort, łazienka, telefon fortepian utrzymaniem lub bez. — Cieszkowskiego 7, mieszkanie 11. zdw 27 201

Niekrepujący

duży. 3 Maja 5, m. 13. zdw 27 206

Wspólny

Półwiejska 5, m. 6. zdw 27 212

12 SZUKA POKOJU

Szukam

miłego pokoju kawalerskiego w centrum, z łazienką i dobrem utrzymaniem u sympatycznych ludzi od 15 lutego lub 1 marca. Zgłoszenia proszę skierować Mjr. Głogowski ul. Jackowskiego 22. zdw 27 020

Pokoju

słonecznego komfortowego, nie wyżej II. piętra szuka pani, urzędniczka etatowa. Oferty Kurjer Poznański zdw 27 038

Małego

skromnego pokoiku poszukuje się od 15 b. m. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 26 914

Poszukuję

od 15. 2. najbliższe niekrepującego pokoju w najbliższej okolicy placu Wolności. Reflektuje tylko na pierwszorzędnie umiłowany pokój nie wyżej II. piętra Oferty do Kurjera Pozn. zdw 27 031

Poszukuję

dwóch pokojów meblami lub bez nadających się na biuro z osobnym wejściem telefonem, zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 994

Studentka

poszukuje miłego pokoju poblizu W. S. H Kurjer Poznański zdw 27 034

Pokoju

umeblowanego warunek czysty, spokojny cena 1 marca poszukuje pan Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 26 989

Szukam

pokoju niekrepującego 15. II. Jeźce lub Łazarz. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 886

Student

szuka na uboczu pokoiku. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 956

Pani

szuka zaraz pokoju od 15-20 Oferty Kurjer Pozn. zdw 26 897

Dwie

panienki poszukują zaraz pokoju umiłowanego. Oferty Kurjer Poznański zdw 27 053

Pokoiku

szuka panna pościel własna. — Oferty Kurjer Pozn zdw 27 088

Spokojnego

pokoju, pianinem (bez), centrum lub ulica Jasna 15. 2. poszukuje pan. Zgłoszenia, cena Kurjer Poznański zdw 27 192

13 LOKALE

Poszukuję

ubikacji parterowej na wytwórnię lodów na Jeźcach. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 892

Poszukuje

próżnej ubikacji na skład kolonialny. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 924

Ubikacje

nadające się na drobny przemysł do wydzierżawienia. Fabr. cukrów St. Marecki Wierzbicice 62 zdw 27 146

Poszukuje

małego składu okolicy Stary Rynek, św. Marcin. Oferty Kurjer Poznański zdw 27 205

14 DZIERŻAWY

Przy Poznaniu na ogrodnictwo

15 morg zabudowaniem, właściciela 8 lat objęcie 900 złotych w tem rok dzierżawa wliczona. Nowak, Poznań, Kramarska 15. telefon 16-89. zdw 27 053

Na

przedmieściu wydzierżawi gospodarz kolonialne trzema pokojami. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 908/10

Wydzierżawie

pracownie cukrowniczą. Zgłoszenia Marsz. Focha kawiarnia. zdw 27 006

Poszukuję

małego składu z mieszkaniem od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 27 089

Do wynajęcia

skład przy ul. Pocztowej, nadający się na wszelką branżę, ewentl. już z urządzeniem składowym. — Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 27 177

Gospodarstwo

6 morg w planie pszennej ziemi, ogrodem, budynkami Pleszewie wydzierżawie, gwarancja 40

Pianino
do ćwiczeń tanca. Adres Kurjer Poznański zdw 27 102

Duet
damski potrzebny. Adres Kurjer Poznański Stary Rynek rw 4469

26 ROZRYWKA

Kino Rozy
Wesoły wdowiec. zdw 27 128

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dnia poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Magistra
farmacji z 3 miesięczną praktyką poszukuje od 1. III posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 693

Kucharka restauracyjna
szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 799

Kucharka
szuka posady do lepszego domu. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 800

Panienska
zajmie się domem u samotnej pani lub bezdzietnego małżeństwa. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 570

Poważnym
bitrze lub n adwokata szuka dalszej praktyki celem wydoskonalenia się osoba inteligentna z lepszą rodziną. Znam książkowską i maszynę. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 620

Asystent
lub młodszy urzędnik gospodarski, kawaler, lat 25, z praktyką w majątku doświadczalnym i hodowlanym, wada językiem polskim i niemieckim, poszukuje posady od 15. II. 32 r. — Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 26 875

Laborant
apteki, który pracował kilka lat w aptece, poszukuje posady jako laborant w aptece lub drogerii. Świadectwo na żądanie. — Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 26 882

Dziewczyna
poszukuje posady do wszelkich prac domowych z syciem 15. II. Oferty Kurjer Pozn. zdw 27 040

Piekarz
znający również cukiernictwo poszukuje pracy w piekarni. Za uzyskanie posady u właściciela pożyczony 500—1000. Oferty Kurjer Poznański zdw 27 037

Panna
w średnim wieku poszukuje posady do dzieci zna szycie i robotki ręczne. może się zająć gospodarstwem domowym. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 988

Rządca
kawaler z średnim wykształceniem i 9-letnią praktyką w wzorowych majątkach obeznany dokładnie z wszelkimi pracami rolniczymi poszukuje posady od 1. 3. lub później. Świadectwa dobre. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 27 010

Służąca
poszukuje jakiegokolwiek posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 27 005

Kuśnierka
poszukuje posady również szyć po domach. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 996

Młynarz
z żoną lat 29 znający wszelkie prace w młynarstwie i wiejskich młynach, pracował już samodzielnie. Poszukuje jakiegokolwiek posady od 1. III lub później. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 945

Dziewczyna
z gotowaniem, zdrowa i uczciwa poszukuje posady Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 27 068

Gdzie
jako elewka może pracować przy kucharach od 1. III. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 891

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego z dobrymi świadectwami. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 979

Panienska
lat 17, umiejąca robotki i filet poszukuje posady najchętniej w składzie. Oferty Kurjer Poznański zdw 27 145

Sierota
poszukuje posady lub posługi od 15. 2. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 27 182

Dziewczyna
do wszystkiego poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 27 130

Francoise
intelligente desirer situation a la compagne Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 27 099

Mistrz fryzjerski
mesko damski poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdw 27 103

Dziewczyna
z cokolwiek gotowaniem i syciem do wszystkich prac domowych poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdw 27 104

Dziewczyna
wiejska do wszystkiego z długoletnimi świadectwami poszukuje posady 15. 2. z małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Pozn zdw 27 198

3 000
kaucji pod pewnym zabezpieczeniem złożyć za otrzymanie stałej posady biurowej. Prowadziłem samodzielnie interes zbożowo-węglowy. Zgłoszenia „Par”. Aleje Marcinkowskiego 11 rod 53.337 Pw 10 890 53.337

Gospośnia
wiejska, czysta uczywa dobrze gotuje, sztywno prasuje poszukuje posady od 15. 2. lub 1. 3. Oferty Kurjer Poznański rw 4459

Poszukuje
sprzedawców i mechaników dokładnie obeznanych z kasami National. Szczegółowe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 26 289

Podróżującego
zaangażuje za pożyczkę 3000 złotych. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 954

Wieczorny kurs
księgowości podw i prac kantorych przy Liceum Handlowym Izby przemysłowo-handlowej w Poznaniu, informacje i zapisy w kancelarii Wrocławskiej 17. codziennie wieczór 19—20. zdw 26 957

Służąca
młodsza czysta samodzielnie gotowaniem potrzebna. Rzeczypospolitej 3 mieszkanie 7. Zgłoszenia 6 godz. zdw 26 893

Książkowemu (ej)
przyjme poważna firma. Warunek pożyczka 4—5 000 na krótki czas. Gwarancja pewna Posada dobra, zaraz wolna Oferty Kurjer Poznański zdw 26 889

Praktykant (ka)
inteligentny uczywy do poważnej firmy potrzebny Oferty Kurjer Poznański zdw 26 888

Kto
zaprowadzi książki handlowe? — Oferty z podaniem warunków do Kurjera Poznańskiego zdw 26 936

Dzielna
ekspedientka do składu rzeczniczego potrzebna zaraz Zgłoszenia od 6—7 wiecz. 3. Ma'a 7. zdw 26 935

Szofer - rzeźnik
potrzebny. Zgłoszenia tylko piśmie. Ni uwzględnione oferty pozostaną bez odpowiedzi. „Jodemka”. Kościan, Rzeźnia Miejska zdw 26 923

Panie
różnych zawodów bez posady, in teligentna, wymowna z dobrą reprezentacją, znajdują stałe zajęcia w poważnej firmie. Zarobek miesięczny według zdolności do 600 zł i więcej. Zgłoszenia z dokumentami przyjmują 11. bm, od godz 10—13 w Hotelu Britania w Poznaniu, sw. Marcin pokój 11. zdw 27 074

Dzielna
fryzjerka może się zgłosić zaraz. Szamotuły Poznańska 1. Raźniak zdw 27 002

Młoda
uczywa służącą od zaraz lub od 15. Aleja Szelągowska 14 I. zdw 26 961

Woźnica
przyjme za pożyczkę 1000 złotych Oferty Kurjer Poznański zdw 26 955

Wymowni
zdolni agenci (kbi) dla sprzedaży artykułów domowej potrzeby z małą kaucją poszukiwani. Zysk zapewniony Zgłoszenia o siebie Kozia 21 miesz 1 7—9 wiecz. zdw 26 995

Ekspedientka
możliwe która już w księgarni pracowała potrzebna. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 26 949

Poszukuje
inteligentnej panienski do 2 dzieci na godz popołudniowe. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdw 27 071

Maszynistce
stała posade i prec. t dam za pożyczkę 1000—1500 zł. Oferty Kurjer Pozn zdw 27 072

Panienska
pisząca na maszynę z branży papierowej może się zgłosić. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 27 080

Gorzelnik
na kampanię (ca 2 miesiące) potrzebny zaraz. Zgłoszenia Zgłoszenia k Poznański, poczta Ziorki k Poznański, zdw 10 892 53.342

Bufołowa
z kaucją potrzebna do bufetu dworcowego, większym mieszkaniu z fotografacją i podaniem warunków do „Par”. Aleje Marcinkowskiego 11, pod 53.339 Pw 10 891 53.339

Ekspedientka
do składu kolonialnego potrzebna z kaucją do 500 zł. Zgłoszenia Kurjer Pozn zdw 27 150

Uczennice
do sycia potrzebne Sw. Marcin 32. II. p. lewo zdw 27 028

Właściciel
interesu samotny poszukuje zarządczyni domu kaucja 600.— Oferty Kurjer Poznański zdw 27 190

Dziewczynę
do wszystkiego z gotowaniem tyłko dobrze poleconą Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 27 204

Kucharka
potrzebna. Zgłoszenia przyjmują się w kancorze w składzie Plac Wolności 6 zdw 27 154

Pomocnik
fryzjerski stała posada i uczennica Poznańska 22. zdw 27 141

Pomocnik
handlowy, młodszy maszynista inkasenta. Kaucja do 900 zł od 15. 2. 32. Oferty Kurjer Pozn. zdw 27 218

Krawiec
własna maszyna potrzebna. Początkowa tygodniówka 25 zł. — Adres wskaże Kurjer Pozn. zdw 27 221

Poslaniec
własnym rowerem. kaucja, potrzebny początkowa tygodniówka 15 zł. Sw. Marcin 27, m. 9. zdw 27 222

Służąca
przystojna z dobrym gotowaniem do wszelkich prac domowych potrzebna Oferty z podaniem pensji wieku, odpisem świadectw Kurjer Poznański zdw 27 166

Ogrodnik
dobry barmak kawaler, potrzebny od 1 kwietnia r. b. ewentualnie przed Zgłoszenia Nadlesie, two Marzelewo poczta Podostolice pow. Września. zdw 27 168

Zastępcy
odwiedzającego drogerię w województwach: Pomorskiem i Poznańskim poszukuje warszawskiej fabryki, perfumeryjną Oferty kierować: B. Tabasński, Warszawa Chłodna 43. zdw 27 163

Najmniej
500 zł zarobku stała posada, pensja itd. dla osób mających sporokie znajomości. Fachowość zbyteczna. Zgłoszenia Gosakred. Lwów, Wława 11 Pw 10 896-726

600 zł zarobku
zredukowanym pracownikom oraz stałe zajęcia. Kapitał i fachowość zbyteczne. Zgłoszenia Gosakred. Lwów, Wława 11 Pw 10 895 725

Wagę wozową
na 100 centn w bardzo dobrym stanie, sprzedam.
Dokowicz, Kostrzyn.
zw 13 356

BIAŁY TYDZIEŃ

przedłużam z powodu wielkiego natłoku do soboty, 13 lutego r. b.

Wybór towarów uzupełniony świeżymi transportami.

KAŁAMAJSKI.

Pw 10 893-6.25

Urządnik rospodarczy
kawaler kawalerzysta Wielkopolski lat 29 z lepszym wykształceniem kilkoletnią praktykę w bardzo wzorowych i intensywnie prowadzonych majątkach, znający się na hodowli bydła zarodkowego oraz konia złachetnego obeznany z wszelkimi gałeziami rolnictwa poszukuje posady urzędniczą pod dyktando lub samodzielnego od 1. 3. 32 lub zaraz ewentualnie później. Warunki skromne okolica Łobezka Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 25 567

Lekarz
dentysta z Warszawy przyjmie kilkogodzinna praktykę w Poznaniu lub okolicy. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 313

Dziewczyna
do wszystkiego przyjmie posade od 15. II. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 987

Dziewczyna
z porządnej rodziny szuka posady, najchętniej na wieś od 15. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 26 985

Młynarz
obznajomiony z remontem poszukuje posady, także jako portier. Oferty Kurjer Pozn. zdw 26 983

Służąca
lat 35, wiejska z gotowaniem, do brzo polecona, z długoletnimi świadectwami poszukuje posady od 1. III Oferty Kurjer Poznański zdw 27 021

Apteka
Maturzystka szuka praktyki. Wymagania skromne Oferty Kurjer Poznański zdw 27 012

DZISIAJ W KINIE

Apollo: „Światła wielkiego miasta”.
Aurora: „Napad Indian”.
Colossium: „Gdy miłość się zbudzi”.
Corso: „Na zachód od Zanzibaru”.
Metropolis: „Maradu”.
Muza (dawn. Harfa): „Cuda w Lourdes”.
Nowości: „Ewa w futrze” na scenie Igo Sym.
Odeon: „Na falach namiętności”.
Orzel: „Ludzie areny”.
Renaissance: „Mecz bokserki Schmelting contra Stribling oraz Dziewczyna z barki”.
Roxy: „Wesoły wdowiec”.
Słońce: „Pod Kuratela”.
Sfinks: „Spowiedź przed szturmem”.
Tęcza: „Tajny Kurjer”.
Wilsona: „Pieśń Żywiołów”.

Inteligentna
Poznańska z językiem niemieckim poszukuje posady wychowawczyni. Oferty Kurjer Poznański zdw 27 032

Służąca
poszukuje posady do dzieci, wszystkich prac domowych z dobrymi świadectwami Oferty Kurjer Poznański zdw 27 028

Kupiec - szofer
szuka posady podróżującego — branża obojetna znam Pomorzę i Poznańskie. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdw 26 980

Posługi
szukam lub posady z dobrym gotowaniem, Oferty Kurjer Poznański zdw 26 971

Sierota
z cokolwiek gotowaniem i syciem poszukuje posady lub innego zajęcia Oferty Kurjer Pozn zdw 26 648

Służąca
sumienna szuka posady do wszystkiego. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 27 094

Pokojowa
szuka posady w mieście lub na prowincji Oferty Kurjer Poznański zdw 26 972

Panienska
z dobrymi świadectwami poszukuje posady od 15. II. lub 1. III. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 26 966

Portier
żród domowy, znający centralne ogrzewanie starszy ogrodnik posiadający pierwszorzędne świadectwa poszukuje posady zaraz lub 1. IV Oferty Kurjer Poznański zdw 26 906

Panienska
18-letnia z prowincji poszukuje posady do dzieci Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 26 899

Kto
z Szanownych P.P. Lekarzy-Dentystów przyjmie panienski celem dokończenia nauki Warunki bardzo dogodne miejscowość obojetna. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 26 905

Szofer - ślusarz
starszy samotny trzeźwy i sumienny szuka posady Miejscowość obojetna Oferty Kurjer Poznański zdw 26 960

Adwokacko - notarialny
sekretarz kierownik szuka posady ewentualnie przedsiębiorstwie lub instytucji. Dobre świadectwa, referencje. Wymagania skromne. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 26 932

Kucharka
z długoletnimi świadectwami poszukuje posady do wszystkiego od 15. 2. lub 1. 3. Oferty Kurjer Poznański zdw 27 043

Służąca
uczywa poszukuje posady od 15. 2. Oferty Kurjer Poznański zdw 27 131

Pracznica
sumienna akurata poleca się. — Oferty Kurjer Poznański zdw 27 132

Biuralistka
początkująca znająca stenografię i pisząca na maszynie szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 27 142

Dziewczyna
uczywa, czysta z dobrym gotowaniem, prasowaniem sztywnej bielizny, dobrymi świadectwami z lepszych domów szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdw 27 219

Szukam
posługi z dobrym gotowaniem lub bez. Oferty Kurjer Poznański zdw 27 147

Uroczą

Bebe Daniels

w wspaniałym filmie, pełnym upojnych pieśni, p. t. „Gdy miłość się zbudzi”.

Pw 10 897-6.30

Posługaczka
młodsza z dobrymi świadectwami praniem poszukuje posady od 15. 2. Oferty Kurjer Poznański zdw 27 156

Młoda
przystojna bufołowa z praktyką szuka posady zaraz Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 27 157

Posługaczka
z haftowaniem, prasowaniem sztywnej bielizny szuka posługi. Oferty Kurjer Poznański zdw 27 115

Z kaucją 1000—2000 zł
zmieni posade młynarza w młodszym wieku, trzeźwy i pilny na stanowisku samodzielnego. Oferty Kurjer Poznański zdw 27 105

Inteligentna
panienka z dobrej rodziny, która ukończyła 6 klas gimnazjalnych, znająca język niemiecki, poszukuje posady jako wychowawczyni do dzieci od 4 lat, najchętniej do dziewczynek. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdw 27 160

Inteligentna
Pomierzanka bez środków do życia, b. urzędniczka, biegle pisze na maszynach, język polski niemiecki prosi pp Pracodawców o łaskawe zaofiarowanie posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 27 164

Bielźniarka
na wszelką bieliznę poza dom i wyjazd szuka posady Oferty Kurjer Poznański zdw 27 153

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego zna robotki ręczne. Oferty Kurjer Pozn. zdw 27 211

28 WOLNE MIEJSCA

Podróżującemu
odwiedzającemu składy białawotw oddam dobry artykuł na prowizję Oferty Kurjer Poznański zdw 26 622

Stała posade
biurowa wysoka pensja otrzyma współnik z gotówką 5 000 zł w nowopowstającej poważnej firmie. Spieszne oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdw 26 569

Dziewczyna
inteligentna silna, z syciem do dwójki dzieci (2 lata i niemowlę 4 mies.) i wszelkich prac potrzebna na wieś. Zgłoszenia Majetnośc Chocicza Ma'a pow. Września zdw 26 631

Gospodyni - kucharka
potrzebna od 1 kwietnia starsza, dobrze polecona do dużego dworu. Odpis świadectw, podanie pensji adresować: Skorzeszka, Komorze p. Żerków ow. Jarocin. zdw 26 864

Agenci
na stały pewny zarobek poszukiwani, artykuły bezkonkurencyjne. Zgłoszenia Metalut Gdańsk Poczta polska. zdw 25 319

Panienski
do pracowni robotek ręcznych potrzebne Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 26 977

Dekorator białawotw
dzielnym ekspedjent, kawaler, nie niżej lat 30 najchętniej sierota z kaucją 1000 zł potrzebny do składu białawotw. Zgłoszenia z odpisem świadectw, referencje, wieku, oraz pensji Kurjer Poznański zdw 27 029

Panienskę
inteligentną z dobrego domu ze znajomością francuskiego i muzyki jako przychodnią do starszych dzieci poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdw 26 948

Sensacyjna nowość! Pat. intern. Kopalnia złota dla odsprzedających Alumini!

w tubie lutuje na zimno aluminium i wszelkie metalowe naczynia. Każda gosp. odbiorca. W wojsku polskim w użyciu. Tuła próbna za nadesłaniem zł 1.35. Wyłączna eksp. na Polskę Antoni Jaskowski, Poznań. Seweryna Mielżyńskiego 1. II. Laboratorium Ostrzeszów (Wlkp.). zdw 26 998

Humor zagraniczny

— O! on wcale mi się nie podoba!
— A więc czemu z nim flirtujesz?
— Nienawidzę jego żony!

(Matin, Paryż) - S. F.

Przedpłata na luty 1932, za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku ilustr. „Ilustracja Poznańska” i „Nowiny Sportowe” w Poznaniu w kw. 4.70, w agencjach w mie. z dw. 4.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu z 4.70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie z 5.01 kwartalnie z 15.03, pod opaską miesięcznie w Polsce z 2.00, w innych krajach z 11.00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeskoków w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie piśma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoformatowych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami, materiał poświęcony danej uroczystości

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 25 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej 100 gr. na stronie drugiej 120 gr. przed wiadomościami północnymi 200 gr. od 1-lamowej milim. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30 w nocy wypadkach do godz. 22 u stróża: do wydania wieczornego „drobne” do godz. 11 większe długie według możliwości. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania wydawnictwo nie odpowiada.

Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3397, 3524, 3525, 4072, w niedzielę, święta i nocą tylko 1476 i 3524, filja Stary Rynek 2305. — P K O Poznań nr. 200 149